

30к-3

2600

ПРОЛЕТАРЫЙ УСІХ КРАЇН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

БОЛЬШЕВІК БЕЛАРУСІ

№ 12

№ 12

50 05
18998

М Е Н С К

Выдавецтва ЦК КП(б)Б „ЗВЯЗДА“

1935

86481
— 50 90
05 05

ПРОЛЕТАРЫ! УСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ

ПАЛІТЫКА-ЭКАНАМІЧНЫ
ШТОМЕСЯЧНІК
ОРГАН ЦК КП(б)Б

ГОД ВЫДАНИЯ IX

№ 12

Верасень 1935 г.

З М Е С Т

Стар.

Перадавы—Праверка партдакументаў і партыйных кадры	2
В. Каласоўскі—VII кангрэс Комінтэрна	6
М. Лабадаеў—Аб правярцы партыйных дакументаў	23
Ю. Лехерзан—Праверка партдакументаў і далейшы ўздым партыйнай работы	35
М. Анісаў—Аб камуністах-адзіночках	43
А. Кірзеў—Вопыт смялявіцкай партарганізацыі па вы- рошчванню парткадраў	48
Ф. Еромухін—З вопыту партыйнай вучобы	53
П. Нароўнікаў—Штодзенна змагацца за ажыццяўленне сталінскага статута	56
В. Савостаў—Датэрмінова здаць дзяржаве лён высо- кай якасці	67
Кніжная паліца	74
Пастаковы ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б	76

Адрас рэдакцыі:

Менск, Чырвонаяармейская вул.
ЦК КП(б)Б, п. 21.
Тэлефон адказнага рэдактара па каму-
татару 20 000 доб. 68.

86481
18498

30к-3
2600

Праверка партдакументаў і партыйныя кадры

Ажыццяўленне плана індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркі, падвядзенне пад усе галіны нашай народнай гаспадаркі магутнай тэхнічнай базы забяспечыла неймаверны ўздым прадукцыйных сіл і рост добрабыту працоўных мас Савецкага саюза.

Апошняе рашэнне партыі і ўрада аб адмене картачнай сістэмы і нармавання на ўсе прадукты з'яўляецца яркім паказчыкам нашага няўхільнага росту.

Гэтыя поспехі дасягнуты намі ва ўмовах абвостранай класавай барацьбы, ва ўмовах напружанай барацьбы партыі і рабочага класа за выкананне ленінска-сталінскай палітыкі.

Сусветна-гістарычныя перамогі дасягнуты пролетарыятам у выніку таго, што гэтай нябачанай у гісторыі будоўляй кіравала выпрабаваная і загартаваная ў баях ленінска-сталінская партыя, якая вядзе краіну ад перамогі к перамозе.

Але задачы ў галіне соцыялістычнага будаўніцтва прад'яўляюць нам усё новыя патрабаванні, ва многім ускладнілася і ўся наша работа па арганізацыі і кіраўніцтву ўсімі ўчасткамі соцыялістычнага будаўніцтва.

Указанне тав. Сталіна на тое, што на даным этапе «кадры вырашаюць усё» з усёй сілай адносіцца і да партыйных кадраў. Правільнае выкарыстанне парткадраў, іх падбор, расстаноўка на паасобных участках, вырошчванне новых кадраў патрабуе, каб кожны кіраўнік партыйнай работы і партыйнай арганізацыі добра ведаў склад сваёй партарганізацыі і кожнага члена партыі паасобку.

Ускрытыя пры праверцы партдакументаў факты прабывання ў радах партыі класавых ворагаў, прахадзімцаў, здраднікаў справе рабочага класа, контррэвалюцыйных элементаў, якія часам займалі адказныя пасты на партыйнай, савецкай і гаспадарчай рабоце, гавораць аб тым, што многія кіраўнікі далёка не ведалі складу сваіх партарганізацый.

У жлобінскай партарганізацыі выяўлены і выключаны з партыі: былы бандыт Драбышэўскі, які да апошняга часу працаваў парторгам птушкасоўгаса; Ганчароў—былы ўдзельнік белагвардзейскіх банд Мілера; загадчык райана Стрэльчанка—былы юнкер, актыўны ўдзельнік падаўлення ліпенскага выступлення рабочых у Петраградзе.

У плешчаніцкай партарганізацыі да апошняга часу лічыліся членамі партыі былы кантрабандыст Кабак і Галецкая, якая мела сувязь са шпіёнскімі элементамі.

У смалявіцкай партарганізацыі пры праверцы партдакументаў выяўлены і выгнаны з радоў партыі жулікі і аферысты Матвееў, Жукоўскі, Айнбіндэр і інш.

Падобныя факты выяўлены і ў радзе іншых партыйных арганізацый.

Не глядзячы на ўсе гэтыя факты засмечанасці партыйных арганізацый класава-чуждымі і варожымі элементамі, што выявілася з першых-жа дзён праверкі, не глядзячы на тое, што ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б своечасова завастрылі ўвагу ўсіх гаркомаў і райкомаў партыі на неабходнасць сур'ёзна і ўважліва аднесціся да праверкі партыйных дакументаў, рад раённых партыйных арганізацый не зразумелі ўсёй палітычнай важнасці правядзення праверкі партыйных дакументаў, змазалі яе палітычнае значэнне, звёўшы да простага гэхнічнай работы.

ЦК КП(б)Б адмяніў праверку партдакументаў па 15 раённых партарганізацыях. Гэты факт з усёй нагляднасцю сведчыць аб тым, што рад кіраўнікоў гэтых партарганізацый аказаліся не на вышыні свайго становішча. Яны не зразумелі палітычнай ролі і значэння важнейшага мерапрыемства партыі, не зразумелі таго, што пры праверцы нельга абмяжоўвацца толькі простаю зверкай дакументаў і павярховымі адносінамі да правяраемых асоб, што пры праверцы неабходна глыбока вывучаць кожнага, хто носіць высокае званне члена куністычнай партыі, каб выявіць і выгнаць з яе радоў класавых ворагаў і іх агентуру—ўсіх тых, хто ашуканчым шляхам пралез у партыю, каб, прыкрываючыся партбілетам, выкарыстаць сваё становішча ў антыпартыйных контррэвалюцыйных мэтах.

У цэлым радзе партыйных арганізацый пры праверцы не былі заўважаны буйнейшыя дэфекты ў партыйных дакументах, не выяўлены і не выгнаны з радоў партыі прамыя ворагі рабочага класа і класава-чуждыя элементы.

Пры праверцы глускай партарганізацыі ЦК КП(б)Б выявіў, што ў партыйных дакументах 25 куністаў былі буйнейшыя дэфекты, якіх райком партыі пры праверцы не заўважыў, і ўсе гэтыя людзі лічыліся правяранымі.

Пры праверцы партдакументаў у старадарожскай партарганізацыі райкомам партыі не былі заўважаны буйнейшыя дэфекты ва ўліковых картках 50 куністаў.

Тое-ж самае было выяўлена ЦК партыі ў дзержынскай, лельчыцкай, журавіцкай, добрушскай і радзе іншых партыйных арганізацый. Характэрна, што сакратар райкома камарынскай арганізацыі па сёння сцвярджае, што ў яго ўсё добра, што праверка партдакументаў ні да якіх вынікаў не прывяла. Гэта ні што іншае, як узор гніла-ліберальных адносін да выканання важнейшага мерапрыемства партыі.

Запусціўшы грубейшыя памылкі ў правядзенні праверкі партыйных дакументаў, рад райкомаў партыі пакідаюць многа спраў незакончанымі пад выглядам неабходнасці выясніць паасобныя дэфекты ў партдакументах, чым затрымліваюць заканчэнне праверкі і змаваюць яе палітычнае значэнне.

Па заслаўскай партарганізацыі ў стады дадатковай праверкі і выяснення лічацца 33 чал., па багушэўскай—30 чал., рагачоўскай—42 чал., рэчыцкай—74 чал., лепельскай 49 чал., жлобінскай—48 чал.

Гэта практыка «пакідання хвастоў» лішні раз пацвярджае, што

праверка партдакументаў у радзе партарганізацый праходзіць зусім недавальняюча.

Праверка можа лічыцца закончанай толькі тады, калі ў арганізацыі не застаецца ні аднаго члена або кандыдата партыі, справа якога не даведзена да канца. Неабходна ў ходзе самай праверкі, не адкладаючы на «пасля», прымаць усе неабходныя меры па ачыстцы партыі ад чуждых, ненадзейных элементаў.

* * *

Праверка партыйных дакументаў паказала, што рад партыйных арганізацый забыліся аб традыцыях большэвізма і груба парушылі статут партыі. У радзе выпадкаў прыём у члены і кандыдаты партыі афармляўся толькі пастановамі пярвічных партыйных арганізацый і прыёмачных камісій без зацверджання бюро райкома. У паасобных выпадках статут парушаўся тым, што ў партыю па першай катэгорыі прымаліся асобы, якія могуць быць прыняты толькі па другой катэгорыі, што часта бюро райкомаў зацвярджалі прыём у партыю цэлымі спісамі па некалькі дзесяткаў і нават соцень чалавек без сур'ёзнай праверкі прымаемых і т. д.

Напрыклад, у дзержынскай партарганізацыі прыняты ў кандыдаты 68 чал. і пераведзены ў члены партыі 56 чал. толькі на падставе рашэння прыёмнай камісіі без зацверджання бюро РК.

Наколькі несур'ёзна падыходзілі часам да прыёму і пераводу ў члены партыі, відаць з таго, што ў дзержынскай партарганізацыі прыёмачная камісія пры райкоме на адным паседжанні 16/III-31 г. прыняла ў кандыдаты адразу 114 чал. і перавяла ў члены партыі 42 чал. У гомельскай партарганізацыі бюро райкома зацвярджала прыём у партыю цэлымі спісамі па сотні і больш чалавек.

Факты парушэння статута пры прыёме выхадцаў з іншых партый, неправяраных людзей, пакіданне ў партыі на працягу раду год людзей пасіўных, страціўшых партыйны твар, безадказнае хаванне партыйных дакументаў і т. д. сведчаць аб забыцці радам партарганізацый таго, што барацьба за выкананне статута партыі ёсць барацьба за асноўныя прынцыпы большэвізма.

Чым тлумачацца буйнейшыя недахопы ў рабоце партыйных арганізацый: парушэнне статута партыі, недастатковасць класавай пільнасці, несур'ёзныя, неабшэўніцкія адносіны да хавання партыйных дакументаў? Прычына заключаецца ў слабасці і нізкім палітычным узроўні многіх нашых партыйных кадраў, у дрэнным іх падборы і расстаноўцы на паасобных участках партыйнай работы, у паслабленні большэвіцкай пільнасці, у слабасці ўсёй унутрыпартыйнай работы.

Павышэнне большэвіцкай пільнасці, разгортванне партыйна-масавай работы ўпіраецца ў людзей. Іменна ад якасці партыйных кадраў у значнай меры залежыць боездольнасць арганізацыі, якасць усёй партыйнай работы, большэвіцкая пільнасць. З другога боку, узмацненне большэвіцкай пільнасці, разварот партыйнай работы забяспечаць умацаванне, вылучэнне і вырошчванне партыйных кадраў.

Партыя ўвесь час удзяляла выключную ўвагу падбору партыйных кадраў. Не дарма ўсе апазіцыйныя плыні і антыпартыйныя групы заўсёды накіроўвалі свой удар на партыйны апарат, імкнучыся аўладаць паасобнымі ўчасткамі партыйнай работы.

На вырошчванне і падбор кадраў у партыйны апарат неабходна звярнуць зараз максімальную ўвагу. Асобую ролю ў гэтай справе павінны адыграць аддзелы партыйных кадраў, якія пакуль што слаба разгортваюць сваю работу.

Лозунг тав. Сталіна «кадры вырашаюць усё» значнай часткай райкомаў партыі яшчэ не праводзіцца ў жыццё па-большэвіцку.

Гара зразумець, што ўздым партыйнай работы, павышэнне большэвіцкай пільнасці, ачыстка радоў партыі ад усіх прымазаўшыхся і класава-чуждых элементаў—усё гэта залежыць ад якасці партыйных кадраў. Калі мы гаворым аб павышэнні рэволюцыйнай большэвіцкай пільнасці, аб уменні своечасова ўскрываць і выкрываць класава-варожыя і контррэволюцыйныя элементы як у радах партыі, так і на ўсіх участках нашага соцыялістычнага будаўніцтва, аб уменні зрываць маскі з рэштак контррэволюцыйнага трацкізма, правых апартуністаў, контррэволюцыйных нацдэмаў, бундаўцаў і ўсёй іншай зграі,—мы павінны памятаць, што ўсё гэта ўпіраецца ў якасць работы партыйнага апарата, у здольнасць партыйных работнікаў па-большэвіцку вырашаць і выконваць тыя велізарныя задачы, якія стаяць перад нашымі партарганізацыямі на даным этапе соцыялістычнага будаўніцтва.

Неадкладная першачарговая задача, якая стаіць перад усёй КП(б)Б, перад усімі райкамамі і гаркамамі партыі і ў першую чаргу перад сакратарамі ГК і РК—не на словах, а на справе разгарнуць партыйную работу ва ўсю шырыню і забяспечыць падрыхтоўку, вырошчванне партыйных кадраў, узброеных марксісцка-ленінскай тэорыяй і веданнем справы партыйнай работы.

Выканаем мы гэту задачу тады, калі пытанне аб вырошчванні, падборы і падрыхтоўцы партыйных кадраў стане ў цэнтры ўвагі ўсіх партыйных арганізацый, калі яны сур'ёзна зоймуцца справай партыйнай вучобы, стануць сістэматычна вывучаць кожнага члена партыі ў яго практычнай рабоце, узмоцняць большэвіцкую пільнасць.

VII кангрэс Комінтэрна

На працягу 25 дзён у Маскве засядаў генеральны штаб сусветнай пролетарскай рэвалюцыі. лепшыя розумы чалавецтва, узброеныя вялікімі ідэямі марксізма-ленінізма, на падставе большэвіцкай самакрытыкі распрацоўвалі праблемы стратэгіі і тактыкі сусветнага рэвалюцыйнага руху, праблемы барацьбы з фашызмам і ваеннай небяспекай, праблемы палітычнага і арганізацыйнага адзінства рабочага класа. Небывалую згуртаванасць, сапраўднае адзінства сусветнай камуністычнай партыі, бязмежную адданасць вялікаму сцягу Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна прадэманстравалі VII кангрэс Комінтэрна.

На гэтым кангрэсе Комінтэрн вызначыў новую тактыку пролетарскага адзінага фронту, як асноўнага метада класавай мабілізацыі пролетарыята, стварэнне шырокага народнага антыфашысцкага фронту, прыцягваючы на бок рэвалюцыйнай барацьбы пролетарыята шырокія слаі працоўных горада і вёскі, усіх пакутуючых пад ігам капіталістычнага панавання.

«Наш кангрэс залажыў асновы такой шырокай мабілізацыі сіл усіх працоўных супроць капіталізма, якой не было ніколі ў гісторыі барацьбы рабочага класа» *).

Для таго каб кампартыі аказаліся на вышыні сваіх задач ва ўмовах хуткага наспявання палітычнага крызіса ў радзе важнейшых краін, каб яны маглі паспяхова мабілізаваць масы на барацьбу супроць фашызма і вайны, неабходна было перш за ўсё ўзмацніць камуністычныя партыі, пашырыць і замацаваць іх масавы ўплыў. Прадпасылкаю гэтага была ўпартая барацьба за большэвізацыю кампартый у капіталістычных краінах.

Разграміўшы контррэвалюцыйных трацкістаў-зіноўеўцаў, "правых" і інш., Камуністычны Інтэрнацыянал прадстаўляў сабою на VII кангрэсе як ніколі маналітную партыю пролетарыята, яднаючую камуністычныя партыі 65 краін.

У барацьбе за чыстату марксісцка-ленінскага вучэння Комінтэрн прышоў на свой VII кангрэс з выпрабаванымі ў цяжкіх класавых бойках і як ніколі згуртаванымі камуністычнымі партыямі, якія даказалі сваю здольнасць кіраваць масамі ў барацьбе за ўладу, выхавалі беззаветна адданных камунізму барацьбітоў, гатовых да апошняй каплі крыві афяраваць сваім жыццём за справу сусветнай рэвалюцыі. І лепшым прадстаўніком гэтых загартаваных у бойках з класавым ворагам кадраў з'яўляецца народны антыфашысцкі тры-

*) Дзімітраў, Заключная прамова. „Правда“ ад 22 жніўня 35 г.

бун—рулявы Комінтэрна, выпрабаваны саратнік вялікага Сталіна—тав. Дзімітраў. Спрэчкі па ўсіх дакладах паказалі ідэйнае адзінства, ідэалагічную магутнасць, арганізацыйную маналітнасць і згуртаванасць вакол кіраўніцтва Комуністычнага Інтэрнацыянала і яго правадыра тав. Сталіна.

Працоўныя масы ўсяго свету ўсё цясней згуртоўваюцца вакол Комуністычнага Інтэрнацыянала, які вырас у магутную палітычную сілу. Аб гэтым сведчыць цэлы рад новых секцый, прынятых у Комінтэрн кангрэсам (Індакітай, Філіпіны, Перу, Калумбія, Порто-Рыко, Коста-Рыко, Венецуэла, Танну-Тува). Аб гэтым росце магутнасці сведчыць таксама значны рост членаў сусветнай комуністычнай партыі з часу VI кангрэса. Калі да VI кангрэса ва ўсіх компартыях налічвалася 1.676 тыс. членаў, то зараз налічваецца 3.148 тыс. Гэты рост ідзе не толькі за кошт ВКП(б), але ў значнай меры за кошт компартый капіталістычных краін. Колькасць членаў компартый капіталістычных краін пасля VI кангрэса ўзнялася з 445.300 да 758.500 членаў. Усе секцыі Комінтэрна, уключаючы ВКП(б) і ВЛКСМ, налічваюць 6.800 тыс. перадавых людзей свету, якія вядуць у бой дзесяткі і сотні мільёнаў рабочых і працоўных усіх народаў і рас.

Справаздачны даклад аб дзейнасці Выканкома Комінтэрна і спрэчкі па дакладу былі насычаны довадамі (правільнасці геніяльных прадбачанняў тав. Сталіна аб шляхах развіцця двух светаў—соцыялізма і капіталізма—і правільнасці палітычнай лініі і практычнай дзейнасці Выканкома.

З часу VI кангрэса Комінтэрна (1928 г.) адбыўся цэлы рад буйных падзей вялікага гістарычнага значэння. Гэтыя сем год былі поўны буйнымі сутычкамі паміж дзяржавамі і ўнутры іх—паміж класамі. Не было такога кутка на зямным шары, дзе-б класавыя бойкі не абвастраліся. Ці то возьмем мы еўрапейскія краіны, азіяцкія, ці краіны Паўночнай і Паўднёвай Амерыкі—усюды рос рэвалюцыйны рух супроць капіталізма.

Асноўны вывад, які мы павінны зрабіць з падзей пройдзенага этапа, заключаецца ў тым, што капіталізм за гэтыя 7 год стаў значна слабей, што ў суадносінах сіл адбываліся карэнныя змены ў міжнародным маштабе—паміж соцыялізмам і капіталізмам у карысць соцыялізма.

«Міжнародныя суадносіны сіл змяніліся не ў карысць капіталізма, а ў карысць соцыялізма, не ў карысць буржуазіі, а ў карысць пролетарыята» *).

Капіталізм за мінулы перыяд стаў слабей абсалютна і адносна. Ён стаў адносна слабей у параўнанні з Савецкім саюзам, які гіганцкі вырас за гэты час. За сем год, якія аддзяляюць нас ад VI кангрэса, карэнным чынам змяніўся твар краіны пролетарскай дыктатуры. З адсталай аграрнай СССР ператварыўся ў краіну перадавую індустрыяльную. На падставе тэхнічнай рэканструкцыі і развіцця індустрыі СССР вырашыў труднейшую задачу, якая ставіцца перад

*) П 1 к, Справаздачны даклад, стар. 46.

пролетарыятам пасля заваёвы ўлады: ператварэнне аднаасобнай сялянскай гаспадаркі ў буйную калектыўную і ліквідацыя на гэтай аснове апошняга капіталістычнага класа—кулацтва. Расія нэпаўская стала Расіяй соцыялістычнай.

«Гэта сусветна-гістарычная перамога соцыялізма ў Савецкім саюзе падрывае сусветную імперыялістычную сістэму, множыць сілу рэвалюцый, узнімае значэнне Савецкага саюза як фактара міру, як асновы сусветнай рэвалюцыі і ўмацоўвае волю працоўных усяго свету к барацьбе за соцыялізм, за савецкую ўладу» (Пік).

Абсалютна слабейшым капіталізм стаў таму, што сусветны эканамічны крызіс, за мінулы ад VI кангрэса перыяд, расхістаў прамысловасць, сельскую гаспадарку і крэдытна-грашовую сістэму капіталістычнай гаспадаркі. І якраз у тыя гады, калі працоўныя ўсяго свету асуджаны былі капіталізмам на голад, беспрацоўе, неапісоўныя бядоты і нястачы, Савецкі саюз зрабіў гіганцкі крок наперад, штодзенна ўзнімаючы добрабыт мас, праводзячы культурную рэвалюцыю, якой не ведае гісторыя чалавецтва, і, наперакор паклёпніцкім контррэвалюцыйным прадказванням трацкістаў і зіноўеўцаў, ажыццявіў на справе ленінска-сталінскі тэзіс аб магчымасці пабудовы соцыялізма ў адной краіне.

Геніяльная сталінская празарлівасць, правільнасць прагнозаў бліскача пацвердзілася не толькі на вопыце пераможнага соцыялістычнага будаўніцтва ў СССР, але і ва ўсім працэсе развіцця эканомікі і палітыкі ў краінах капіталізма.

VI кангрэс Комінтэрна адбываўся ў момант, калі адносная стабілізацыя капіталізма дасягнула свайго вышэйшага пункту. Спрэчкі тады вяліся іменна вакол таго: ці ідзе справа к далейшаму абвостранню супярэчнасцей і расхістанню капіталістычнай стабілізацыі, ці к таму, аб чым гаварыла міжнародная соцыял-дэмакратыя і правыя ўхілісты ў Комінтэрне,—к выхаду капіталізма з агульнага крызіса.

«Значыць, заключалі соцыял-дэмакраты, эпоха рэвалюцый і войн скончылася, большэвікі са сваёй тэорыяй і практыкай абанкроціліся, і СССР павінен або капітуляваць перад сусветнай буржуазіяй, або загінуць» (Пік).

У процівагу соцыял-дэмакратычным устаноўкам і тэорыям камуністы, узброеныя дыялектычным метадам Маркса—Леніна, ускрылі супярэчнасці капіталістычнай стабілізацыі, аб якіх усімі сіламі стараліся забыць апалагеты капіталістычнай стабілізацыі.

Гаворачы аб нарастаючых труднасцях у галіне рынкаў і сферы капіталаўкладанняў у капіталістычным свеце, рэзалюцыя VI кангрэса адзначыла:

«Адсюль наспяванне новай паласы велізарных ваенных сутычак, інтэрвенцыйнай вайны супроць Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, адсюль інтэрвенцыя ў Кітаі, якая ідзе на ўсіх парах. Развіццё супярэчнасцей капіталістычнай стабілізацыі немінуча прыводзіць, такім чынам, у канчатковым выніку к перарастанню бягучага «стабілізацыйнага» перыяда ў перыяд велізарных катастроф».

Тав. Сталін яшчэ ў 1927 годзе падкрэсліў:

«З самай стабілізацыі, з таго, што вытворчасць расце, з таго, што гандаль расце, з таго, што тэхнічны прагрэс і вытворчыя магчымасці ўзрастаюць у той час, як сусветны рынак, перадзелы гэтага рынку і сфер у паасобных імперыялістычных груп застаюцца больш ці менш стабільнымі—іменна з гэтага вырастае самы глыбокі і самы востры крызіс сусветнага капіталізма, чрэваты новымі войнамі і пагражаючы існаванню якой-бы там ні было стабілізацыі».

Падзеі, што адбыліся пасля кангрэса, поўнасю апраўдалі гэты прагноз. У 1929 г. пачынаецца сусветны эканамічны крызіс, які і да гэтага часу ўзрушае ўвесь капіталістычны свет.

На падставе данага тав. Сталіным марксісцка-ленінскага аналізу VI кангрэс Комінтэрна ўказаў, што цяжар сусветнага эканамічнага крызіса капіталізм спрабуе перакласці на народныя масы, што гэта прывядзе да крайняга абвострання супярэчнасцей паміж пролетарыятам і буржуазіяй і хуткага нарастання рэвалюцыйнага ўздыму. Соцыял-дэмакратычнай палітыцы супрацоўніцтва з буржуазіяй большэвікі проціпаставілі тактыку «клас супроць класа». Соцыял-дэмакраты гаварылі, што ў перыяд крызіса немагчыма весці стачкі, а камуністы, наперакор сабатажы соцыял-дэмакратычных і рэфармісцкіх правадыроў, арганізавалі масы на барацьбу супроць наступлення буржуазіі.

«Хто аказаўся 'праў,—пытаецца тав. Пік,—мы ці соцыял-дэмакраты? Соцыял-дэмакраты, як і правыя апартуністы, абанкроціліся; іх тэорыя пацярпела жалкі крах»^{*)}.

Рэвалюцыйны ўздым, не гледзячы на яго няроўнамернае развіццё, прадаўжаў і прадаўжае нарастаць. Выражэннем гэтага ўздыму з'яўляюцца: агромная хваля эканамічных стачак ва ўсім свеце, якія часам быстра перарастаюць у палітычныя баі рабочага класа; узброеныя наступленні аўстрыйскага і іспанскага пролетарыята супроць фашызма; нарастаючая хваля баявога адзінства народных мас ва Францыі і іншых краінах; баявыя выступленні сялянскіх мас; пашырэнне рэвалюцыі ў Кітаі і т. п.

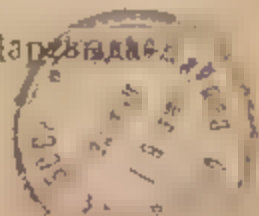
«Паводле вельмі няпоўных даных, з часу VI сусветнага кангрэса да канца 1933 года ў капіталістычных краінах баставалі наогул каля 16.741.700 рабочых, страчана 262 млн. рабочых дзён. З пераходам к дэпрэсіі і ўзмацненнем так званай «крызіснай нацыяналізацыі» на прадпрыемствах, стачачная хваля зноў набыла магутны размах»^{**)}.

Няма такога кутка на зямлі, дзе рабочы клас не адказваў-бы масавай барацьбой на наступленне буржуазіі, абвяргаючы на практыцы апартуністычную тэорыю аб немагчымасці стачак у час крызіса. Стачачная барацьба вядзецца пры гэтым з усё ўзрастаючай баявой упартасцю, усё часцей становяцца сутычкі з паліцыяй і войскам.

З трэскам праваліліся контррэвалюцыйныя трацкісцкія прагнозы

^{*)} Пік, Справаздачны даклад, стар. 7.

^{**)} «Камуністычны Інтэрнацыянал перад VII сусветным Кангрэсам». Парыж, выдадзена ў вецтві. 1935 г., стар. 12.

аб заняпадзе рэвалюцыі ў Кітаі. Совецкі рух у Кітаі ў час VI кангрэса толькі яшчэ пачынаўся, але ўжо ў 1930 годзе хутка ўзнімаецца і дасягае агромных памераў. Тэрыторыя савецкіх раёнаў у Кітаі займае звыш 2 млн. кв. лі, з насельніцтвам у 60 млн. чалавек. Кітайская чырвоная армія, адбіваючы шматлікія паходы Чан-Кай-шы, якога падтрымліваюць буйнейшыя капіталістычныя дзяржавы, пра-дэманстравала перад усім светам сваю несакрушальную сілу і ўпэўненасць у далейшых перамогах.

Прыход к уладзе ў Германіі фашысцкай дыктатуры «трэба разглядаць не толькі як прызнак слабасці рабочага класа і рэзультат здрад соцыял-дэмакратыі рабочаму класу, якая расчысціла дарогу фашызму. Яе трэба разглядаць таксама, як прызнак слабасці буржуазіі, як прызнак таго, што буржуазія ўжо не ў сілах уладарыць старымі метадамі парламентарызма і буржуазнай дэмакратыі, з прычыны чаго яна вымушана звярнуцца ва ўнутранай палітыцы да тэрарыстычных метадаў кіравання,—як прызнак таго, што яна не ў сілах больш знайсці выхад з цяперашняга становішча на базе мірнай знешняй палітыкі, з прычыны чаго яна вымушана звярнуцца да палітыкі вайны» *).

У процівагу соцыял-дэмакратычным тэорыям аб тым, што фашызм ёсць нібы надкласавая ўлада, што гэта такая форма дзяржаўнай улады, якая «стаіць над абодвума класамі—пролетарыятам і буржуазіяй» (Отто Бауэр), Ленін і Сталін заўжды ўказвалі, што фашызм з'яўляецца дыктатурай фінансавага капітала, які вымушан кіраваць адкрыта тэрарыстычнымі метадамі.

«Палітычнай надбудовай над новай эканомікай,—гаварыў Ленін,—над манапалістычным капіталізмам... з'яўляецца паварот ад дэмакратыі да палітычнай рэакцыі. Свабоднай канкурэнцыі адпавядае дэмакратыя. Манаполіі адпавядае палітычная рэакцыя... І ў знешняй палітыцы і ва ўнутранай аднолькава імперыялізм імкнецца к парушэнням дэмакратыі, к рэакцыі» **).

Словы Леніна пацвярджаюцца на працягу ўсяго працэса фашызацыі буржуазна-дэмакратычных краін, вымушаных, у сувязі з абвостраннем класавых супярэчнасцей, пераходзіць да ўсё больш рэакцыйных форм класавага панавання. «Самы гнусны і подлы, самы небяспечны і труслівы, самы атручаны і крываваы з усіх метадаў класавай дыктатуры і эксплаатацыі—фашызм» ***) з'яўляецца адною з форм класавага панавання фінансавага капітала.

Падводзячы вынікі перыяду ад VI кангрэса па сёнешні дзень, VII кангрэс канстатаваў, што ўся тэорыя, уся палітыка, уся стратэгія і тактыка рэфармізма пацярпела за гэтыя гады велізарнейшае паражэнне, што перамагла рэвалюцыйная стратэгія і тактыка Сталіна.

*) Сталін, Пытанні левінізма, X выд., стар. 545.

**) Ленін, т. XIX, выд. III, стар. 207.

***) „Правда“ ад 2 жніўня 1935 г.

*

Праблема адзінага фронту рабочага класа стала цэнтральным, неадкладным жыццёвым пытаннем для пролетарыята ва ўмовах растучай небяспекі фашызма, пагрозы новай імперыялістычнай вайны і жорсткага наступлення капітала на жыццёвы ўзровень працоўных мас. Пасля прыходу Гітлера к уладзе пачынаецца хуткі паварот мас, перш за ўсе соцьял-дэмакратычных рабочых, к адзінству дзеянняў, масавая цяга к стварэнню ў штодзенных бойках адзінага фронту барацьбы са злейшым ворагам народу—з фашызмам. У цэнтры ўвагі арганізаваных і неарганізаваных рабочых ва ўсім капіталістычным свеце, пасля прыходу Гітлера к уладзе, стаць пытанне баявога адзінства. Нязначная да гэтага часу цяга к адзінству, жаданне сабраць усе свае сілы ў адзіны моцны кулак, каб адбіць наступленне фашысцкай рэакцыі—вось што характарызуе настроі рабочых і ўсіх працоўных.

Паварот мас да адзінага фронту быў абумоўлен наступнымі асноўнымі момантамі:

1. Паглыбленне эканамічнага крызіса, які прынёс з сабою надзвычайную галечу і пакуты для шырокіх народных мас; шаленае наступленне капітала на зарплату і ўмовы працы рабочых, на жыццёвы ўзровень працоўных; дзесяткі мільёнаў беспрацоўных асуджаны на голад і выміранне, не гледзячы на пераход крызіса к дэпрэсіі асобага роду.

2. Перамога соцьялізма пераконнае мільёны, што пролетарская рэвалюцыя знішчыла ўсе прычыны, якія параджаюць эксплуатацыю, крызісы, галечу і беспрацоўе. Пераможнае будаўніцтва соцьялізма ў СССР аказвае на свядомасць мільёнаў працоўнага народу агромны рэвалюцыйны ўплыў і ўзнімае масы на барацьбу супроць капіталізма.

3. Наступленне фашызма на ўсе дэмакратычныя заваёвы мас выклікае агромнае супраціўленне працоўных контррэвалюцыйнай, чорнасоценнай палітыцы фашысцкіх клік. На прыкладзе абнаглелага фашысцкага панавання гітлераўскіх сатрапаў у Германіі масы пераконваюцца ў тым, што фашызм спрабуе ператварыць народ у гарматнае мяса для сваіх імперыялістычных мэт і нясе масам мракабес'е, варварства і сярэдневякоўе.

4. Крызіс, перажываемы II інтэрнацыяналам, з'яўляецца выражэннем банкруцтва рэфармісцкай ідэалогіі супрацоўніцтва з буржуазіяй, «мірнага ўрастання ў соцьялізм», і соцьял-дэмакратычных рабочых ўсё больш пераходзяць на шлях адзінства дзеяння, на рэйкі сапраўднай класавай барацьбы.

Важнейшым фактарам, які зрабіў агромны ўплыў на паварот мас да адзінага фронту, быў крах аўстрыйскай соцьял-дэмакратыі ў лютаўскія дні 1934 года і лютаўскія падзеі ва Францыі. У той час, калі палітыка аўстрыйскай соцьял-дэмакратыі прывяла к паражэнню ўзброенага выступлення аўстрыйскага пролетарыята, французскаму рабочаму класу ўдалося адбіць першае сур'ёзнае напаўдзеанне фашыстаў магутным наступленнем адзінага фронту, 4-х мільённай забастоўкай пратэсту 12 лютага 1934 года і выдатнымі ўсенароднымі дэманстрацыямі ў дзень 14 ліпеня.

Велізарнейшая заслуга КПФ заключаецца ў тым, што яна здолела своечасова ўлавіць волю мас к адзінству дзеяння і ўвасобіць іх жаданні і настроі ў чоткія і ясныя лозунгі. Пад напорам соцьялістычных рабочых ЦК французскай соцьялістычнай партыі прымушан быў

падпісаць згоду аб адзіным фронце з КПФ, праводзячы сумесныя дэманстрацыі, мітынгі, сходзі для барацьбы супроць фашыстаў і супроць надзвычайных дэкрэтаў улада Кіраўніцтва рэфармісцкіх профсаюзаў увесь час выступала супроць адзінства профсаюзаў і зараз прымушана пад напорам сваіх членаў пайсці на аб'яднанне, якое ўжо хутка будзе праведзена. КПФ накіпіла багаты вопыт не толькі па лініі стварэння адзінага фронту, але таксама дабілася стварэння народнага антыфашысцкага фронту, выражэннем чаго былі ўнушальныя народныя дэманстрацыі ў дзень 14 ліпеня ва ўсёй Францыі.

Узброеныя бойкі іспанскага пролетарыята ў кастрычніку 1934 года азнаймявалі новы этап у барацьбе за ўстанаўленне адзінага фронту ў большасці капіталістычных краін, наперакор забароне правадыроў II Інтэрнацыянала і яго паасобных секцый.

5. Агromную ролю ў павароце мас да баявога адзінства, наперакор супраціўленню вярхоў II Інтэрнацыянала, адыграла ўпартая барацьба камуністаў за стварэнне адзінага фронту ў кожным штодзённым выступленні рабочых, абараняючых іх самыя дробязныя патрабаванні і тым самым даказваючы масам, што для камуністаў адзіны фронт—не маневр.

Паварот ад рэфармізма к рэвалюцыйнай барацьбе, які пачаўся ў масах соцыял-дэмакратычных рабочых, атрымаў сваё бліскучае выражэнне ўжо ў час лейпцыгскага працэса. Важнейшым фактарам, які аказваў агromны уплыў на змену настрояў міжнароднага руху ў карысць адзінага фронту, быў лейпцыгскі працэс і мужныя паводзіны на ім тав. Дзімітрав. Яшчэ свежа памятка аб гэтым грандыёзным працэсе, які ператварыўся ў эпену барацьбы паміж фашызмам і камунізмам. Лейпцыгскі працэс паказваў масам несакрушальную і непераможную сілу згуртаванасці і адзінства рабочага класа. На вопыце лейпцыгскага працэса масы маглі пераканацца ў тым, што голькі дзякуючы іх адзінству і згуртаванасці, іх аднадушнаму выступленню, фашызм вымушан быў вызваліць народнага антыфашысцкага трыбуна, які заваяваў розумы і сэрцы мільёнаў працоўных.

Фашызм або соцыялізм, вайна або мір—вось што стаіць на парадку дня ва ўсім капіталістычным свеце. У цэлым радзе краін фашызм перамог, у другіх краінах фашысцкая небяспека нарастае хуткімі тэмпамі. Пагроза перамогі фашызма—гэтай «адкрытай тэрарыстычнай дыктатуры найбольш рэакцыйных, найбольш шавіністычных, найбольш імперыялістычных элементаў фінансавага капітала» (XIII пленум ІККІ)—ўзрастае з дня на дзень.

Якім чынам могуць масы перагарадзіць дарогу зверскаму фашызму?

На гэта вострае пытанне даў адказ рулявы Комінтэрна тав. Дзімітраў у сваім выдатным дакладзе «Наступленне фашызма і задачы Камуністычнага Інтэрнацыянала ў барацьбе за адзінства рабочага класа супроць фашызма». Ленінска-сталінскі аналіз фашызма, канкрэтызацыя форм і метадаў ажыццяўлення адзінства рабочага класа, сапраўдная большэвіцкая самакрытыка, пастаноўка новых праблем і цэлага раду прынцыповых тактычных пытанняў міжнароднага рабочага руху, канкрэтны ўлік асаблівасцей развіцця сучаснага перыяда—вось чым характэрны даклад выпрабаванага саратніка вялікага Сталіна—тав. Дзімітрав.

На закранутае вышэй пытанне VII кангрэс даў аднадушны адказ: накончыць з расколам у рабочым класе, стварыць магутнае баявое.

палітычнае і арганізацыйнае адзінства, ажыццявіць адзіны фронт барацьбы.

У рэзалюцыі па дакладу тав. Дзімітрава падкрэслена, што ажыццяўленне адзінага пролетарскага фронту барацьбы ўсімі секцыямі Комінтэрна з'яўляецца на даным этапе важнейшай задачай міжнароднага рабочага руху. Прымяняючы ў змяніўшайся абстаноўцы тактыку адзінага фронту, камуністы павінны напружыць усе свае сілы для ўцягнення ў барацьбу супроць фашызма самых шырокіх народных мас, абараніць іх ад капіталістычнага грабежніцтва і фашысцкага варварства і дабіцца стварэння шырокага антыфашысцкага народнага фронту.

Уважліва аналізуючы прадпасылкі ажыццяўлення адзінага фронту, тав. Дзімітраў указаў, што супраціўленне правадыроў II Інтэрнацыянала з'яўлялася і з'яўляецца галоўнай прычынай адсутнасці адзінага фронту ва многіх капіталістычных краінах. Працягваючы руку соцьял-дэмакратычным рабочым, камуністы заяўляюць:

«Камуністычны Інтэрнацыянал не ставіць адзінству дзеяння ніякіх умоў, за выключэннем адной, элементарнай, для ўсіх рабочых прыемлемай. А іменна,—каб адзінства дзеянняў было накіравана супроць фашызма, супроць наступлення капітала, супроць пагрозы вайны, супроць класавага ворага. Вось нашы ўмовы» *).

Разгортваючы праграму барацьбы за адзіны фронт, VII кангрэс указаў, што ажыццяўленне гэтай праграмы будзе ісці ў розных краінах па-рознаму, набываючы самыя разнастайныя формы ў залежнасці ад расстаноўкі класавых сіл і ўзроўню рэвалюцыйнага руху.

Што, аднак, з'яўляецца асноўным зместам адзінага фронту на даным этапе ва ўсіх капіталістычных краінах?

На гэта пытанне тав. Дзімітраў адказвае:

«Абарона непасрэдных эканамічных і палітычных інтарэсаў рабочага класа, абарона яго супроць фашызма павінна быць адпраўным пунктам і складаць галоўны змест адзінага фронту ва ўсіх капіталістычных краінах» **).

Адзіны фронт рабочага класа здолее пераможна павесці сваю барацьбу з фашызмам толькі ў тым выпадку, калі ён павядзе ў наступленне супроць сваіх ворагаў найбольш шырокія масы працоўнага народу, калі рабочы клас заваюе на бок класавай барацьбы шырокія слаі гарадской дробнай буржуазіі, інтэлігенцыі, сялянства, прыгнечаныя нацыянальнасці, ворагаў фашызма і вайны, г. зн. саюзнікаў пролетарыята ў яго барацьбе супроць фашысцкага панавання. Адзіны фронт павінен стаць стрыжнем магутнага народнага антыфашысцкага фронту, аказаць велізарны ўплыў на працоўныя масы горада і вёскі, улічыць «хістаючымся сляям веру ў сілу рабочага класа» (Дзімітраў).

Фашызм у сваёй агітацыі звяртае сугубую ўвагу на тое, каб заваяваць на свой бок гарадскую і вясковую дробную буржуазію, каб адарваць ад пролетарыята яго саюзнікаў і тым самым паслабіць народны антыфашысцкі баявы фронт. Вось чаму VII кангрэс падкрэсліў неабходнасць стварэння шырокага народнага баявога фронту на базе адзінага фронту рабочага класа.

*) Дзімітраў, Доклад на VII кангрэсе, Партыдавецтва, стар. 31—32.

**) Там-жа, стар. 35.

«Лозунг народнага фронту не азначае ліквідацыі або замены лозунга адзінага фронту, а з'яўляецца яго расшырэннем і дапаўненнем па лініі разгортвання масавай палітыкі. Пролетарскі адзіны фронт ёсць станава хрыбет народнага фронту. Але было-б пагібельным ствараць схемы, якія сцвярджаюць, што антыфашысцкі народны фронт магчымы толькі пасля завяршэння адзінага пролетарскага фронту, або, з другога боку, звярнуцца толькі ў бок народнага фронту там, дзе з прычыны супраціўлення соцыял-дэмакратыі ці іншых акалічнасцей адзіны пролетарскі фронт сустракае вялікія затрудненні. Наадварот, чым слабей пролетарыят данай краіны, чым больш ён расколаты, тым важней ажыццяўленне пролетарскага адзінства для прыцягнення ў народны антыфашысцкі фронт другіх слаёў працоўных» *).

У барацьбе шырокіх народных мас супроць фашызма і вайны выключна вялікую мабілізуючую сілу мае ў сучасны момант забарона дэмакратычных праў і заваёў, за якія народныя масы пралівалі сваю кроў. Правільна адзначыў тав. Ленскі, што «у Польшчы, падобна Францыі, народны фронт вырастае з абароны дэмакратычных праў» **).

Ленін не раз указваў, што часам невялікія па велічыні рухі ў абарону дэмакратычных праў народу хутка перарасталі ў велізарныя палітычныя бойкі працоўных. Ленін з усёй рашучасцю заявіў:

«Было-б карэннаю памылкай думаць, што барацьба за дэмакратыю здольна адцягнуць пролетарыят ад соцыялістычнай рэвалюцыі, або засланіць, зацяміць яе і т. п. Наадварот, як немагчымы пераможны соцыялізм, які не ажыццяўляе поўны дэмакратызм, так не можа падрыхтавацца да перамогі над буржуазіяй пролетарыят, які не вядзе ўсебаковай паслядоўнай і рэвалюцыйнай барацьбы за дэмакратыю» ***).

Комуністы ніколі не баяліся адказнасці, раз справа ішла аб інтарэсах рабочага класа і шырокіх народных мас. VII кангрэс прадэманстраваў гэта, аб'яўляючы ўсяму свету, усім працоўным, што калі інтарэсы рабочага класа ў барацьбе з яго злейшым ворагам—фашызмам патрабуюць стварэння народнага антыфашысцкага ўрада, комуністы гатовы падтрымаць і нават удзельнічаць у такім ўрадзе.

Што гэта за ўрад і ў якой сітуацыі можа ўзнікнуць такі ўрад? На гэта пытанне тав. Дзімітраў адказвае:

«Гэта перш за ўсё ўрад барацьбы супроць фашызма і рэакцыі. Гэта павінен быць ўрад, які ўзнік у рэзультатае руху адзінага фронту і ні ў якім разе не абмяжоўвае дзейнасці камуністычнай партыі і масавых арганізацый рабочага класа...

Пры якіх аб'ектыўных умовах будзе магчыма стварэнне такога ўрада? На гэта пытанне ў самай агульнай форме можна адказаць: ва ўмовах палітычнага крызіса, калі пануючыя класы ужо не ў сілах справіцца з магутным уздымам масавага антыфашысцкага руху ****).

) Большевик № 16 за 1935 г., стар. 7.

*) Ленскі, „Правда“ ад 7 жніўня 1935 г.

**) Ленін, Том XIX, выд. III, стар. 38.

**) Дзімітраў, Доклад, стар. 75.

VII кангрэс падкрэсліў—«ва ўмовах палітычнага крызіса». Гэта было зроблена для таго, каб не даць магчымасці правым апартуністам вытлумачыць справу так, што «к стварэнню рабочага ўрада, падтрымліваемага камуністычнай партыяй, трэба імкнуцца ў любой так сказаць, «нармальнай» сітуацыі» (Дзімітраў), а ультра-левым,—што гэты ўрад можа быць створан толькі шляхам узброенага паўстання пасля перамогі пролетарыята над буржуазіяй.

Ініцыятарамі і арганізатарамі адзінага народнага антыфашысцкага фронту з'яўляюцца і з'яўляліся толькі камуністы, якія выкарыстоўваюць кожную падзею для пашырэння барацьбы рабочага класа за стварэнне баявога адзінства ўсіх працоўных. Выкоўваючы адзінства дзейнасці з соцыял-дэмакратычнымі рабочымі і іх масавымі арганізацыямі ў штодзенных бойках рабочага класа, камуністы заўсёды падкрэслівалі неабходнасць палітычнага адзінства рабочага класа, неабходнасць стварэння адзінай рэвалюцыйнай партыі на аснове рэвалюцыйнай праграмы і тактыкі, на аснове адмаўлення соцыял-дэмакратыі ад супрацоўніцтва з буржуазіяй, на аснове вучэння Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна.

VII кангрэс праходзіў пад знакам сапраўднай большэвіцкай крытыкі і самакрытыкі, і ў гэтым—прызнак росту яго магутнасці, у гэтым яго агромная сіла, моцная сувязь з шырокімі народнымі масамі.

«Адносіны палітычнай партыі да яе памылак ёсць адзін з важнейшых і вярнейшых крытэрыяў сур'ёзнасці партыі і выканання ёю на справе яе абавязкаў к свайму класу і к працоўным масам. Адкрыта прызнаць памылку, ускрыць яе прычыны, прааналізаваць абстаноўку, якая яе парадзіла, абгаварыць уважліва сродкі і выправіць памылку—вось гэта прызнак сур'ёзнай партыі, вось гэта выкананне ёю сваіх абавязкаў, вось гэта—выхаванне і абучэнне класа, а затым і масы» *).

Памятаючы словы Леніна, VII кангрэс з усёй большэвіцкай бязлітаснасцю ўскрыў тыя памылкі, якія перашкаджалі Камуністычнаму Інтэрнацыяналу і яго секцыям звязацца з шырокімі масамі працоўных, хутка рухацца наперад.

VII кангрэс указаў, што перашкодай у заваяванні мас з'яўляліся і з'яўляюцца перажыткі і традыцыі сектанцтва. Не выпадкова т. Дзімітраў і Пік сканцэнтравалі ў сваіх дакладах большэвіцкі агонь супроць сектанцкіх апартуністычных скажэнняў лініі Комінтэрна ў барацьбе за адзіны фронт, бо перамагчы сектанцтва ў сучасных абставінах—значыць стварыць важнейшую прадпасылку для паспяховага ажыццяўлення адзінага пролетарскага і народнага антыфашысцкага фронту, «дабіць сектанцтва—значыць падрыхтаваць усе партыі к барацьбе за найшырэйшыя масы ў момант, калі міжнародны рабочы рух уваходзіць у перыяд ліквідацыі расколу» **).

*) Ленін, т. XXV, выд. III, стар. 201

**) Ленін, т. XXV, стар. 202.

Лева-сектанцкія памылкі сказаліся перш за ўсё ў профсаюзным пытанні і пры разгортванні эканамічнай барацьбы.

Лева-сектанцкія тэорыі аб тым, што рэфармісцкія саюзы з'яўляюцца «школай капіталізма», тэорыя аб неабходнасці «разрушэння рэфармісцкіх профсаюзаў» і т. п. прывялі к адрыву ад мас і ўмацаванню рэфармісцкіх правадыроў, бо камуністы не працавалі ўнутры масавых рэфармісцкіх профсаюзных арганізацый. У выніку гэтай сектанцкай палітыкі камуністы ў радзе краін ізаляваліся ад мас, палягчаючы тым самым рэфармісцкім правадырам стварыць кітайскую сцяну паміж камуністычнымі і рэфармісцкімі рабочымі. Асабліва ў перыяд крызіса, калі на рабочыя масы штодні абрушваліся велізарныя бядоты, калі рабочы клас заўжды знаходзіўся пад ударам наступлення капіталізма, кожны радавы рабочы, не глядзячы на адсутнасць супраціўлення рэфармісцкіх правадыроў, адчуваў, што гэтыя профсаюзы прадстаўляюць сабой пэўную сілу. У сваім дакладзе «Да вынікаў работ XIV канферэнцыі РКП(б) тав. Сталін указаў, што некаторыя камуністы «не разумеюць таго, што ці то дрэнны ці добры профсаюзы, але масавы рабочы лічыць іх усе-ж сваімі крэпасцямі, якія дапамагаюць яму захаваць заработную плату, рабочы дзень і інш».

Для сектанта характэрна баязнь мас; у якасці ўмоў ён выстаўляе патрабаванні, аб якіх загадзя вядома, што сацыял-дэмакратычнай партыя або мясцовая арганізацыя іх не прымяняе. Такія факты былі ў Германіі, дзе камуністы ў якасці ўмовы для адзінства дзеяння часам патрабавалі ад сацыял-дэмакратычных груп прызнання дыктатуры пролетарыята і т. п. Падобныя факты мелі месца ў радзе іншых краін. Для правага апартуніста характэрна стаўка на самацёк, капітулянцтва і т. д., г. зн. адзіны фронт за ўсякую цану. Праводзячы сваю новую тактыку ў галіне адзінага фронту, Камінтэрн вядзе барацьбу на два фронты.

На пытанне: якая небяспека з'яўляецца самай галоўнай, тав. Дзімітраў адказаў:

«Якая з гэтых небяспек «наогул» галоўная, аб гэтым могуць спрачацца толькі схаластыкі. Больш і горш тая небяспека, якая ў даны момант, у данай краіне больш перашкаджае правядзенню лініі нашага кангрэса, разгортванню правільнай масавай палітыкі камуністычных партый...

У інтарэсах справы камунізма патрабуецца не адцягнэная, а канкрэтная барацьба з ухіламі, своечасовы і рашучы адпор узнікаючым шкодным тэндэнцыям, своечасовае выпраўленне памылак. Падмяняць неабходную канкрэтную барацьбу з ухіламі своеасаблівым спортам, паляваць на ўяўныя ўхілы або ўхілістаў—гэта недапушчальна шкодны загіб» *).

Канцэнтруючы агонь крытыкі супроць сектанцкіх тэндэнцый і перажыткаў, тав. Дзімітраў абрушыўся з усёй сілай супроць схематызма і гатовых шаблонаў, указваючы, што жыццё і барацьба працоўных менш за ўсё ўкладваюцца ў гэтыя шаблоны, налічвання формулы і рэцэпты, бо жыццё адкідае ў бок герояў пустых фраз,

*) Дзімітраў. Заключэння сямёра «Правда» ад 22 жніўня 35 г.

непапраўных схаластаў і дактрынёраў. Іменна зараз, калі VII кангрэс намеццў агромныя задачы, калі ён перабудаваў сваю тактыку, перад кожным комуністам пастаўлена задача:

«Вучыцца і змагацца—змагацца і вучыцца, трэба ўмець спалучаць вялікае вучэнне Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна са сталінскай цвёрдасцю ў рабоце і барацьбе, са сталінскай прынцыповай непрымірымасцю к класаваму ворагу і адступнікам ад лініі большэвізма, са сталінскай бясстрашнасцю перад труднасцямі, са сталінскім рэволюцыйным рэалізмам» *).

VII кангрэс адбываўся ў абстаноўцы крайняга напружання між-дзяржаўных супярэчнасцей. Эканамічны крызіс іх абвастрае. Выключны непакой характарызуе бягучы момант у галіне міжнароднай палітыкі.

VI кангрэс указаў на рост небяспекі новых імперыялістычных войнаў, перш за ўсё на пагрозы контррэволюцыйнага нападу на Савецкі саюз. На VI кангрэсе была прынята рэзалюцыя аб арганізацыі штогодніх антываенных дэманстрацый у дзень 1 жніўня, высоўваючы ў якасці цэнтральнай задачы кампартыі капіталістычных краін барацьбу за ператварэнне імперыялістычнай вайны ў грамадзянскую і абарону СССР.

Мінула 7 год, якія цалкам пацвердзілі правільнасць аналізу VI кангрэса. Але мы павінны ўясніць сабе розніцу паміж абстаноўкаю ў час VI кангрэса і цяперашняй.

Даклад тав. Эркові на VII кангрэсе дае выдатны аналіз новым з'явам у міжнароднай сітуацыі з часу VI кангрэса.

Што адбылося новага з часу VI кангрэса ў галіне ваенных падрыхтовак?

1. З'ява новага парадку, «гістарычнае значэнне якой выходзіць за межы ўсяго таго, што мы ведаем з усёй папярэдняй гісторыі» (Эркові),—магутны уздым Савецкага саюза, які зрабіўся аплотам барацьбы за мір. Узросшая магутнасць Савецкага саюза і яго Чырвонай арміі прымушаюць нават некаторыя імперыялістычныя дзяржавы (Францыя, Чэхаславакія), якія ў даны момант не зацікаўлены ў вайне, перад тварам пагрозы з боку гітлерызма падпісаць з СССР пакты аб узаемнай дапамозе.

Савецкі саюз і яго мірная палітыка зрабіўся прыцягальнаю сілай для ўсіх дзяржаў (малых і вялікіх), якім у выпадку вайны пагражае страта іх дзяржаўнай незалежнасці, якіх галоўныя падпальшчыкі вайны ў Еўропе хочуць ператварыць у калонію германскага імперыялізма.

2. Новае з часу VI кангрэса заключаецца не толькі ў перагрупоўцы сіл у капіталістычным свеце, але перш за ўсё ў тым, што сусветны імперыялізм пераступіў з падрыхтоўчага перыяда к пачатку ажыццяўлення новага перадзелу свету ў некалькіх важнейшых пунктах зямнага шара. Японскі імперыялізм прыступіў к раздзелу Кітая шляхам захопу Манчжурый і Паўночнага Кітая. Гэта азначае фактычнае знішчэнне вашынгтонскіх дагавораў і адчыненне шляху для ваеннага вырашэння тэрытарыяльных спрэчак на Ціхім акіяне.

* Дзяніс Трач. «Прывід» ад 15 жніўня 35 г

3. Італьянскі імперыялізм робіць апошнія ваенныя падрыхтаванні, каб прыступіць к новаму перадзелу каланіяльных уладанняў у Афрыцы шляхам грабежніцкай вайны супроць Абісініі.

4. Вайна паміж Парагваем і Балівіяй за абласць Чако на сутнасці была вайною паміж Англіяй і ЗША. Не гледзячы на тое, што яна зараз спынена, яна, аднак, сігналізуе пачатак рады войн за новы перадзел Лацінскай Амерыкі.

5. Германскі імперыялізм пахаваў як у сваёй ваеннай, так і ў фінансава-эканамічнай частцы Версальскі дагавор і рэзка паставіў у парадку дня перагляд дзяржаўных граніц у Сярэдняй і Ўсходняй Еўропе. Гітлераўская Германія стала галоўным падпальшчыкам вайны ў Еўропе, у асаблівасці арганізатарам крыжовага паходу супроць СССР.

6. Паглыбленне эканамічнага крызіса вельмі абвастрыла супярэчнасці паміж двума сістэмамі: імперыялізмам і сацыялізмам. За ўвесь час крызіса і дэпрэсіі асобага роду СССР безупынна пагражае небяспека контррэвалюцыйнага нападу, і гэта небяспека ўзрастае з дня на дзень.

На падставе гэтага аналізу VII кангрэс намеццё асноўныя задачы, якія павінны стаяць перад кампартыяй у галіне разгортвання барацьбы з ваеннай небяспекай, і ў якасці цэнтральнага лозунга высунуў барацьбу за мір і абарону Савецкага саюза.

«Змагаючыся за мір, мы тым самым найлепшым чынам абараняем Савецкі саюз. Ні для каго не можа быць сумнення ў тым, што надыходзячая вайна, нават калі-б яна пачалася як вайна двух вялікіх імперыялістычных дзяржаў паміж сабой або як вайна якой-небудзь вялікай дзяржавы супроць малой краіны, немінуха будзе мець тэндэнцыю выліцца і немінуха прывядзе ў вайну супроць Савецкага саюза. Кожны год, кожны месяц адтэрміноўкі з'яўляюцца для нас гарантыяй таго, што Савецкі саюз зможа даць больш моцны адпор нападу імперыялістаў. Такім чынам, наша барацьба за мір непасрэдна звязваецца з палітыкай міру, якую праводзіць СССР» *).

Адводзячы цэнтральнае месца агітацыі і прапагандзе, барацьбе за мір і абарону Савецкага саюза, VII кангрэс паказаў, што тым самым камуністы наглядным чынам выкрываюць хлусню, якую распаўсюджваюць буржызія і контррэвалюцыйныя трацкісты, нібы камуністы за вайну, нібы яны бачаць у вайне адзіную магчымасць ажыццяўлення сваіх планаў, нібы пролетарская рэвалюцыя можа перамагчы толькі ў рэзультате вайны.

«Мы абараняем мір не таму, што мы належым да ліку мяккацелых талстоўцаў, але таму, што мы імкнемся забяспечыць умовы перамогі рэвалюцыі. Калі-б заўтра выбухла вайна, мы-б уступілі ў барацьбу з велізарнейшай рашучасцю і змагаліся-б усімі сіламі, ведаючы, што гэта будзе барацьба паміж нас і буржуазіяй не на жыццё, а на смерць» **).

На падставе яркага і глыбокага аналізу, чоткай характарыстыкі сучаснай міжнароднай абстаноўкі VII кангрэс вызначыў практычныя задачы кампартыі ў барацьбе з ваеннай небяспекай, указваючы на велізарную і рашаючую ролю адзінага фронту ў справе мабілізацыі мас на барацьбу за мір і абарону СССР.

*) Эр колі, Даклад на VII кангрэсе «Правда» ад 19-VIII 35 г

**) Там-жа

2505
18498

Побач з гэтым VII кангрэс паставіў перад усімі сваімі секцыямі задачу барацьбы за нацыянальнае вызваленне і падтрыманне нацыянальна-вызваленчых войн. У рэзалюцыі па дакладу тав. Эркові гаворыцца:

«Калі якая-небудзь слабая дзяржава падвергнецца нападу з боку адной або некалькіх буйных імперыялістычных дзяржаў, якія захочуць знішчыць яе нацыянальную незалежнасць і нацыянальнае адзінства або утварыць яе раздзел, як гэта мела месца ў гісторыі, напрыклад, пры раздзеле Польшчы, то вайна нацыянальнай буржуазіі такой краіны для адпору гэтаму нападу можа набыць характар вызваленчай вайны, у якую рабочы клас і камуністы гэтай краіны не могуць не ўмяшацца. Задача камуністаў такой краіны заключаецца ў тым, каб, вядучы не-прымірымую барацьбу за забяспечанне эканамічных і палітычных пазіцый рабочых, працоўных і сялян і нацыянальных меншасцей, стаць разам з тым у першыя рады байцоў за нацыянальную незалежнасць і весці вызваленчую вайну да канца, не даючы «сваёй» буржуазіі ісці на здзелку з нападаючымі дзяржавамі за кошт інтарэсаў сваёй краіны»^{*)}.

У гэтай пастаноўцы пытанне ўвасоблена ў сваім светапоглядзе, і сваёй палітычнай лініі інтэрнацыянальная прырода пролетарыята і яго авангарда—компартыі. Як Маркс і Энгельс, так Ленін і Сталін разглядалі падзеі знешняй палітыкі перш за ўсё з пункту погляду інтарэсаў пролетарскай рэвалюцыі, перспектывы яе разгортвання і яе перамогі.

Тактыка Маркса і Энгельса ў час французскай вайны 1870-71 гг. з'яўляецца ўзорам інтэрнацыяналістычнай пролетарскай тактыкі па пытаннях нацыянальна-вызваленчых войн. Калі на першым этапе разгром Напалеона III Маркс і Энгельс разглядалі як прагрэсіўны гістарычны факт, якім знішчаюцца перашкоды на шляху нацыянальнага аб'яднання Германіі, то пасля Седанскай бітвы вайна з боку Прусіі ператварылася ў дынастычную грабежніцкую вайну. На гэтым этапе Энгельс абараняў справу нацыянальнай абароны Францыі, заклікаючы ў той-жа час членаў Інтэрнацыянала змагацца супроць шавінізма. Будучы буйным ваенным спецыялістам, Энгельс складае і перадае ў Парыж планы вядзення абарончай вайны супроць Прусіі.

У сваім выдатным артыкуле «Соцыялізм і вайна» Ленін падкрэслівае «законнасць, прагрэсіўнасць, справядлівасць «абароны бацькаўшчыны» або «абарончай вайны», калі гутарка ідзе аб «перамозе прыгнятаемых, залежных, непаўнапраўных дзяржаў супроць прыгнятальніцкіх, рабаўладальніцкіх, грабежніцкіх «вялікіх» дзяржаў»^{**)}.

Камуністычны Інтэрнацыянал загартваўся ў барацьбе супроць імперыялістычнай вайны. За мінулы перыяд мы мелі бліскучыя прыклады антываеннай работы компартыі. Даволі ўказаць на такія буйныя антываенныя выступленні, як мяцеж у галандскім каланіяльным флоце, дзе туземны экіпаж крэйсера «Дыевен провінцыен» на некалькі дзён аўладаў судном, а таксама на мяцежы ў Швецыі і ваеннай гавані, у кітайскім флоце ў Шанхаі, хваляванні на перуан-

^{*)} «Правда» ад 29 жніўня 1925 г.

^{**)} Там-жа.

0503
18498

скіх, чылійскіх і іспанскіх ваенных суднах. Гэтыя хваляванні паказалі, якая незадаволенасць накіравана сярод матросаў ваенных флотаў—цытадэлі імперыялізма. У найцяжэйшых умовах нелегальнасці, не гледзячы на зверскі фашысцкі тэрор японскай ваеншчыны, гераічная кампартыя Японіі здолела арганізаваць магутны антыімперыялістычны рух. Даволі таксама ўказаць на велізарны антываенны рух у Еўропе, выражэннем чаго быў Амстэрдамскі антываенны кангрэс, які налічваў 3 тыс. дэлегатаў з 30 краін.

Аднак, не гледзячы на гэтыя поспехі, VII кангрэс указаў на вялікую слабасць антываеннага руху ў паасобных краінах і ў прыватнасці на слабую работу кампартый у арміі. VII кангрэс указаў усім сваім секцыям на неабходнасць уцягнення ў барацьбу супроць пагрозы новай імперыялістычнай бойні, перш за ўсё супроць контррэвалюцыйнага нападу на СССР, усіх, хто супроць вайны, хто хоча адстойваць мір і мірную палітыку СССР, усіх, каму ненавісна вайна, хто гатовы змагацца за мір,—соцыял-дэмакратычных рабочых, пацыфісцкі настроеныя масы, жанчын, моладзь, нацыянальныя меншасці і т. д.

Перад усімі секцыямі Комінтэрна адкрываюцца велізарныя магчымасці стварэння найшырэйшага народнага фронту якраз у галіне антываеннай барацьбы, бо мірная палітыка СССР зараз вельмі папулярна ў самых шырокіх народных масах, і ненавісць да фашысцкіх ваенных падпальшчыкаў паглыбляецца.

У сваёй заключнай прамове тав. Дзімітраў указаў, якім чынам працоўныя масы могуць папярэдзіць развязку імперыялістычнай вайны перш за ўсё супроць СССР.

«Верна, што імперыялістычныя войны—прадукт капіталізма, што толькі звяржэнне капіталізма пакладзе канец усім войнам, але верна таксама, што працоўныя масы сваімі баявымі дзеяннямі могуць перашкодзіць імперыялістычнай вайне.

Зараз у барацьбе супроць вайны сусветны пролетарыят распалагае не толькі зброяй сваёй масавай акцыі, як у 1914 г. Сёння масавая барацьба міжнароднага рабочага класа супроць вайны спалучаецца з дзяржаўным уздзеяннем Савецкага саюза, яго магутнай Чырвонай арміі, як важнейшага стража міру» *).

Комуністы заўжды ўказвалі і ўказваюць масам, што пацыфісты сеюць толькі ілюзіі, нібы можна ліквідаваць войны, пакўль яшчэ існуе капіталізм. Змагаючыся за мір і абарону СССР, комуністы робяць усё ад іх залежнае для папярэджання вайны. Калі-ж напэракор усім намаганням рабочага класа і працоўных мас вайна выбухне,—

«комуністы будуць імкнуцца павесці праціўнікаў вайны, арганізаваных у барацьбе за мір, на барацьбу за ператварэнне імперыялістычнай вайны ў вайну грамадзянскую супроць фашысцкіх падпальшчыкаў вайны, супроць буржуазіі, за звяржэнне капіталізма» **).

*) Дзімітраў. Заключная прамова, «Правда» ад 21 VIII 35 г.

**) З рэзалюцыі па міру на Эрэот, «Правда» ад 29 VIII 35 г.

У сваёй натхняючай прамове, якую завяршылася агромная работа VII кангрэса, тав. Дзімітраў зрабіў асноўныя вывады:

1. Непарушнае адзінства паміж пролетарыятам краіны перамога шага соцыялізма і пролетарыатам капіталістычных краін.

«У яднанні сіл пролетарыята Савецкага саюза з баявымі сіламі пролетарыята і працоўных мас у капіталістычных краінах закладзена вялікая перспектыва надыходзячага крушэння капіталізма і гарантыя перамогі соцыялізма ва ўсім свеце» *).

2 Кангрэс заклаў пачатак самай шырокай мабілізацыі сіл усіх працоўных супроць фашызма. На барацьбу супроць зверскага фашызма ўзнімаюцца сёння не толькі соцыялістычныя рабочыя, але і дробнабуржуазныя элементы горада і вёскі, перадавыя слаі інтэлігенцыі. Яркім прыкладам гэтаму можа служыць народны антыфашысцкі фронт ва Францыі.

3 Кангрэс заклікаў усе кампартыі к найшырэйшай мабілізацыі мас супроць пагрозы ваеннай небяспекі, перш за ўсё супроць СССР. Кангрэс указаў на тыя канкрэтныя формы і метады, пры дапамозе якіх кампартыі павінны мабілізаваць масы на актыўную барацьбу за мір, абарону Савецкага саюза.

«Наш кангрэс з'яўляецца кангрэсам барацьбы за захаванне міру, супроць пагрозы імперыялістычнай вайны.

Гэтую барацьбу мы ставім зараз па-новаму. Наш кангрэс рашуча адвяргае фаталістычныя ўстаноўкі ў адносінах імперыялістычных войн, навеяныя старымі соцыял-дэмакратычнымі уяўленнямі» **).

4 Самая шырокая барацьба за адзінства рабочага класа. VII кангрэс разгарнуў не толькі праграму адзінства дзейнасці і стварэння народнага антыфашысцкага фронту, але таксама указаў на умовы, якія могуць прывесці к палітычнаму і арганізацыйнаму адзінству рабочага класа ва ўсім свеце

«І паколькі наш кангрэс прапонуе пад знакам пролетарскага адзінства, ён быў не толькі кангрэсам камуністычнага авангарда, ён быў кангрэсам ўсяго міжнароднага рабочага класа, які прагне баявога, професійнага і палітычнага адзінства» ***).

5. Кангрэс паказаў поўную аднадушнасць такога адзінства, якога не было ні на адным з папярэдніх кангрэсаў Камуністычнага Інтэрнацыянала. Але гэта не значыць, што ўхілы перасталі быць мажлівымі. Вось чаму кангрэс падкрэсліў неабходнасць жалезнай большэвіцкай дысцыпліны ўнутры кожнай кампартыі і выкаранення фракцыйнасці, неабходнасць згуртаванасці вакол баявога кіраўніцтва КІ і паасобных кампартый. «Партыя вышэй за ўсё» — як сказаў, пад бурныя воплескі ўсяго кангрэса, тав. Дзімітраў

*) Дзімітраў, Заключная прамова „Правда“ ад 22-VIII—35 года. (Падкрэсленае аўтарам)

**) Там-жа.

***) Там-жа.

Гісторыя працуе ў карысць камунізма. Крывавае шаленства фашызма сведчыць не аб яго сіле, а аб слабасці капіталізма. У канчатковым выніку—перамога за камунізмам.

«Цяперашнія правіцелі капіталістычнага свету—гэта часовыя людзі.

Пролетарыят—гэта сапраўды заўтрашні гаспадар свету. І ён павінен уступіць у свае гістарычныя правы, узяць у свае рукі бразды праўлення ў кожнай краіне, ва ўсім свеце...

Са Сталіным на чале наша шматмільённая палітычная армія, адольваючы ўсе труднасці, праходзячы мужна праз усе загароды, павінна і здолее разбурыць крэпасць капіталізма і дабіцца перамогі сацыялізма ва ўсім свеце*).

Так. Сучасныя правіцелі капіталістычнага свету—гэта сапраўды часовыя людзі. І час іх панавання будзе вымярацца тым меншымі тэрмінамі, чым хутчэй пролетарыят аб'яднае ў народны антыфашысцкі фронт найшырэйшыя працоўныя масы. Да гэтай мэты VII кангрэс Камуністычнага Інтэрнацыянала заклікаў пролетарыят усяго свету

Магутным рэхам разнесліся па ўсяму свету баявыя рашэнні VII кангрэса Комінтэрна. Воргі рабочага класа прынялі гэтыя рашэнні са скрыгітаннем зубоў, бо яны ведаюць, што гэтыя рашэнні ўзнімуць на барацьбу мільёны супроць звярынага фашызма, супроць наступлення капітала, супроць пагрозы імперыялістычнай вайны. Працоўныя масы бачаць у гэтых рашэннях залог сваіх будучых перамог.

Прапрацоўка рашэнняў VII кангрэса з'яўляецца не толькі задачай секцыі Комінтэрна капіталістычных краін, але таксама і задачай усіх арганізацый ВКП(б)—кіруючай секцыі Камуністычнага Інтэрнацыянала. Для ўсіх арганізацый ВКП(б) растлумачэнне рэзалюцыі VII кангрэса Комінтэрна з'яўляецца зараз важнай і актуальнай задачай.

Глыбока вывучаючы і растлумачваючы рашэнні кангрэса, партыйныя арганізацыі змогуць дабіцца далейшай большэвіцкай загартоўкі і тэарэтычнай падрыхтоўкі ўсіх членаў партыі, усіх байцоў вялікай арміі камуністаў, усіх байцоў партыі Леніна—Сталіна, усведамлення цяснейшай сувязі пролетарыята і працоўных СССР з пролетарыятам і працоўнымі капіталістычнага свету.

*) Дзімітраў, Заключная прамова. „Правда“ ад 22-VIII—35 г.

М. Лабадаеў

Аб праверцы партыйных дакументаў

Зараз, калі праверка партыйных дакументаў, як важнейшае палітычнае мерапрыемства, разгарнулася ва ўсіх арганізацыях і набліжаецца к завяршэнню, асабліва пераканаўча і наглядна відаць, наколькі своєчасова і правільна яна была абвешчана.

Арганізацыйная распуста, злачынная дабрадушнасць і ратазейства, што звільняе ўтульнае гняздо ў радзе партыйных арганізацый, давалі магчымасць заклітым ворагам партыі і рабочага класа, жулікам і прахадзімцам ашуканчым шляхам пранікаць у рады партыі і прыкрываючыся партыйным дакументам, тварыць сваю гнусную антысавецкую справу.

Вось чаму асабліва важна безагаворачнае выкананне дырэктывы ЦК ВКП(б) аб неабходнасці ўсім партыйным арганізацыям навесці сапраўдны большэвіцкі парадак у нашым уласным «партыйным доме».

Пачатая па ініцыятыве правадыра партыі тав. Сталіна праверка партыйных дакументаў ёсць сур'езнейшая і адказнейшая палітычная справа.

Гэта праверка мае тым больш сур'эзнае палітычнае значэнне для КП(б)Б, як арганізацыі, якая працуе ў непасрэднай блізкасці граніцы з капіталістычным Захадам, адкуль шпіёнска-дыверсійныя элементы ўсімі сіламі і спосабамі імкнучца пранікнуць у рады камуністычнай партыі, каб, прыкрышыся партбілетам, праводзіць сваю контррэвалюцыйную работу.

Ва ўмовах Беларусі уважлівая праверка партыйных дакументаў, павышэнне лільнасці маюць тым больш важнае палітычнае значэнне, што у нас ужо да праверкі партыйных дакументаў быў рад фактаў выкарыстання партыйных дакументаў шпіёкамі, бетагвардзейцамі, жулікамі ў контррэвалюцыйных мэтах.

ЦО нашай партыі—«Правда» у перадавым артыкуле ад 14 жніўня г. г. зусім правільна ўказвае:

«Класавы вораг, выбіты з каляі, разбіты, але не дабыты канчаткова, ізащраючыся ў барацьбе з партыяй, з савецкай уладай, працягвае свае рукі к партыйнаму білету. Ён разумее, што такое партыйны білет камуністычнай партыі ў краіне, дзе гэтая партыя знаходзіцца на чале ўлады. Але гэтага не разумеюць, на жаль, некаторыя партыйныя кіраўнікі, якія даюць магчымасць класаваму ворагу атрымаць партыйны білет».

Рашэнні ЦК КП(б)Б аб адмене праверкі партыйных дакументаў на журавіцкай, старадарожскай, уздзенскай, дзержынскай, добруш-

скай, чаускай партыйных арганізацыях; рашэнні аб ходзе правэркі па селненскай, плешчаніцкай і радзе іншых арганізацый КП(б)Б сведчаць аб тым, што некаторыя кіраўнікі раенных партарганізацый не зразумелі сугуба палітычнай важнасці правэркі партыйных дакументаў, аднесліся да гэтай справы фармальна, непартыйна, дану-сціўшы сур'ёзныя палітычныя памылкі.

19 чэрвеня г. г. на бюро ЦК КП(б)Б стаяла пытанне аб ходзе правэркі партдакументаў па Плешчаніцкаму раёну, прычым было ўстаноўлена, што бюро Плешчаніцкага РК і яго сакратар т. Парамончык не зразумелі ўсёй палітычнай важнасці, фармальна і безадказна падышлі да прапрацоўкі ліста ЦК ВКП(б). Наперакор указанням ЦК партыі аб тым, што для правэркі партдакументаў неабходна кожнага камуніста выклікаць у райком, т. Парамончык арганізавалі выезды ў пярвічныя арганізацыі. Партдакументы некаторых камуністаў правяраліся без папярэдняй прапрацоўкі з імі ліста ЦК ВКП(б). Таксама нездавальняюча прапрацаван быў ліст ЦК ВКП(б) аб зладзейскім забойстве тав. Кірава. Больш гэта, райком, у прыважнасці сакратар РК т. Парамончык, прадаставіў трыбуну контр-рэвалюцыянераў трацкізму Вялеско

Улічваючы ўсё гэта, ЦК КП(б)Б зняў з работы Парамончыка і даў рад указанняў, якія павінны забяспечыць правільнае правядзенне правэркі партыйных дакументаў у плешчаніцкай партарганізацыі.

Азнаямленне з фактычным становішчам справы на месцы, паказвае, што пасля рашэння ЦК КП(б)Б плешчаніцкая партарганізацыя да правэркі партдакументаў пачала падыходзіць больш сур'ёзна, лепш прапрацавала ліст ЦК ВКП(б), узняла пільнасць камуністаў.

На прыкладах плешчаніцкай, шклоўскай і дзержынскай партарганізацый лішні раз пацвярджаецца выключна важнае значэнне правэркі, як сродку павышэння рэвалюцыйнай пільнасці перш за ўсё у радах партыі. Такі вынік, безумоўна, бывае там, дзе забяспечана сапраўды большэвіцкае правядзенне правэркі партыйных дакументаў.

Характэрны факты па Шклоўскаму раёну. Правэрка партыйных дакументаў дапамагла ўскрыць у апарате райканторы Загоглену шанку класава-варожых элементаў, якія доўгі час арудвалі пры папушчэнстве загадчыка члена партыі Бохана, раскравалі дзяржавную маёмасць, бралі ўзяткі, падраблялі дакументы і крап прыемачныя квітанцыі. Выкрыцце Бохана, які зросся з класава-варожымі людзьмі, дапамагло аздаравіць гэтую важнейшую ўстанову. Бохана выключылі з партыі і аддалі пад суд разам з бытымі спекулянтамі, кулакамі і гандлярамі, што хаваліся за яго спіной.

Кандыдат партыі Позін А — старшыня вярочнай арцелі — пры ўступленні ў партыю скрыў свае сацыяльнае паходжанне. Выдаваў сябе за саматужніка-адзіночку, а на самай справе быў да рэвалюцыі гаспадаром прыватнай вярочнай майстэрні і разам з другім кампаньёнам трымаў па найму чатырох рабочых. Жонка Позіна разам з мужам да 1927 года займалася гандлем. У гады грамадзянскай вайны Позін дэзерціраваў з Чырвонай арміі. Будучы старшынёй арцелі, ён растражываў дзяржаўныя грошы, прэміяваў чужакоў, у тым ліку сябе і свайго кампаньёна Ліпкіна. Усё гэта было ўскрыта ў сувязі з правэркай партдакументаў. Позін з партыі выключан.

Праверка партыйных дакументаў дапамагла выкрыць члена партыі Гурынава В., які пры ўступленні ў партыю скрыў сваё кулацкае паходжанне і дэзерцірства з Чырвонай арміі; кандыдата партыі Ткачука А., які два разы перабягаў польскую граніцу і высылаўся ў адлеглыя мясцовасці Саюза, што старанна скрываў пры ўступленні ў партыю.

Далейшае расследванне справы паказала, што Ткачук мае багатае антысавецкае мінулае, пралез у рады партыі ў шпіёнскіх мэтах, паціху ўстроіўся ў сталоўцы торфзавода, дзе і тварыў сваю гнусную антысавецкую справу.

У час праверкі партдакументаў выкрыт і выключан з партыі Збароўскі А. Л., які пры ўступленні ў партыю і чыстцы скрыў сваё паходжанне з антысавецкай сям'і. Збароўскі і да апошняга часу быў звязаны з антысавецкімі элементамі.

Старшыня калгаса Рэентовіч С. пры ўступленні ў партыю скрыў ад яе, што будучы ў арміі прыцягваўся да адказнасці за крымінальнае злачынства і быў судзімы Рэвтрыбуналам.

Выкрыт член партыі Сенакосаў І., які ў гады грамадзянскай вайны ўдзельнічаў у бандах і са зброяй у руках змагаўся супроць савецкай улады. Пры ўступленні ў партыю і ў час чысткі Сенакосаў скрыў свой удзел у бандах і зараз з партыі выключан.

У Плешчаніцкім раёне выкрылі і выключылі з партыі Кабак С. які скрыў сваё дэзерцірства з Чырвонай арміі і ўдзел у кантрабандзе. Характэрна, што Кабак у свой час выключаўся з партыі па гэтых жа абвінавачваннях, але з-за недаказанасці іх быў адноўлен. Пры праверцы партдакументаў гэта пытанне ўспытала зноў, і Кабак сазнаўся ў тым, што займаўся кантрабандай. Выкрыта і выключана з партыі Галецкая С., якая была звязана са шпіёнскімі элементамі.

У Дзержынскім раёне былы старшыня рабачкома соўгаса Войцік быў выключан пярвочнай арганізацыяй з партыі за ігнараванне ўказання палітаддзела. Партбілета пасля выключэння з партыі ў райком не здаў, тлумачычы тым, што з сабой не захапіў, а потым заявіў аб прапажы. Пасля разбору справы ў райкоме і аднаўлення ў партыі Войцік украў падлінік сваёй ўліковай карткі, а яшчэ раней захапіў і яе копію ў пярвочнай арганізацыі і хацеў скрыцца з раёна. Пры праверцы партдакументаў Войцік з партыі выключан. Да рэчы цікава адзначыць, што Войцік быў выкрыт не Дзержынскім райкомам партыі, бюро якога вынесла рашэнне і хадайнічала перад ЦК аб выдачы яму новага партбілета. Гэты жулік і прахадзімец быў выключан пасля таго, як ЦК КП(б)Б ўсунуўся ў правільнасці хадайніцтва райкома, як і наогул ў гэтым чалавеку.

Ужо толькі гэтыя некалькі прыкладаў сведчаць аб тым, што праверка партыйных дакументаў значна дапамагла ў выкрыцці людзей, якія ашуканчым шляхам пралезлі ў рады партыі, скрыўшы ад яе сваё антысавецкае мінулае.

Сярод адзначаных партарганізацый асобае месца займае дзержынская, якая знаходзіцца на асабліва адказным і важным участку.

Дзержынскі раён—пагранічны, і гэта яго асаблівасць патрабуе найбольш сур'ёзных адносін да праверкі партыйных дакументаў, высокай рэвалюцыйнай пільнасці, ўмення ў свой час заўважыць, выкрыць і ліквідаваць класава-варожую дзейнасць

Таз Дамброўскі—сакратар райкома правяраў партдакументы фармальна-бюракратычна і не здолеў мабілізаваць партыйную арганізацыю на выкрыццё жулікаў, прахадзімцаў і антысавецкіх элементаў, якія ашуканчым шляхам пралезлі ў рады партыі.

Вось чаму, ужо пасля зацверджання актаў праверкі на бюро райкома, быў выкрыт куніст Руткоўскі, які абвінавачваецца ў тым, што ў час белапольскай акупацыі забіў двух чырвонаармейцаў, служыў у белых. У час праверкі партдакументаў гэтыя факты вядомы не былі. Не была вядома і такая сугуба важная акалічнасць, як высылка родзічаў Руткоўскага за контррэвалюцыйную дзейнасць.

Ужо толькі гэты адзін факт ярка сведчыць аб тым, наколькі несур'ёзна, бюракратычна, у разрэз з неаднаразовымі папярэджаннямі ЦК КП(б)Б праходзіла праверка партыйных дакументаў у дзержынскай партарганізацыі.

Азнаямленне са становішчам на месцы паказвае, што праверка ў гэтым раёне прайшла на недастаткова высокім ідэйна-палітычным узроўні. Рад сур'ёзнейшых дэфектаў і кампраметуючых тых ці іншых членаў партыі матэрыялаў выяўлены толькі зараз Аддзелам кіруючых парторганаў ЦК КП(б)Б, ужо пасля таго, як акты праверкі зацверджаны былі на бюро райкома.

Аказаліся незаўважанымі такія сур'ёзныя дэфекты, як адсутнасць пячаткі на ўліковай картцы членаў партыі Стэльмаха і Фёдарова, якія праходзілі чыстку ў 1933 годзе. У картцы Яніцкага і Сіповіча не было ўказана, якой арганізацыяй яны прыняты ў партыю. Пры пачатку праверкі партдакументаў Яніцкага ўчотчык РК механічна запоўніў гэту графу, паставіўшы «Барысаўскі АК» толькі на той падставе, што партбілет сапраўды выдаваўся барысаўскім акружкам партыі. Пры гутарцы-ж з Яніцкім выявілася, што ў члены партыі ён прымаўся ў 1918, а не ў 1917 годзе, як запісана ва ўліковай картцы і партбілеце, і партстаж з 1917 г. залічылі пры прыёме таму, што ўжо ў гэтым годзе ён быў звязан з большэвіцкай арганізацыяй.

Усе адзначаныя дэфекты, як і многія іншыя, своєчасова не заўважаны былі пры праверцы партдакументаў.

Без сур'ёзнай і ўважлівай праверкі звернуты былі партдакументы куністу Зенкевічу, родзічы якога высланы з Уздзенскага раёна за контррэвалюцыйную дзейнасць. Не вывучаны аўтабіяграфічныя даныя куністаў Дамброўскага, Хармаца, Аборскага, якія маюць загінулай родзічай і падтрымліваюць з імі сувязь.

Пытанне аб праверцы партдакументаў у дзержынскай партарганізацыі абгаварвалася бюро ЦК КП(б)Б, і яго рашэннем праверка адменена.

ЦК устанавіў, што сакратар Дзержынскага райкома партыі т. Дамброўскі правёў праверку партыйных дакументаў фармальна. У Дзержынскім раёне, як пагранічным і нацыянальным, праверка партыйных дакументаў павінна была быць праведзена найбольш глыбока і сур'ёзна. Тым часам гэтыя рашаючыя ўмовы раёна сакратаром РК т. Дамброўскім улічаны не былі, ён стаў на шлях фармальнай праверкі партыйных дакументаў і не здолеў мабілізаваць партыйную арганізацыю на выкрыццё жулікаў і прахадзімцаў, ашуканчым шляхам пралезшых у партыю.

Бюро ЦК прама ўказала:

«Тав. Дамброўскі не зразумеў таго, што асноўным і рашучым у праверцы партдакументаў з'яўляецца праверка ўсяго жыццёвага шляху і твару кожнага члена партыйнай арганізацыі. Тав. Дамброўскі стаў на шлях фармальнай зверкі партыйных білетаў з іншымі дакументамі, у рэзультаце чаго, як устаноўлена абследваннем АКПО ЦК, не былі ўскрыты ў перыяд праверкі буйнейшыя дэфекты ў партдакументах, якія падлягалі пільнаму расследванню».

Абгаварэнне такога важнейшага палітычнага дакумента, як рэз. ЦК ВКП(б) ад 13 мая 1935 года, праведзена ў першых партарганізацыях Дзержынскага раёна таксама фармальна, без разгортвання крытыкі і самакрытыкі. Гэтым тлумачыцца, што чуждыя партыі людзі засталіся нявыкрытымі, і партыйныя дакументы іх лічыліся правяранымі.

ЦК КП(б)Б зусім правільна прызнаў, што ў дзержынскай партарганізацыі існуе **кругавая парубка**, якая дапамагае класаваму ворагу выкарыстаць партбілет у сваіх контррэвалюцыйных мэтах. Зусім ясна, што поспех паўторнай праверкі партыйных дакументаў у дзержынскай партарганізацыі знаходзіцца ў прамой залежнасці ад таго, наколькі ўдасца райкому партыі і ў першую чаргу яго сакратару разбіць і з каранем выкарчаваць гэтую кругавую парубку.

Дзержынская партарганізацыя не выканала неаднаразовых указанняў ЦК ВКП(б) і КП(б)Б аб значэнні і задачах праверкі, даволі чотка і ясна сфармуляваных у перадавым артыкуле «Правды» ад 14 жніўня г. г.:

«Правадзімая зараз работа—гэта не толькі праверка партдакументаў у вузкім сэнсе гэтага слова; праверка разумеецца самая ўважлівая, глыбокая і крапатлівая. Гэта—праверка мінулага і сучаснага камуніста, яго службовай біяграфіі, шляхоў яго уступлення ў партыю. Гэта праверка—выяўленне людзей, уступіўшых у партыю ў абход статута, выкрыццё жулікаў, ашуканчым шляхам заўладаўшых партбілетам, украўшых яго ў партыі. Нарэшце, гэта праверка—арганізацыя ўзорнай партыйнай іскладаркі, дакладнага ўліку людзей і іх дакументаў, арганізацыя хавання дакументаў, аховы іх ад жулікаў і прахадзімцаў».

Партыйнае спагнанне, вынесенае бюро ЦК тав. Дамброўскаму і рашучае папярэджанне бюро райкома павінна паслужыць моцным урокам для гэтых таварышоў і ўсёй дзержынскай партарганізацыі, дапамагчы шырэй разгарнуць крытыку і самакрытыку, павысіць рэвалюцыйную пільнасць у партыйнай арганізацыі, каб да канца выкрыць усіх чужакоў і прахадзімцаў, пралезшых у рады партыі.

Пры праверцы партыйных дакументаў зусім недастатковая ўвага адзялялася шматлікім фактам прымання ў партыю з парушэннем статута. Найбольш характэрны таму прыклад мы бачым у Дзержынскім раёне.

Прыёмная камісія пры райкоме за 1931—32 гг. засядала 42 разы, прычым прыняла ў кандыдаты партыі 476 чал. і перавяла ў члены партыі 233 чал. Наколькі несур'ёзна падыходзіла гэта камісія да прыёму ў партыю, відаць хоць-бы з таго, што на паседжанні ад 16/III 31 года прыняла ў кандыдаты партыі 114 чал. і перавяла ў члены—42.

З 42-х пратаколаў прыймовай камісіі не падпісана 19. Акрамя таго, не падпісана 12 пратаколаў бюро райкома партыі, якое зацвярджала рашэнні камісіі.

Пяць пратаколаў прыймовай камісіі на бюро райкома не зацверджаны. На гэтых паседжаннях было прынята ў кандыдаты партыі 68 чал. і пераведзена ў члены 56.

Аб несур'ёзным падыходзе дзержынскай партарганізацыі да праверкі партыйных дакументаў можна меркаваць яшчэ па тым, што факты прыёму ў партыю з парушэннем статута не былі выкрыты ў час праверкі.

Праверка партыйных дакументаў паказала як-бы ў люстры сітуацыі партыйнай работы ў кожнай партгрупе пярвочнай арганізацыі і сярод камуністаў-адзіночак.

Праверка дапамагла кіруючым партыйным органам значна лепш ведаць людзей, іх запросы і асаблівасці, бо без гэтага няма ніякага сапраўды большэвіцкі разварот партыйнай работы.

Пры абгаварэнні вынікаў праверкі партыйных дакументаў на пленуме шклоўскага райкома, сакратары парткомаў, парторгі і ў першую чаргу сакратар РК прама заяўлялі аб тым, што яны мала ведалі камуністаў, урэзультате-ж праверкі лепш вывучылі людзей, а значыць і лепш пачалі кіраваць партыйнай работай, тым самым унікаць у яе дэталі.

Што-ж паказала праверка? Звернемся да фактаў шклоўскай рэчаіснасці.

Як вядома, састаўною часткай правільнай перабудовы партыйнай работы з'яўляецца наладжванне парадку ў партыйнай гаспадарцы. Аднак, якраз на гэтую справу многія парторгі і сакратары парткомаў глядзелі як на другарадную, «тэхнічную».

Напрыклад, у новабращчынскай і чарнянскай партгрупам такія важнейшыя дакументы, як пратаколы агульных сходаў і копіі ўліковых картак хаваўся ў агульных справах сельсовета і нават хаты-чытальні. Прычым слова «хаваліся» трэба разумець умоўна, бо на сутнасці яны проста валяліся, і доступ да іх быў адкрыты любому з наведвальнікаў. Парторг пярвочнай арганізацыі лесазавода «Барацьба» трымаў копіі ўліковых картак у сваім кухонным стале. Парторг старосельскай партгрупы збіраў партыйныя білеты для адзнакі аб уплаце членскіх узносаў і хаваў іх у стале хаты-чытальні.

Яшчэ нядаўна ў Шклоўскім раёне існаваў такі парадак, калі кіраўнікі раённых устаноў прыходзілі ў райком і бесперашкодна капаліся ў сталы ўліковых картак, каб падшукаць сабе на работу камуністаў.

У Дзержынскім райкоме гэта справа пастаўлена была так, што выключаны з партыі аферыст Войцік мог забраць падлінік сваёй ўліковай карткі.

Неахайныя і абыякія адносіны камуністаў да сваіх партыйных дакументаў — распаўсюджаная з'ява. Не дарма выяўлены дэфекты ў дакументах 110 членаў і кандыдатаў партыі Шклоўскага раёна. У членаў партыі шклоўскай арганізацыі тт Шукальскага і Лукашэвіча партыйныя білеты хаваліся настолькі неахайна, што прыйшлі ў поўную нягоднасць.

Прапрацоўка ліста ЦК ВКП(б) аказала вялікі ўплыў на куністаў: яны беражлівей пачалі абыходзіцца са сваімі дакументамі, няма той рэдакцыйнай неахайнасці ў пратаколах, што да апошняга часу была моцна распаўсюджана.

Наша партыя заўсёды ўдзяляла агромную ўвагу пытанню вырошчвання новых большэвіцкіх кадраў барацьбітоў за справу пролетарыята. У святле тых агромных задач, якія стаяць перад партыяй у другой пяцігодцы, і патрабаванняў, што прад'яўляюцца партыйным кіраўнікам, вырошчванне партыйных кадраў набывае выключна актуальнае значэнне.

ЦК ВКП(б) і асабіста тав. Сталін паставілі зараз ва ўсю шырыню перад партыяй пытанне аб кадрах, як аб рашаючай і цэнтральнай задачы сённяшняга дня.

«Трэба берагчы кожнага здольнага і разумеючага работніка, берагчы і вырошчваць яго. Людзей трэба клапаціва і ўважліва вырошчваць, як садоўнік вырошчвае аблюбаванае пладовае дрэва. Выхоўваць, дапамагаць расці, даць перспектыву, у час вылучаць, у час пераводзіць на іншую работу, калі чалавек не спраўляецца са сваёй справай, не чакаючы таго, калі ён канчаткова праваліцца».

Гэта ўказанне, зробленае т. Сталіным, цалкам адносіцца і да выхавання партыйных кадраў.

Задача выхавання і вылучэння партыйных кадраў набывае асабліва вострае і важнае значэнне для КП(б)Б, як арганізацыі, якая працуе на рубяжы з капіталістычным Захадам. Іменна тут, на гэтым адказнейшым участку, павінна быць забяспечана найбольшая ўвага падбору партыйных кадраў і іх большэвіцкаму выхаванню.

Асабліва сці КП(б)Б, як арганізацыі, якая працуе ва ўмовах нацыянальнай рэспублікі, вызначаюць яшчэ большую вострасць пытання аб партыйных кадрах.

«Рэвалюцыйная большэвіцкая пільнасць павінна быць ва многа раз узмоцнена ў КП(б)Б, асабліва ўлічваючы, што азвярэлыя рэшткі класавага ворага і яго агентуры, канчаткова губляючы ўсякую глебу пад нагамі, старанна маскуюцца і прыбігаюць да самых гнусных, звырных сродкаў барацьбы з пераможна наступваючым сацыялізмам. КП(б)Б ўлічвае, што ў БССР—многонацыянальнай і пагранічнай рэспубліцы—всё гэта двурэшніцкая і неаднакроць ашукваўшая партыю шваль з былых грацкістаў, зноўеўцаў, бундаўцаў, эсэраў і меншавікоў, прышоўшых у партыю з каменем за пазухай, змыкаецца з контррэвалюцыйным нацыянал-дэмакратызмам і выступае ў саюзе з фашыстамі капіталістычных краін супроць савецкай улады і большэвіцкай партыі» (Н. Ф. Гікало, «Большевик» № 1 за 1935 год).

Гэта ўказанне кіраўніка большэвікоў Беларусі патрабуе настойлівай і глыбокай работы па выхаванню, вырошчванню і ідэйнаму ўзбраенню куністаў і першую чаргу партыйных кадраў.

Асабліва вялікае месца ва ўсёй рабоце партыйнай арганізацыі павінна заняць выхаванне большэвіцкіх кадраў з беларускага працоўнага насельніцтва.

Уважлівае вывучэнне людзей, спалучанае з партыйнай пільнасцю, з'яўляецца пярвейшай і рашаючай умовай большэвіцкага вырошчвання партыйных кадраў.

У практыцы работы раду партыйных арганізацый вывучэнне людзей было пастаўлена дрэнна. Аб гэтым ярка сведчыць праверка партыйных дакументаў. Яна выявіла, што сакратары райкомаў партыі і члены бюро мала вывучалі людзей і пры вылучэнні іх часта кіраваліся толькі анкетнымі данымі, запісамі ва ўліковых картках, асабістымі справамі, хоць-бы гэта і былі даўно застарэлыя звесткі.

Праверка партыйных дакументаў значна дапамагла кіруючым работнікам партыйных камітэтаў і ў першую чаргу сакратарам РК у вывучэнні кожнага камуніста. Гэта—буйны крок наперад у справе ўздому і ажыўлення партыйна-арганізацыйнай работы. Іменна слабое веданне людзей, а часцяком фармальна-бюракратычныя адносіны да падбору і вылучэння кадраў служылі сур'ёзнай перашкодай у паглыбленні партыйнай работы. Лепшае веданне людзей, дасягнутае ў працэсе праверкі партыйных дакументаў, дае магчымасць паставіць работу з кожным паасобным камуністам так, каб ён рос і выходзіўся ў духу большэвізма.

Галоўнае зараз—паставіць справу так, каб сакратар райкома партыі, устанавіўшы больш цеснае знаёмства з кожным камуністам сваёй партыйнай арганізацыі, замацоўваў гэтую сувязь і меў поўнае ўяўленне аб росце і развіцці кожнага камуніста. Гэтыя веды даюць магчымасць своєчасова дапамагчы ў рабоце і ідэйна-палітычным росце таго ці іншага таварыша.

Аднак і гэтага недастаткова. Веды аб людзях, накопленыя кіраўнікамі партыйных арганізацый, павінны стаць набыткам ўсяго кіруючага калектыва.

Фармалізм і казёншчына, праяўленыя ў справе выхавання, вырошчвання і вылучэння кадраў, прывялі ў радзе партарганізацый к таму, што часам на адказнейшых участках партыйнай, савецкай і гаспадарчай работы знаходзяцца людзі, якія не толькі не здольны па-большэвіцку змагацца за правядзенне генеральнай лініі партыі, а нярэдка з'яўляюцца прамымі ворагамі рабочага класа.

Праверка партыйных дакументаў з усёй нагляднасцю паказала, што вывучэнне і выхаванне камуністаў не стаяла ў цэнтры ўвагі раду партыйных арганізацый і іх кіраўнікоў.

У нас вельмі часта скардзяцца на недахоп кадраў у раёнах. Аднак падобныя скаргі з'яўляюцца вынікам слабога вывучэння людзей.

І зусім не выпадкова, што ў працэсе праверкі партыйных дакументаў, пры блізкім азнаямленні з людзьмі і вывучэнні іх, выяўляюцца новыя актыўныя, якія ўвесь час знаходзіліся ў ценю, як-бы незаўважаным.

Паводле даных з 27 раёнаў, праверкай выяўлены 391 чалавек новага актыва, з якіх на кіруючую работу ўжо вылучана 166 чал., на больш адказную перасунута 27 чал., на партыйную 32 чал. (4—інструктарамі райкомаў, 15—партаргамі, 6—сакратарамі партком.), акрамя таго на кіруючую савецкую работу вылучана 44 чал.

Гэтыя лічбы толькі ў невялікай меры адлюстроўваюць станючы

ўплыў праверкі партыйных дакументаў на выяўленне і прасоўванне новых кадраў. Няма ніякага сумнення ў тым, што праверка партдакументаў дапамагла і дапаможа ўсім арганізацыям КП(б)Б лепш вывучыць людзей, выявіць новы актыў і прасунуць яго на больш сур'ёзную і буйную работу.

Правільна арганізаваная праверка партыйных дакументаў азначае глыбокае і ўважлівае вывучэнне асобы кожнага камуніста і ўсяго яго жыццёвага шляху. Гэта важнейшае палітычнае мерапрыемства павінна спалучацца з уздымам усёй партыйнай работы і павышэннем класава-рэвалюцыйнай пільнасці камуністаў.

Толькі фармальна-бюракратычнымі адносінамі да справы можна вытлумачыць такія выпадкі, калі ў рэзультате праверкі партдакументаў не выяўляецца і не прасоўваецца вырасшы новы партыйны актыв.

Аб гэтым ярка сведчыць сумны вопыт дзержынскай і раду іншых партарганізацый, дзе рашэннем ЦК КП(б)Б праводзіцца паўторная праверка партыйных дакументаў. Можна з упэўненасцю сказаць, што ў рэзультате выпраўлення грубейшых палітычных памылак, дапушчаных бюро дзержынскага райкома і яго сакратаром тав. Дамброўскім, у раёне будзе выяўлен і вылучан новы актыв.

Вырошчванне партыйных кадраў знаходзіцца ў прамой залежнасці ад таго, як будзе пастаўлена ідэйна-палітычнае выхаванне камуністаў. Уся сістэма нашай партыйнай работы, усе мерапрыемствы і гэтакі таліне павінны быць на кожным кроку прасякнуты большэвіцкай прызарлівасцю і непрымірымасцю да малейшых адхіленняў ад лініі партыі.

Абгаварэнне кожнага непартыйнага ўчынку камуніста павінна быць так пастаўлена, каб пакаранне мела глыбокае выхаваўчае значэнне не толькі для данага таварыша, але і для ўсёй партыйнай арганізацыі.

Нельга лічыць правільнай, а, наадварот, глыбока шкоднай замену пераконвання—гэтага галоўнага метада большэвіцкага выхавання і кіраўніцтва—масавымі рэпрэсіямі. Памылкі саратаўскага крайкома партыі, рашуча асуджаныя ЦК ВКП(б), павінны паслужыць для нашых партыйных арганізацый наглядным урокам і паказаць, як не трэба выхоўваць партыйны актыв.

«Саратаўскі крайком ВКП(б) груба парушыў лінію партыі ў справе выхавання і вырошчвання кадраў, дапусціўшы ў адносінах кадраў пераадміністраванне, якое выразілася ў масавых змяшчэннях і партыйных рэпрэсіях замест сістэматычнай работы па выхаванню кадраў і замацаванню іх на рабоце» (з пастановы ЦК ВКП(б) ад 23-VI—35 г.)

Шлях рэпрэсій—найбольш лёгкі шлях. Трэба выхоўваць чалавека, своєчасова папярэдзіць права і яго на рабоце, дапамагчы выправіць памылкі, прымяняючы спажанне як крайнюю меру.

Тав. Жданаў у сваім дакладзе на пленуме саратаўскага крайкома ВКП(б) зусім правільна ўказаў:

«Галоўнае ў нашай рабоце і метадае кіраўніцтва—гэта пераконванне, а рэпрэсія з'яўляецца не галоўным, а дапаможным сродкам нашага кіраўніцтва.

.. Рэпрэсія ў масавым парадку перастае быць сродкам выхавання. Да рэпрэсій прывыкаюць, на іх не звярочваюць увагі.

Той факт, што ў радзе партарганізацый (терахаўская, сенненская, плешчаніцкая, шклоўская і інш.) добрая палова камуністаў падвяргалася ў той ці іншай меры партыйным спагнанням, якраз і сведчыць аб ігнараванні гэтымі партарганізацыямі значэння палітычна-выхаваўчай работы.

Указанне ЦК ВКП(б) саратаўскаму крайкому, у прыватнасці рашучае асуджэнне завочных партспагнанняў, павінна быць поўнасю ўлічана і ў нашых партыйных арганізацыях.

Сталыя клопаты аб павышэнні палітычных і тэарэтычных ведаў кожнага камуніста, вывучэнне людзей у працэсе іх работы, дапамога ў рабоце, праверка выканання даручаных заданняў, павышэнне адказнасці кожнага камуніста за даручаны ўчастак работы, забяспечанне высокага ідэйнага ўзроўню партыйных сходаў, добрая арганізацыя і правядзенне партдней, інструкцыйныя гутаркі з актывам і т. д. павінны стаць асноўным метадам вырошчвання партыйнага актыва.

Аднак у радзе партарганізацый справе вырошчвання партыйных кадраў, разгортвання партыйна-масавай работы ўдзяляецца вельмі мала ўвагі.

Узяць, напрыклад, лёзненскі райком. Яшчэ ў красавіку намечаны былі ім добрыя мералпрыемствы па выхаванню партыйных кадраў: вылучыць рэзерв работнікаў, правесці з ім спецыяльную нараду і двухтыднёвыя курсы і т. д. Калі-ж ЦК КП(б)Б праверыў, як гэтае рашэнне выконваецца, то аказалася, што нічога не зроблена: нарада не праведзена, курсы не арганізаваны. Больш таго—члены партыі Стах, Абрыцкі і Чэрнышова з пярвочнай партарганізацыі фабрыкі імя Карла Маркса нават не ведалі аб тым, што райком вылучыў іх у рэзерв.

Шклоўскі райком партыі арганізаваў быў спецыяльны семінар для кіруючых работнікаў раёна. Адразу гэта справа пашла нядрэнна, але хутка заглохла.

Падобных прыкладаў не мала.

У задачы выхавання і вырошчвання партыйнага актыва павінна ўваходзіць вывучэнне гісторыі партыі і асабліва яе пасляокцябрскага перыяда, бо якраз гэтых ведаў актыву вельмі часта нехапае. Не ведаючы гісторыі барацьбы партыі з рознымі ўхіламі, не ведаючы выключна багатага вопыту барацьбы нашай партыі за перамогу пролетарскай рэвалюцыі, за справу Леніна—Сталіна, за пабудову сацыялізма ў нашай краіне, нельга добра і хутка арыентавацца ў сёнешніх задачах партыі і правільна іх вырашаць.

Буйную ролю ў справе выхавання і падрыхтоўкі партыйных кадраў адыгрываюць сістэматычныя сходы актыва для абгаварэння рашэнняў Цэнтральнага Камітэта нашай партыі і найбольш сур'ёзных пытанняў работы кожнай партыйнай арганізацыі. Такія сходы павінны праводзіцца ў строгай адпаведнасці з рашэннямі ЦК ВКП(б) ад 17 снежня 1934 года.

Гэтае рашэнне ЦК ВКП(б) накіравана на палепшанне ўсёй партыйнай работы. Правільная падрыхтоўка і правядзенне сходаў партыйнага актыва мае першаступеннае значэнне ў вырошчванні партыйных кадраў. Задача партыйных камітэтаў і ў першую чаргу аддзелаў партыйных кадраў, побач з ажыццяўленнем усёй сумы мера-

прычэмнасці па вырашчванню кадраў,—удзяліць максімальную ўвагу патрыхтоўцы і правядзенню сходаў партыйнага актыва. Добрая арганізацыя сходаў дае магчымасць камуністу як след вывучыць і за-своіць рашэнні ЦК ВКП(б), каб лепш праводзіць іх у жыццё.

ЦК ВКП(б) у сваім рашэнні прама ўказвае, што скліканне акты-ваў гарадскіх партарганізацый мае і павінна мець «сваё асобае палі-тычнае значэнне ў жыцці нашай партыі». Вось чаму гэтаму мерапры-емству, якое дапамагае партыйнаму камітэту па-сапраўднаму кіра-ваць партарганізацыяй, павінна ўдзяляцца выключна сур'езная ўвага

Задача створаных па рашэнню ЦК ВКП(б) у 63 гарадскіх камі-тэтах партыі аддзелаў партыйных кадраў і сакратарыятаў усямерна ажывіць арганізацыйную і прапагандысцкую работу, чотка наладзіць работу партыйнага апарата выхаваць, падобраць і правільна расста-віць партыйных кадры.

У рашэннях красавіковага пленума ЦК КП(б)Б і дакладзе тав. Валковіча дана разгорнутая праграма перабудовы, уздыму і ажыўлення партыйна-арганізацыйнай работы, у прыватнасці падбору і вырашчвання партыйных кадраў.

Напярэдняе вывучэнне работы камуністаў пры іх выдучэнні, арганізацыя рэзерва, больш шырокае прыцягненне членаў гар-комаў і райкомаў да практычнай работы партыйнага апарата, упар-адкванне і наладжванне ўліку камуністаў і ўся астатняя сума мера-прыемстваў, вызначаных красавіковым пленумам ЦК КП(б)Б, павінна стаць у цэнтры ўвагі партыйных арганізацый.

Праверка партыйных дакументаў наглядна выявіла недахопы ўнутрыпартыйнай работы, асабліва работы з камуністамі-адзіночкамі. Сярод выкрытых жулікаў, прахвостаў і класава-варожых людзей, ашуканчым шляхам пралезшых у партыю, вялікае месца займаюць адзіночкі (напрыклад, у шклоўскай партарганізацыі з 26 выключа-ных з партыі—большая палова адзіночак). Гэта яркі паказчык сла-басці работы сярод значнай часткі вясковай партыйнай арганізацыі.

У сістэме мерапрыемстваў па вырашчванні партыйных кадраў работа з камуністамі-адзіночкамі павінна заняць адно з важнейшых месцаў.

Правадыр нашай партыі і ўсіх працоўных тав. Сталін вучыць нас, як уважліва трэба вырашчваць кадры, клапаціцца аб людзях.

«Трэба нарэшце зразумець, што з усіх каштоўных капіта-лаў, які ёсць у свеце, самым каштоўным і самым рашаючым капіталам з'яўляюцца людзі, кадры. Трэба зразумець, што пры нашых цяперашніх умовах «кадры вырашаюць усё». Будучы ў нас добрыя і шматлікія кадры ў прамысловасці, у сельскай гас-падарцы, на транспарце, у арміі,—наша краіна будзе непера-можна. Не будзе ў нас такіх кадраў—будзем кувальца на збедзве нагі».

Гэтыя словы тав. Сталіна, сказаныя ім на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі, узялі ў кожнага сумленнага чалавека дух баізе-

расці, радасці і веры ў свае сілы. Прамова правадыра—магутны рычаг і праграма нашай партыі для вырашэння галоўнай і рашаючай задачы данага этапа будаўніцтва соцыялізма.

Тав. Сталін рэзка бічуе неахайныя адносіны да кадраў, да жывых людзей, як адзін з перажыткаў капіталізма, які расцэньвае чалавека танней машыны.

Разам з тым тав. Сталін указвае:

«Толькі тыя кадры добрыя, якія не баяцца труднасцей... І наадварот—ідуць насустрач труднасцям для таго, каб перамагчы і ліквідаваць іх».

Задача КП(б)Б—вырасціць такія партыйныя кадры, якія-б не баяліся труднасцей і ўпэўнена рухалі ўперад вялікую справу нашай партыі, нашага вялікага Сталіна.

Ю. Лехерзак

Сакратар Жлобінскага
РК КП(б)Б

Праверка партдакументаў і далейшы ўздым партыйнай работы

Праверка партдакументаў у жлобінскай партарганізацыі выклікала значны ўздым актыўнасці членаў і кандыдатаў партыі, у выніку чаго была разгорнута работа, якая дала мацымасць выкрыць і выключыць з партыі жулікаў, класавых ворагаў, трацкістаў, бундаўцаў і іншых.

Прапрацоўка закрытага ліста ЦК ВКП(б) ад 13 мая значна павысіла пільнасць камуністаў, завастрыла іх увагу ў адносінах да партыйнага білета і партдакументаў наогул.

З рашэнняў, якія выносіліся партарганізацыямі пры прапрацоўцы закрытага ліста, відаць, што праверка разумеецца імі не толькі, як зверка сапраўднасці запісаў ва ўсіх дакументах камуніста, а як адказная, палітычнай важнасці справа, шчыльна звязаная з усёй работай і жыццём камуніста. Характэрна адзначыць, што з 78 членаў партыі, якія з'яўляюцца камуністамі-адзіночкамі, на сходах прысутнічала 74 чал., а разам з кандыдатамі ў прапрацоўцы ліста на саміх сходах удзельнічала 121 чал. са 131, астатнія прапрацоўвалі ліст індывідуальна.

Наколькі неабходнымі былі ўсе мерапрыемствы ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б па наладжванню працы ў партыйнай гаспадарцы, відаць з таго, што пры праверцы нашы выяўлены лёгкія адносіны да партдакументаў не толькі сярод значнай часткі камуністаў, а і ў самім РК.

Выдача партдакументаў без ўліку, неахайнае хаванне, свабодны доступ да ўліковых картак і цэлы рад іншых фактаў выяўлены ў самім апарате РК. Пры праверцы архіва РКК знайдзены былі ў справах 23 партбілеты і 40 кандыдацкіх картак. Рабілася гэта вельмі проста: партбілеты і кандыдацкія карткі выключаныя з рэчыва партыі падшываліся да справы.

Такім чынам, лёгкія, няўважлівыя, злачынныя адносіны да хавання партыйных дакументаў характарызаваў стан партыйнай гаспадаркі ў самім РК.

Зусім зразумета, што калі ў РК не было пільнай увагі да партдакументаў, то не менш абстаяла справа з захаваннем партдакументаў у паасобных камуністаў, партгоргав і сакратароў пераходных партарганізацый.

Паміраў чалавек—партбілет заставаўся ў жонкі, ці сваякоў, і ніхто не лічыў сваім абавязкам перадаць яго ў РК. Памёр член партыі г. Журкоў, а парторг т. Міронаў нават і не падумаў звярнуць яго білет. Гэта было зроблена толькі пасля прапрацоўкі закрытага ліста ЦК ВКП(б).

Або вось яшчэ факты абыякавых адносін да партбілета.

Былы камуніст Шашкоў, чалавек псіхічна хворы, трымаў доўгі час партыйны білет. Нікому з камуністаў і ў галаву не прыйшло зацікавіцца гэтым. Толькі ў працэсе праверкі партдакументаў кандыдат партыі т. Прышчэпава паведаміла аб гэтым факце.

Доўгі час лічылі членам партыі Барсукова, які меў партыйны білет. Аднак, пасля дэталёвай праверкі аказалася, што ніхто, ніколі і нідзе Барсукова ў члены партыі не прымаў, што ёсць запісы аб Барсукове толькі як аб кандыдаце партыі. Зусім зразумела, што Барсукоў атрымаў партыйны білет няправільна. Гэты факт лішні раз падцвярджае правільнасць нашага вываду, што ў самім апарате РК былі вельмі і вельмі лёгкія адносіны да партыйных дакументаў.

У справах РК намі выяўлены прыкладна такія запісы: «Слухай. Аб выдачы такому-то партыйнага білета. Пастанавілі: Замест згубленай кандыдацкай карткі выдаць партыйны білет». Так лёгка і хутка вырашалася пытанне аб выдачы важнейшага партыйнага дакумента.

Акрамя няўважлівых адносін да захавання партыйных дакументаў у РК панавала самасупакоенасць, не было дастатковай увагі да падбору кадраў, а таксама сістэматычнага вывучэння людзей, у выніку чаго не былі своєчасова выяўлены і выключаны з партыі чуждыя і класава-варожыя элементы, якія да праверкі партыйных дакументаў заставаліся ў радах партыі.

Уважлівае азнаямленне з дакументамі і, галоўным чынам, з асобамі таго, хто трымае партбілет, дало магчымасць выявіць людзей, якія схаваліся ў партыі, каб лягчэй было дапамагаць заклітым ворагам рабочага класа ў іх контррэвалюцыйнай рабоце.

Прыводзім некалькі найбольш характэрных фактаў.

На члена партыі Драбышэўскага ў працэсе праверкі паступіў матар'ял аб тым, што ён удзельнічаў у бандах, якія арудвалі ў Кармянскім раёне. Калі мы дэталёва разабраліся ў матар'ялах, то факт падцвердзіўся, і Драбышэўскага з партыі выключылі. Нельга абыйсці моўчкі таго, што на Драбышэўскага паступалі матар'ялы і раней, яго справай займаліся, але да канца не давялі. Да апошняга часу Драбышэўскі быў парторгам птушкасоўгаса. З яго ведама тэхнарук Бабенка збіў калгаснікаў. Старшыня рабачкома птушкасоўгаса Кочнеў выключан з партыі за бытавое разлажэнне, за згубу партыйнага білета ўжо пасля прапрацоўкі закрытага ліста ЦК ВКП(б).

Праверкай выяўлены захаваўшыя сваё мінулае бандыты, белэгвардзейцы, падпальшчыкі і інш., якія дыскрэдытавалі партыю, прадаўжаючы ў яе радах сваю злачынную дзейнасць.

Ганчароў—былы ўдзельнік белэгвардзейскіх банд Мілера, працуючы ў соўгасе імя Гея, на кожным кроку дыскрэдытаваў партыю многажонства, поўнае маральнае і бытавое разлажэнне, п'янка. Ён таксама з радой партыі выключан.

У працэсе праверкі партдакументаў былі выяўлены і такія факты.

У райком комсамола з'яўляецца невядая жанчына з просьбай накіраваць яе хлопчыка ў піонерскі лагерь. На прапанову работніка РК ЛКСМБ даць даведку аб сацыяльным паходжанні, гэтая жанчына

выцягвае з кошыка партбілет свайго мужа т. Цыпорына. Партбілет быў затрыман і пераданы ў РК КП(б)Б.

Быў затрыман нейкі гр-н Крэменчуцкі, які прад'явіў пашпарт, вучотна-вайсковы білет і нарэшце партыйны білет на імя Крэменчуцкага. На першы погляд здавалася, што ўсё ў яго ў парадку. Аднак, калі пачалі дэталёва выясняць твар гэтага чалавека, то аказалася, што ўсе прад'яўленыя дакументы ўкрадзены ім у члена партыі мазырскай партарганізацыі Крэменчуцкага, а сам прад'яўнік дакументаў — злодзей-рэцыдывіст па прозвішчу Трубенкоў.

Праверка партыйных дакументаў і растлумачальная работа, праведзеная ў сувязі з праверкай, у значнай меры садзейнічалі павышэнню рэволюцыйнай пільнасці не толькі сярод членаў партыі, але і сярод беспартыйных.

Ад беспартыйнага быў атрыман матэрыял аб тым, што Стрэльчанка, будучы ў юнкерскім вучылішчы, прымаў удзел у падаўленні ліпеньскага выступлення рабочых у Петраградзе. Пасля дэталёвай праверкі аказалася, што сапраўднае прозвішча Стрэльчанкі — Стрэльчонак, але ён змяніў яго пры ўступленні ў рады партыі, каб замесці сляды. Працуючы загадчыкам райна, Стрэльчанка-Стрэльчонак садзейнічаў класава-варожым элементам. Увосень 1934 года ён прыняў на работу дэзертаваўшага з Чырвонай арміі прахадзімца Оргіша; у радзе школ (Пірэвічы, Стрэшыні) групуваў настаўнікаў, пераважнаыхадцаў з класава-чуждага асяроддзя. Ужо ў гэтым годзе Стрэльчанка прыняў на работу жонку высланага грамадзяніна Асташкевіча, прычым прыняў без пецёўкі і адпаведнага асветы.

У перыяд правёркі праявілася разбавка вельмі моцных праяваў груповай парукі: «Мы ўсе мясціны адзіны другога ведаем» і т. п. Калі гэтыя намеры былі разбіты, то аказалася, што член партыі Палеі нічога не гаварыла аб былых бундаўцах Крымскім. Набожным. Рыўкіне толькі таму, што сама захавала ад партыі паходжанне свайго бацькі, які быў буйным гандляром-перакупшчыкам, што і дае яе бацькі збіраліся бундаўцы. Крымскі-ж маўчаў таму, што баяўся выкрыць свой удзел у Бундзе.

Грэба сказаць, што гэта бундаўская груповка арганізаваная парторгам Кустпромкааперацыі Набожным (былы бундавец), насаджала ў арцелях «сваіх» людзей, даручыла культмасавую работу буйному бундаўцу Гурэвічу і, зусім зразумела, зрывала работу арцелей, зрывала работу па перасяленню працоўных яўрэяў у Біра-Біджан.

Характэрна, што калі газета «Окцябр» выступіла супроць дзеяння пісьменніка Добіна, які на сходзе агітаваў за перасяленне ў Біра-Біджан, а па-за сходам адгаварваў туды ехаць, — «парторг» Набожны ад мя партыйнай групы накіраваў у газету «Окцябр» пратэст, пад якім падпісаліся беспартыйныя (былыя бундаўцы).

Усё гэта гаворыць аб тым, што райком дагэтуль зусім малую ўвагу ўдзяляў рабоце саматужных арцелей, а адсюль трэба зрабіць вельмі сур'ёзныя вывады.

Звычайна мы скардзіліся на недахоп кадраў, бо не заўсёды ведалі людзей. Падрабязнае азнаямленне з кожным комуністам дало магчымасць выявіць новыя кадры. За гэты час выяўлен новы рэзерв з 10 чалавек. З мясцовых кадраў вылучаны два інструктары РК.

У старшыні РВК вылучан мясцовы работнік. Цяжкае было становішча з соўгасам ЦСПСБ—не было дырэктара. Калі-ж бліжэй прыгледзеліся да людзей, то знайшлася кандыдатура і на пасаду дырэктара.

Людзі выяўлены. З імі трэба сістэматычна працаваць, і яны здолеюць паказаць узоры большэвіцкай работы.

У перыяд праверкі партдакументаў мы з усёй сілай адчулі слабасць пастаноўкі партыйна-масавай работы у раёне. Асабліва гэта адчувалася, калі праводзілася гутарка з камуністамі-адзіночкамі.

Партвучоба сярод камуністаў-адзіночак фактычна была закінута, чым і тлумачыцца іх палітычная няграмаднасць. Райком не звярнуў належнай увагі на праверку работы камуністаў-адзіночак, не ставіў іх дакладаў на бюро і агульных партыйных сходах, своєчасова не дапамагаў выпраўляць памылкі ў рабоце, а ў рэзультате паасобных камуністы адарваліся ад партыйнага жыцця, страцілі твар камуніста.

Пры азнаямленні з камуністамі выяснілася, што тэарэтычны ўзровень большасці не толькі вясковых камуністаў, але і раённага партыйнага актыва, вельмі слабы. Напрыклад, дырэктар аддзялення Дзяржбанка т. Гуз не мог разабрацца ў прасцейшых пытаннях палітыкі партыі ў фінансавай справе.

Пры такім становішчы вынікала з усёй настойлівасцю неабходнасць правесці рад практычных мерапрыемстваў па партыйнаму выхаванню. Не гледзячы на перыяд уборкі, былі арганізаваны месячныя курсы прапагандыстаў, для кіраўніцтва якімі вылучана 15 чалавек. Для раённага партактыва быў арганізаван гурток па вывучэнню гісторыі партыі.

Аднак, гэтага вельмі мала. У галіне партыйнага выхавання жлобінскай партарганізацыі трэба зрабіць яшчэ надта многа. Гэты ўчастак патрабуе выключна сур'ёзнай увагі. Трэба дабіцца, каб кожны камуніст, узброены марксісцка-ленінска-сталінскай тэорыяй, заняў сапраўды вядучую ролю, быў стойкім барацьбітом за справу сацыялізма.

Праверка партыйных дакументаў павінна яшчэ больш павысіць пільнасць. Ніякай супакоенасці і дабрадушша, аб чым настойліва папярэдзіў пленум РК, зацвярджаючы вынікі праверкі партдакументаў.

Неабходна памятаць і тое, што праверка партыйнай гаспадаркі—гэта не толькі барацьба з арганізацыйнай распушчанасцю, з безадказнасцю ў справе ўліку і хавання партыйных білетаў. «Адна з важнейшых задач гэтай праверкі—узняць агульны ўзровень партыйнай работы, выкарыстаць падрабязнае знаёмства з кожным членам арганізацыі, каб лепш вывучаць людзей, вылучаць новыя кадры» («Правда»).

За ажыццяўленне гэтых указанняў і рашэння ЦК КП(б)Б аб выніках праверкі партыйных дакументаў змагаецца партарганізацыя Жлобіншчыны.

М. Анісаў

Сакратар Клімавіцкага
РК КП(б)Б

Аб камуністах-адзіночках

Камуністы-адзіночкі ў сельскіх партарганізацыях складаюць часта да 50 проц. усёй раённай партарганізацыі і да 80 проц., а нават і 90 проц. камуністаў, якія працуюць непасрэдна на вёсцы.

Асноўная частка камуністаў-адзіночак непасрэдна звязаны з калгаснай вытворчасцю: старшыні, брыгадзіры, рахункаводы і радавыя калгаснікі, старшыні сельсоветаў і т. п. Ад работы гэтых камуністаў у значнай меры залежыць поспех выканання пастаўленых партыяй і ўрадам задач.

Красавіковы пленум ЦК КП(б)Б у рэзалюцыі па дакладу тав. Валковіча з асабліваю сілай падкрэсліў значэнне работы з адзіночкамі:

«Пленум ЦК асабліва падкрэслівае важнасць палепшання і неадкладнага разгортвання работы з камуністамі-адзіночкамі ў сувязі з тым, што пытанне аб арганізацыйна-партыйнай і палітычнай рабоце ў сельскіх партыйных арганізацыях ёсць у асноўным пытанне аб рабоце з камуністамі-адзіночкамі».

* * *

У клімавіцкай партарганізацыі 108 камуністаў-адзіночак, што складае 31,5 проц. райпартарганізацыі. 75 проц. агульнай колькасці камуністаў працуюць у сельскай мясцовасці і 86 проц. занята непасрэдна ў калгаснай вытворчасці і на рабоце ў сельскіх тэрытарыяльных арганізацыях (сельсовет, кааперацыя, школа і т. д.).

Па займаемай рабоце камуністаў-адзіночак: старшынь калгасаў 53 чал. або 49,6 проц. да агульнай колькасці адзіночак; брыгадзіраў, рахункаводаў і клапаўшчыкоў—9 чал.; радавых калгаснікаў—9, старшынь сельсоветаў—16, сакратароў сельсоветаў—3, настаўнікаў—5, кааператараў—3, паштовых агентаў, работнікаў маслазавода і інш. — 10 чалавек.

Са 108 камуністаў-адзіночак—67 членаў і 41 кандыдат партыі. Па партыйнаму стажу: з 1917 па 1925 г.—2 чал., з 1925 па 1930—26 чал., з 1930 па 1931—39 чал.

Ад раённага камітэта партыі патрабуецца асобая адказнасць, бо большасць адзіночак не маюць яшчэ дастатковай большэвіцкай загартаванасці і ў радзе выпадкаў не могуць правільна вырашыць тое

ці іншае пытанне. Гэтую асаблівасць да апошняга часу райком вельмі слаба ўлічваў, і работа з адзіночкай была пастаўлена недавальняюча.

* * *

Прапрацоўка ў партыйных арганізацыях пастаноў пленума Ленінградскага гаркома ВКП(б) і пленума ЦК ВКП(б) дала некаторы зрух у рабоце з камуністамі-адзіночкамі.

Куставыя сходы камуністаў-адзіночак склікаюць зараз рэгулярна два разы ў месяц: 14 і 28 чысла. Куставанне камуністаў-адзіночак у большасці праводзіцца па прынцыпу зоны абслугоўвання інструктарам райкома. Такая форма работы з адзіночкамі апраўдана самім жыццём.

Выключнае значэнне мае канкрэтны падыход да кожнага таварыша паасобку, асабістае знаёмства і веданне адзіночкі, як камуніста. Пры такім метадае работы інструктары райкома тт. Пататурка, Карасёў хутка дабіліся поспеху.

Многа дапамагаюць у рабоце, побач з асабістай непасрэднай жывой сувязцю, асабістыя листы сакратара райкома, які перадаюцца адзіночкам праз інструктара або пошту. У гэтых листах сакратар райкома выкарыстоўвае матэрыял аб рабоце і недахопах данага камуніста, атрыманы ад інструктараў, мясцовай газеты і іншых арганізацый, з заяў і зводак выканання гаспадарча-палітычных кампаній. За вельмі рэдкім выключэннем, адказам на такія лісты заўсёды бывае прызнанне памылак і большэвіцкае абяцанне выправіць недахопы. Часта следам за адказам з'яўляецца і сам камуніст для асабістых перагавораў. Такі метада сувязі з камуністам адзіночкай дае трэма-або-чатыры раз больш эфект, бо прымушае яго задумацца над сваім учынкам і не дапускаць у далейшым паўтарэння памылак.

Прыклад к прыкладу. Перамоцін Ефіма Павлавіча — члена партыі з 1932 года. Як гаспадарчы і матэрыяльны таварыш, ён данас не што ў дні рэлігійнага свята пасхі ўся яго брыгада не вышла на работу і п'янствавала. Тав. Перамоцін лічыў, што нічога не можа зрабіць у гэтай справе і наогул не разумеў сваёй ролі ў брыгадзе як камуніста. Атрымаўшы ад сакратара райкома ліст, спачатку адзіночкі, потым і другі, тав. Перамоцін з'явіўся ў райком, прызнаў свае памылкі і на справе пачаў выправляцца.

Падобныя факты былі і ў рабоце адзіночак Шытова і Грыгор'ева. Свае памылкі яны выправілі, вучацца і вырастаюць у нядрэнных кіраўнікоў калгасаў.

За апошні час мы пачалі практыкаваць індывідуальныя справы з членамі партыі. Пяць камуністаў-адзіночак такладвалі аб сабе на бюро райкома, а інструктары рабілі судаводы. Гэты метада работы надзвычай эфектыўны. Індывідуальная справаздача для камуніста-адзіночкі дэлая шмат, дзе ён выхоўваецца, пачынае добра ведаць дамліць ліню партыі і вучыцца разбірацца ў правільнасці або няправільнасці для партыі сваіх учынкаў у рабоце і асабістым жыцці.

Партвучоба па клімавіцкай партарганізацыі ў гэтым і ў прыватнасці камуністаў-адзіночак праходзіла сетета на непаравнальна вышэйшай ступені, чым ва ўсе мінулыя гады. Рэдка калі бюро райкома ў той ці іншай форме не абмяварвала пытанні партыйнай

вучобы комуністаў, адразу рэагуюць на кожны канкрэтны выпадак ігнаравання яе.

Усе комуністы-адзіночкі ахоплены партыйнай вучобай. У секі партасветы на вёсцы к 1 мая налічвалася 11 кандыдацкіх і 12 першапачатковых школ па ленызму. Пры партгабінеце для падрыхтоўкі да кожнай тэмы рэгулярна раз у месяц збіраўся семінар прапагандыстаў. Аднак значная частка таварышоў вельмі слаба ўзняла свой палітычны ўзровень. Прышлося шукаць іншых форм вучобы з адзіночкамі. У сувязі з гэтым 35 найбольш палітычна адсталых таварышоў прапушчаны былі ў два тэрміны праз 20-дзённыя курсы пры партгабінеце. Курсы мелі асобую праграму, прыстасаваную да паліт-узроўню слухачоў: прапрацоўка статута і праграмы партыі, даклад тав. Кагановіча па пытаннях унутрыпартыйнай работы, аб контр-рэвалюцыйнай сутнасці трацкісцка-зіноўеўскай апазіцыі і яе падонкаў, нацыянальнае пытанне, сялянскае пытанне, асноўныя этапы гісторыі партыі, трэці з'езд рабселькораў БССР, рашэнні пленума ЦК КП(б)Б і Ленінградскага гаркома ВКП(б).

Заняткі праводзілі: сакратар райкома і яго намеснік, рэдактар газеты, загадчык партгабінета. Усе слухачы гэтых курсаў атрымалі спецыяльна падобраныя для іх бібліятэчкі з 10—20 кніг партыйнай, палітычнай і мастацкай літаратуры.

Гэты метада вучобы значна ўзняў палітычны ўзровень комуністаў-адзіночак і даў ім даволі грунтоўныя веды. Пры параўнаўча невялікай дапамозе з комуністаў-адзіночак могуць быць вылучаны на кіруючую работу таварышы:

Іванекін Александр Ягоравіч—член партыі з 1927 года—са старшыні сельсовета ў інструктары райкома; Івэндзікаў Рыгор Нікалаевіч—са старшыні сельсовета ў заг. аддзеле РВК; Захарэнка Якаў Андрэевіч—са старшыні с.с. у інструктары райкома; Салдаценка Ігнат Сямёнавіч—са старшыні с.с. у нам. старшыні РВК; Губернатараў Васіль Арцёмаў—са старшыні калгаса ў нам. старшыні сельсовета; Шэўцоў Якаў Ягоравіч—са старшыні калгаса ў старшыні сельсовета, або на жыветагарадні ў раён; Баханцова Марфа Сцяпанаўна—радавая калгасніца—у старшыні калгаса; Бяляцкі Нікалай Рыгоравіч—кандыдат партыі—са старшыні калгаса ў нам. дырэктара МТС; Манетаў Андрэй Матвеевіч—са старшыні калгаса ў старшыні сельсовета і т. д.

Характэрным прыкладам з'яўляецца рост комуніста-адзіночк Грыгор'ева Барыса Іванавіча—члена партыі з 1930 года.

Тав. Грыгор'еў, акрамя зімовых заняткаў у кандыдацкай школе, прашоў 20-дзённыя курсы комуністаў-адзіночак пры райпартгабінеце. На бюро райкома сыхалася яго ініцыятыўная справаздача, часта гутарыў з ім інструктар. У 1935 годзе вылучан старшынёю калгас. Працуе над сабой. Вынісвае мясцовую газету, «Каласніца Беларусі», часопіс «Калгасны брыгадзір», павышае свой ідэйны і палітычны ўзровень, клапаціцца аб культурным быцц сямі.

Тав. Грыгор'еў прадстаўляе зараз тып перадавога комуніста-калгасніка.

У рабоце клімавіцкай партыйнай арганізацыі з комуністамі-адзіночкамі ўсё яшчэ многа недахопаў.

У нас часта абмяжоўваюцца веданнем комуністаў як старшыні

калгаса, сельсовета, брыгадзіра і т. п. і мала клопоцяцца аб тым, каб ведаць яго як члена партыі, як большэвіка.

Узяць к прыкладу Губернатарова Васіля Арцёмава—члена партыі з 1932 года, члена пленума райкома партыі, старшыню калгаса «Чырвоны меліярагар», Макеевіцкага сельсовета. Сакратар, інструктар РК і ўвесь кіруючы склад раёна ведалі яго як добрага старшыню калгаса. Не гледзячы на тое, што год назад ён скончыў месячныя курсы сельскага партактыва, на індывідуальнай справаздачы перад бюро паказаў сябе вельмі слаба развітым, не адказаў на элементарныя пытанні партыйна-палітычнага парадку.

У практычнай рабоце як інструктароў, так усяго апарата і бюро райкома звычайна сціраецца грань паміж членамі і кандыдатамі партыі. Сярод кандыдатаў, якія яшчэ павінны падрыхтавацца, каб стаць сапраўднымі членамі партыі, не вядзецца ніякай індывідуальнай работы. А ўрэшце выходзіць так, што кандыдаты партыі адзіночкі, некаторыя нават са стажам з 1930—31 года, па свайму палітычнаму развіццю не могуць быць пераведзены ў члены партыі.

Вялікім недахопам клімавіцкай партарганізацыі з'яўляецца няправільная арганізацыя работы з камуністамі-адзіночкамі. У ліку іншых партарганізацый яна няправільна зразумела пастановы ЦК і рашэнні XVII з'езда партыі аб арганізацыйнай перабудове нізавых партарганізацый у вёсцы. Працэс ліквідацыі нізавых партарганізацый ідзе яшчэ і зараз. Да гэтага часу на вёсцы—толькі 4 нізавыя тэрытарыяльныя партарганізацыі і ніводнай вытворчай. У раёнах, якія ў цэнтры сваім не маюць хоць-бы маленькай прамысловасці, уся партарганізацыя звычайна складаецца з камуністаў-адзіночак, што далёка ненармальна. бо ўскладняе справу выхавання камуністаў, распыляе нашыя сілы, не дае магчымасці стварыць групы спачуваючых, а гэта значыць—затрудняе рост многіх раённых партарганізацый за кошт калгаснага актыву, перадавой сялянскай інтэлігенцыі.

На нашу думку, неабходна зараз паставіць пытанне аб структуры нізавых партыйных арганізацый з тым, каб стварыць новыя вытворчыя (калгасныя, соўгасныя і тэрытарыяльныя), разам з тым рашуча змагаючыся супроць спробы механічнага злучэння камуністаў-адзіночак у нізавыя партарганізацыі.

Возьмем некалькі прыкладаў з практыкі

У калгасе «Комунар Магілёўшчыны», Студзянецкага сельсовета, знаходзіцца 4 члены партыі і 2 кандыдаты: Пеўзнер Я.—старшыня калгаса, Марчанка—член калгаса, Сталяроў—тэхнік па НСШ член калгаса, Хомчанка—работнік маслазавода, Рубанаў—старшыня сельсовета. Усе яны лічацца адзіночкамі. Тым часам іх можна было б арганізаваць у пераходную вытворчую партарганізацыю пры калгасе.

Або другі прыклад. У Красавіцкім сельсавеце 6 камуністаў-адзіночак; трое з іх—старшыні калгаса, адзін старшыня сельсовета, адзін сакратар і адзін змашнік НСШ. У сельсавеце яшчэ да 200 аднаасобных гаспадарак. Паўстае пытанне: ці можна тут арганізаваць пераходную партарганізацыю з трох членаў і 1 кандыдата, за выключэннем аднаго члена партыі—старшыні калгаса т. Барысенка, якога немэтазгодна ўводзіць у гэту пераходную партарганізацыю з-за далёкай адлегласці і асобных умоў калгаса? Так, можна і патрэбна арганізаваць пры сельсавеце пераходную тэрытарыяльную партарганізацыю.

Трэці прыклад. У калгасе «Чырвоны металіст», Макеевіцкага сельсовета, тры члены партыі, з якіх адзін настаўнік. Усе лічацца

адзіночкамі. Тут безумоўна павінна быць пярвічная калгасна-вытворчая партарганізацыя.

Такіх прыкладаў па Клімавіцкаму раёну можна было-б прывесці многа.

У нас можна арганізаваць 9 новых пярвічных партарганізацый, ахапіўшы імі 50 членаў і кандыдатаў партыі. Такім чынам колькасць камуністаў-адзіночак адпаведна зменшылася-б са 108 да 60 чалавек.

Такая частковая рэарганізацыя ні ў якім разе не азначае, што работа інструктара і сакратара райкома з камуністамі-адзіночкамі павінна спыніцца. Наадварот, з камуністамі, якія ўваляюцца ў новаарганізаваныя пярвічныя партарганізацыі, а таксама і з тымі, якія застаюцца адзіночкамі, работа павінна быць значна ўзмоцнена. Частковая рэарганізацыя гэтаму толькі дапаможа.

У якасці іншых практычных мерапрыемстваў па карэннаму палепшэнню работы з камуністамі-адзіночкамі, на нашу думку, павінны быць ужыты наступныя:

Для павышэння палітпадрыхтаванасці камуністаў-адзіночак неабходна ўстанавіць як сістэму, каб кожны камуніст на працягу навучальнага года праходзіў праз месячныя курсы пры райпартгабінеце. Гэта дыктуюцца жыццёвай неабходнасцю на справе ўзніць паліт-узровень камуніста, прывіць яму навыкі да вучобы, да ведаў, да работы над сабой.

Дапамагаючы камуністам набыць і папоўніць асабістыя бібліятэчкі партыйнай, палітычнай і мастацкай літаратуры, — устанавіць, як сістэму, канферэнцыі па прачытанаму матэрыялу і кансультацыі, усклаўшы гэтую работу на інструктара.

Прапусціць кожнага таварыша праз бюро райкома з індывідуальнай справаздачай. Каб унікнуць пры гэтым фармальнага падыходу да справы, інструктар райкома павінен па-партыйнаму дапамагчы таварышу падрыхтавацца да справаздачы.

Устанавіць рэзерв для вылучэння і работу з ім праводзіць асобна. Гэтую справу падняць на прышчыповую палітычную вышыню, каб спіс абгаварваўся ўсёй партарганізацыяй і зрабіўся спісам гонару для кожнага камуніста.

Практыкаваць гаюныя нарады камуністаў-адзіночак (брыгады раў, рахункаводаў, трактарыстаў, старшынь калгасаў і т. д.)

Камуністы-адзіночкі патрабуюць к сабе максімальнай увагі. Партыйныя арганізацыі павінны валадзіць работу з імі так, як гэтага патрабуе пастанова ЦК ВКП(б) і рашэнне ЦК КП(б)Б.

А. Кірзеў

Нам. сакратара Смалевіцкага РК КП(б)Б

Вопыт смалевіцкай партарганізацыі па вырашчванню парткадраў

Районная партыйная арганізацыя, паклаўшы ў аснову сваёй работы прамову любімага правадыра сусветнага пролетарыята тав. Сталіна на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі і рашэнні красавіковага пленума ЦК КП(б)Б, разгарнула большэвіцкую барацьбу за перабудову партыйна-масавай работы, звярнуўшы пры гэтым асаблівую ўвагу на ідэйна-палітычнае выхаванне членаў партыі, кандыдатаў і спачуваючых.

Рашэнні пленума і прамова правадыра дапамаглі ўскрыць рад недахопаў у рабоце як пярвічных партарганізацыі, так і бюро РК. Разгортванне большэвіцкай крытыкі і самакрытыкі з'яўляецца залогам паспяховага выканання гістарычнага ўказання аб вырашчванні большэвіцкіх кадраў у партарганізацыі:

«Трэба берагчы кожнага здольнага і разумеючага работніка, берагчы і вырашчваць яго. Людзей трэба клапаціліва і ўважліва вырашчваць, як садоўнік вырашчвае аблюбаванае птадовае дрэва» (Сталін).

Гэта ўказанне правадыра прымусіла нас уважліва вывучаць людзей, дапамагаць ім расці і працаваць. Пытанне вырашчвання кадраў з'яўляецца цяпер асноўным у нашай рабоце, бо вынікі яе залежаць ад таго, якія кадры мы маем.

Смалевіцкі райком партыі за паравнаўча кароткі час дасягнуў пэўных вынікаў у разгортванні партыйна-масавай работы, у вылучэнні, жывых людзей і дапамагав ім у практычнай рабоце і вучобе. Партыйныя сходы ў пярвічных партарганізацыях пачалі праводзіцца строга паводле планава. Своечасова падрыхтоўваецца парадак дня, вызначаюцца дакладчыкі, аб чым інфармуюцца ўсе члены і кандыдаты партыі. Уважлівая падрыхтоўка да прыходу дагэтакіх значных вынікаў. На сходах, як правіла, выступаюць у спрэчках амаль усе прысутныя таварышы і ўносяць свае канкрэтныя прапановы для палепшэння работы.

Асабліва ўзага звернута на разгортванне партучобі. Партыйныя школы працуюць у адпаведнасці з планам, які вызначаецца райкомам. Паднята цыклічная прапагандыстаў. Пачынаючы з красавіка ў партшколах праводзяцца рэгулярныя заняткі. За партшколамі замацаван шэраг прапагандыстаў для сталіі работы, якая становіцца асноўнай партыйнай нагрукі.

Мн
вучоб
і інст
Пр

Ка
рванай
У па
выйдз
на оі
разві
Дудзі
пуска
лица
Дудзі
лоўкі
вытво
выгля
навед

До
Верх
Тав
актыў
ў гал
з раб
Сістэ
кевіч
план
рыкан
пушч

Ка
раёна
і кал
распр
чувае
бюро
чук
маста
Шота

К
сове
і выв
таму,
Бюр
раёне
110
гас
жаве

С
зусім
Пятр
спры
родж
паліт

4. Бо

Многа зроблена ў галіне вывучэння людзей, умоў іх працы, вучобы і быту. У гэту работу ўключыліся не толькі члены бюро і інструктарскі апарат, а і ўсе члены райкома і райпартактыў.

Прывядзем некалькі прыкладаў росту людзей.

Кандыдат партыі т. Дудзіна (працуе кухарам) лічылася зусім адарванай ад партжыцця, не наведвала партыйных заняткаў і сходаў. У паасобных работнікаў склалася думка, што з Дудзінай нічога не выйдзе, што яна баласт у партыйнай арганізацыі. Выклікалі Дудзіну на бюро. Выяснілася, што яна зусім малаграмотная і палітычна не развітая. Прымацавалі для дапамогі ёй прапагандыста т. Еромухіна. Дудзіна цяпер ўважліва рыхтуецца да заняткаў. «Я ніколі не прапускаю заняткаў. Мяне цягне ў партшколу, бо там я магу падзяліцца тым, што атрымала ў час падрыхтоўкі». Палітычны рост Дудзінай спрыяў палепшанню яе вытворчай працы. Загадчык стадоўкі зараз дае лепшыя водзвы. Дудзіна з'яўляецца ўдарніцай на вытворчасці, паказвае прыклад у рабоце, прывяла ў культурны выгляд сваё жыллё, набыла літаратуру, выпісвае і чытае газеты, наведвае партыйны кабінет.

Добрыя вынікі атрымаліся і ў старшыні калгаса «Новае жыццё», Верхненскага сельсовета, т. Сачука. У 1933-34 г. калгас адставаў. Тав. Сачук працаваў многа, але без сістэмы, не ўцягваў у работу актыў, і яму ніяк не ўдавалася вывесці калгас з прарыву. Сёлета ў калгас некалькі раз выязджаў сакратар райкома партыі, знаёміўся з работай Сачука, дапамагаў яму ўскрываць недахопы ў рабоце. Сістэматычна наведвае Сачука таксама інструктар райкома т. Караткевіч. Яны разам чытаюць газеты, мастацкую літаратуру, складаюць планы работы на 10-15 дзён. Інструктар заўсёды цікавіцца тым, як зыханаў тав. Сачук свой папярэдні план, дапамагае выправіць дапушчаныя памылкі і скласці план далейшай работы.

Калгас «Новае жыццё» вышаў сёлета ў рады перадавых калгасаў раёна. Сачук працуе ўжо не адзін, яму дапамагае актыў калгаснікаў і калгасніц, з якім ён сістэматычна праводзіць работу, чытае газеты, распрацоўвае важнейшыя пастановы партыі і ўрада. Сам Сачук адчувае, што яму цяпер працаваць значна лягчэй. Дапамагаюць члены бюро і інструктар РК, а таксама група актыва з 16 чалавек. Тав. Сачук знаходзіць час падрыхтавацца да заняткаў, чытаць газеты, мастацкую літаратуру. Прачытаў «Маці» Горкага, «Паднятую ціліну» Шалахава, «Дрыгву» Я. Коласа, «Спалох на загонах» Галавача.

Кандыдат партыі т. Бараноўскі працаваў у Амелянаўскім сельсавеце старшынёю калгаса «Змагар», які складаўся з 30 гаспадарак, і вывёў яго ў рады перадавых. Палітычны рост Бараноўскага спрыяў таму, што ён добра аўладаў майстэрствам кіраўніцтва калгасам. Бюро райкома вылучыла т. Бараноўскага старшынёю буйнейшага ў раёне калгаса «Колас», Варатоўскага сельсовета (калгас налічвае 110 гаспадарак). Бараноўскі добра спраўляецца з гэтай работай. Калгас «Колас» адным з першых у раёне закончыў уборку і здачу дзяржаве хлебапаставак.

Старшыня калгаса «Абуджэнне» член партыі Пятроўскі быў амаль зусім няграмотным. Члены райкома і інструктар пачалі дапамагаць Пятроўскаму ў рабоце, вучобе, прывесці ў культурны выгляд кватэру, спрыялі ідэйнаму і палітычнаму яго росту. Зараз Пятроўскі ўзнагароджан граматай ЦВК БССР за паспяховае правядзенне гаспадарчых палітычных кампаній.

Жывая сувязь з членамі і кандыдатамі партыі, канкрэтная дапамога ім у штодзённай рабоце далі магчымасць выхаваць новыя кадры, якія паказваюць большэвіцкія ўзоры як у рабоце над сабой, так і на вытворчасці, у сельскай гаспадарцы.

Дрэнныя ў мінулым работнікі (спачуваючы Курэйчык—старшыня калгаса «Светлана», Драчкаўскага сельсовета; член партыі Касценка—старшыня калгаса «Пролетарскі ўдарнік», Слабодскага сельсовета; спачуваючы Шэметавец, які мае 40 год вытворчага стажу і працуе слесарам торфзавада «Чырвоны сцяг») зараз вышлі ў раён перадавых, самі сталі добра працаваць і арганізавалі актыў, з якім праводзяць работу: чытаюць газеты, распрацоўваюць важнейшыя пастановы партыі і ўрада. Вопыт работы перадавых старшын калгасаў—членаў, кандыдатаў партыі і спачуваючых—пераймаюць старшыні калгасаў беспартыйныя: Арцымовіч (калгас «Комсамольская воля», Кляніцкага с. с.), Гельфанд («Новае жыццё», Драчкаўскага с. с.), Казлоў («Чырвоны ўдарнік», Прылепскага с. с.), Яўменчык («Варашылава», Забалоцкага с. с.) і рад іншых.

У мінулым годзе Амелянаўскі сельсовет адставаў у выкананні гаспадарча-палітычных кампаній. Старшыня сельсовета кандыдат партыі т. Лазарчык ніяк не мог справіцца з работай. Яму здавалася, што бегуючы цэлымі днямі, ён працуе больш за ўсіх. З-за бессістэмнай, беспланаванай работы ён не знаходзіў часу прачытаць газеты, не наведваў партыйных сходаў і партзаняткаў, лічыўся адарваным ад партжыцця. Яму аказалі дапамогу асабіста сакратар РК т. Кудман і інструктары райкома. Зараз т. Лазарчык знаходзіць час для чыткі газет і літаратуры, наведвае партзаняткі і партсходы, удзяляе большую ўвагу выхаванню сваіх шасці дзяцей. І ўся гэтая работа не пашкодзіла т. Лазарчыку дабіцца таго, што Амелянаўскі сельсовет стаў сёння перадавым у раёне. Уборка закончана раней, чым ва ўсіх сельсоветах. На 25 жніўня Амелянаўскі сельсовет па ўсіх сектарах і культурах выканаў план хлебазаготовак на 100%.

Разгортванне партыйна-масавай работы спрыяла ідэйна-палітычнаму росту членаў, кандыдатаў партыі і спачуваючых. Члены і кандыдаты партыі лепш пачалі працаваць на вытворчасці і ў калгасах, арганізоўваць вакол сябе актыў, праводзіць паліт-масавую работу сярод рабочых, калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў. За апошнія два месяцы ў калгасы раёна ўлілося 780 аднаасобных гаспадарак. Па Прылепскаму сельсовету (старшыня член партыі т. Савіцкі) уступіла за гэты час у калгасы 82 аднаасобныя гаспадаркі; па Юр'еўскаму (старшыня член партыі т. Салодкі)—86 аднаасобных гаспадарак.

Член партыі т. Рубін, былы пачнік, працуе старшынёю торфарцелі «XVII партз'езд». У гэтым годзе торфарцель выканалі прамфінплан на 126% і за добрую работу атрымала пераходны чырвоны сцяг. Тав. Рубін гаворыць: «Я дабіўся добрых вынікаў у сваёй рабоце выключна таму, што па ўсім пытанням меў сістэматычную жывую дапамогу ад сакратара РК тав. Кудмана, членаў бюро і інструктара РК, якія наведвалі мяне не толькі на заводзе, але і на кватэры, знаёміліся з умовамі майго жыцця і работы, дапамагалі складаць планы, прывозілі літаратуру, давалі парады, як знішчыць недахопы ў арцелі, як арганізаваць працэс вытворчасці. Ні што іншае, як гэта, забяспечыла поспех у маёй рабоце».

Сакратар парткома торфзавада імя Гея т. Фельдман кіраваў партарганізацыяй наогул, не цікавіўся пастапоўкай партыйнай вучобы.

На за
мета
ныя у
аргані
вучоба
Гея пр

Раб
завых
апошн
бачков
ЦСПС
«Куль
РВК;
інстру
гэтай-
з выт
старш
членаў
вылуч
ферм

У
Сакрат
навед
гаюць
боту
комун
Раённ
ратур
адзіно
цванн
больш
членаў
боце,
моўва
вырош
станов

Ві
нымі
сістэ
Поб
раў ёс
нас

На заводзе быў рад буйнейшых недахопаў. Бюро РК вывучыла яго метады і зрабіла адпаведныя вывады. Фельдман атрымаў канкрэтныя ўказанні і сістэматычную дапамогу ад бюро. Зараз партыйная арганізацыя торфзавода працуе добра, наладжана партыйная вучоба, праводзіцца масавая работа сярод рабочых. Торфзавод ім Гей промфінплан выканаў на 112%.

Работа па выхаванню кадраў дала магчымасць выявіць сярод нізавых работнікаў людзей, здольных выконваць адказную работу. За апошнія два месяцы на адказную работу вылучаны: старшыня райкома саюгаса імя Леніна член партыі т. Марголін уважнаважаным ЦСПСБ, член партыі т. Герасімовіч (працаваў старшынею калгаса «Культурна», Юр'еўскага с. с.)—на пасаду загадчыка калгаса пры РВК, кандыдат партыі т. Лучонак (старшыня Жамэткаўскага с. с.) інструктарам РВК; парторг Жодзінскай веткі т. Цофін начальнікам гэтай-жа веткі; рабочы Жодзінскай веткі т. Шаршэўскі, член партыі з вытворчым стажам 38 год.—сакратаром парткома веткі; член партыі старшыня Прылепскага с. с. т. Савіцкі—нам. загадчыка райа. Рад членаў партыі, кандыдатаў і членаў іх беспартыйных работнікаў вылучаны на пасаду старшынь калгасаў, брыгадзых, загадчыкаў ферм і т. д.

У практыцы вырошчвання кадраў прымяняліся розныя метады. Сакратар РК, яго намеснік, члены бюро, інструктары, члены райкома наведваюць куністаў як у час работы, так і адпачынку. Дапамагаюць ім складаць вытворчыя планы, планаваць і арганізоўваць работу па павышэнню свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню. Наведваючы куністаў, работнікі РК дабіліся культурнага ўдзялення іх кватэр. Работнік прапагандыст т. Еромухін падбірае ў раённай кнігарні літаратурныя навінкі і рассылае іх краўчэкам партшкол і куністам адзіночкам. Да малаграмадных членаў і кандыдатаў партыі прымацаваны больш падрыхтаваныя таварышы. Партэходні і партзаняткі большасці праводзіцца ў прысутнасці інструктараў, членаў бюро і членаў РК. Інструктар з'яўляецца першым памочнікам члена і кандыдата партыі як у палітычным росце, так і ў вытворчай рабоце, у рабоце па ўкараненне пролетарскай культуры ў быт. Гэтакую задачу ўдзялілі інструктарам тав. як члены і кандыдаты партыі вучаюць сваіх дзяцей, як дапамагаюць у вучобе і т. д. Работа па вырошчванню партыйных кадраў праводзіцца ў адпаведнасці з пастановамі ЦК і райкомаў ЦК РК(б).

Пленум ЦК лічыць, што да работы па вырошчванню, падбору і вылучэнню партыйных кадраў павінны быць прыцягнуты не толькі члены райкомаў і гаркомаў шляхам асабістай сістэматычнай работы, арганізацыі і дапамогі кожнага члена гаркома і райкома партыйнай групе куністаў. Пленум папярэджвае, што за нядаўна падбор партыйных кадраў нісе адкаляецца асабіста сакратар РК і РК.

Выводзячы з гэтага пастановы, бюро РК змяшчала за гэтай групай членаў райкома і гаркома пэўную групу членаў і кандыдатаў партыі для сістэматычнай работы з імі і мае ўжо рад дасягненняў у гэтай справе.

Пачаў з безумовнымі поспехамі, у рабоце па вырошчванню кадраў ёсць і недахопы. Партарган злучае саюза «Нішніяны» яшчэ працае на-старому. Парторг т. Бябярэ з'яўляе: «Я ў сельскай мясцовасці не ботнік, магу працаваць толькі ў горадзе». Яшчэ не дасягну-

дзіца аб уважлівай падрыхтоўцы да партсходаў, не цікавіцца ўмовамі працы на вытворчасці. Дырэктар гэтага саўгаса т. Садчанка заўважае, не адчувае партыйнай адказнасці за даручаную яму работу.

Старшыня калгаса «Чырвоны Окцябр» член партыі т. Капітулец скончыў комвуз, але не хоча працаваць над сабой, лічыць сябе ўдзялікай, не выконвае заданняў інструктара. Зазнайства Капітульца прывяло к таму, што ён адстаў ад жыцця. Калгасная праца не арганізавана, вельмі дрэнна пастаўлена дысцыпліна: са 140 жанчын на работу выходзіць толькі 40. «Чырвоны Окцябр» адзін з адстаючых калгасаў раёна.

Парторг Слабодскага сельсовета т. Гурыновіч мала дапамагае камуністам Андрыянаву, Кутаю і інш. Тав. Гурыновіч, як і Бірбраер, як і Капітулец, няўважліва адносяцца да вырошчвання людзей. Яны не зразумелі лозунга тав. Сталіна аб тым, што кадры вырашаюць усё, не па-партыйнаму адносяцца да іх вырошчвання, забыліся на ўказанне тав. Гікало:

«Партыйную работу мы павінны паставіць зараз на выключную вышыню. Трэба разгарнуць работу з нізвымі партыйнымі арганізацыямі, ахапіць усіх членаў партыі партыйнай работай, строга праводзіць унутрыпартыйную дэмакратыю. Партыйным арганізацыям павінны ведаць, чым жыве і дыша камуніст. Сходы павінны праходзіць так, каб людзі маглі гаварыць тое, што яны ведаюць, уносіць свае прапановы, прымаць удзел у партыйным жыцці».

Праверка партыйных дакументаў дапамагла выкрыць жулікаў і аферыстаў Мацвеевца, Айнбіндара, Жукоўскага, Бараніхіна, Слівецва і інш., якія ашуканчым шляхам прабраліся ў партыю, не маючы з гэта нічога агульнага. У іх адабраны партбілеты.

Разам з гэтым праверка дапамагала ўскрыць недахопы ў рабоце як паасобных пярвочных партыйных арганізацый, так і РК.

Бюро райкома да апошняга часу зусім мала ўвагі ўдзяляла вырошчванню партыйных кадраў, выхаванню і вылучэнню актыва на кіруючую партыйную работу. Пры праверцы знойдзены дадатковыя кадры сумленных, адданных членаў і кандыдатаў партыі.

Бюро РК у ходзе праверкі прымала канкрэтныя меры для палепшання работы паасобных партыйных арганізацый і камуністаў-адзіночак.

На
трэбу
адыгр
у
рыя з
29 ча
мелі
Як
цыйна
азнаём
канспе
выкла
пытан
не іду
у
Для
веты,
Ам
літара
жыцц
Ка
на да
справ
іншым
Ця
нерав
шэвік
Ра
стано
Ця
Стар
мінул
мне д
нен,
Бі
ністаў
браць
Залес

Ф. Еромухін

Прапагандыст Смалявіцкага РК КП(б)Б

3 вопыту партыйнай вучобы

Наша партыйная арганізацыя нешматлікая і мае пільную па-
грэбу ў кадрах. Як-жа мы іх рыхтуем? Вялікую ролю ў гэтай справе
адыгрывае партвучоба.

У нашым раёне 23 навучальныя партпункты. Абрысую некато-
рыя з іх. Пачну са школы камуністаў-адзіночак. Займаецца ў ёй
29 чалавек, большасць якіх працуе ў сельсоветах. Многія слухачы
мелі слабую палітычную падрыхтоўку.

Як кіраўнік школы, я пачаў з вывучэння людзей, агульна-адука-
цыйнага і палітычнага ўзроўню кожнага слухача. У першыя заняткі
азнаёміў слухачоў з тым, як трэба працаваць над кнігай, як складаць
канспекты. У працэсе заняткаў прышлося два разы мяняць метады
выкладання. Цяпер спыніўся на тым, што разбіваю тэму на вузлавыя
пытанні і прапрацоўваю іх з кожным слухачом паасобку. Ніколі
не іду далей, не разабраўшы дэталёва папярэдняе пытанне.

У ходзе заняткаў выяснілася, што паасобныя слухачы адстаюць.
Для такіх арганізаваў дадатковыя заняткі, выезджаючы ў сельсо-
веты, ідучы на кватэры.

Амаль да кожнай тэмы стараюся зачытаць урывак з мастацкай
літаратуры. На кожным занятку разбіраю падзеі з міжнароднага
жыцця.

Каб павысіць якасць вучобы, пабываў амаль у кожнага слухача
на даму. Праверыў матар'яльна-бытавыя ўмовы. Райком у гэтай
справе пашоў насустрач і некаторым дапамог грашыма (Голікаў),
іншым пуцёўкамі на курорт (Авербух, Лапцёнак, Пратасевіч).

Цяжка было прывучыць да чыткі газет і часопісаў. Аднак зараз
пераважная большасць сістэматычна чытае «Звязду», многія—«Боль-
шэвік Беларусі».

Раз у месяц, пасля заняткаў, праводжу гутарку па міжнароднаму
становішчу. Як правіла, карыстаюся картай або глобусам.

Ці ёсць з гэтай работы станоўчыя вынікі? Безумоўна ёсць.
Старшыня Жажэлкаўскага сельсовета тав. Залескі—вылучэнец; у
мінулым бядняк—гаворыць: «Я і не ведаў, што партвучоба так многа
мне дасць. Зараз перад дакладам я не бянэжуся як раней, бо ўпэў-
нен, што па канспекту даклад зраблю».

Бібліятэчкі, падараваныя раённым камітэтам партыі раду кому-
ністаў, у тым ліку і тав. Залескаму, даюць магчымасць хутка пада-
браць патрэбны к дакладу матар'ял. Палітычна ўзмацніўшыся,
Залескі нядрэнна кіруе сельсоветам.

Вырас за час вучобы і старшыня Смалявіцкага сельпо тав. Перэلمان. У яго таксама скамплектаваная добрая бібліятэка, сабраны рад газетных выразак.

Добра расце тав. Голікаў—былы грузчык. Не больш месяца таму назад Голікаў быў клапаўшчыком калгаса. Партыя паслала яго на работу ў вёску. Зараз Голікаў—старшыня аднаго з буйнейшых калгасаў раёна, адным з першых выканаў план хлебазаготовак бягучага года.

Нельга не адзначыць росту тт. Дудзінай, Паўлавай, Антонава і інш.

Нядрэнна разгорнута вучоба і сярод райпартактыва. У партгабінеце былі праведзены дзве таварыскія сустрэчы, на якіх больш падрыхтаваныя камуністы вучылі слабейшых як працаваць над кнігай, як складаць канспекты. За чашкай чаю заняткі прашлі ажыўлена і далі пэўныя вынікі. Райпартактыў прыходзіць цяпер на заняткі падрыхтаваным, з нядрэнна складзенымі канспектамі, з радом пытанняў да выкладчыка.

Камуністы з райпартактыва—Снапкоў, Малаеў, Бародзіч, Сысав, Варонька і інш.—сур'ёзна ўзяліся за вывучэнне гісторыі партыі. Акрамя падручніка Папова, яны вивучаюць працы класікаў марксізма іх канспекты заўсёды добра складзены.

З іншых пунктаў партвучобы трэба адзначыць гурток па гісторыі партыі на Жодзінскай вузкакалейцы. Спаборнічаючы на лепшую партвучобу з торфзавадам «Чырвоны сцяг», большэвікі Жодзінскай вузкакалейкі сур'ёзна ўзяліся за вывучэнне гісторыі партыі Леніна—Сталіна.

Першае, што трэба адзначыць, гэта: пераважная большасць слухачоў прыходзіць на заняткі падрыхтаваўшыся. Другое добра паспяховасць. Кожная падзея, паасобны эпізод з жыцця партыі дэталёва прапрацоўваюцца. Кожны рэгулярна чытае газеты, знаёміцца з мастацкай літаратурай. Сістэматычная і ўпартая работа над сабой мае магчымасць былому шкляру т. Цофіну, як вылучэнцу, спраўляцца з работай начальніка веткі і кіраваць кандыдацкаю школай. Растуць Міхаленка, Яцына і інш.

Добрыя поспехі наглядаюцца ў Емельянаўскай кандыдацкай школе (прапагандыст т. Бохан—пракурор), дзе таксама па-большэвіцку ўзяліся за вучобу, упарта рыхтуюцца да заняткаў. Не дзіўна, што сельсовет на чырвонай дошцы. Лепшы слухач гуртка тав. Маскаленка, стары большэвік, рабочы, цяпер старшыня калгаса, першым выканаў у раёне хлебазагатоўкі і зараз заканчвае натуроплату.

Неабходна таксама падкрэсліць поспехі кандыдацкай школы ў торфарцелі «XVII партз'езд». Выканаўшы датэрмінова за месяц сезонны промфінплан, перакрыўшы сустрэчны, камуністы арцелі нядрэнна паставілі партвучобу.

У самыя напружаныя летнія месяцы работы партвучоба праходзіла нармальна. Як-бы ні быў загружан работай старшыня арцелі тав. Рубін, але да заняткаў рыхтаваўся, газеты сістэматычна пра чытаў. Былы пачнік знаходзіў час кіраваць складанай гаспадаркай, раскіданай на тэрыторыі 3-х сельсоветаў, упарта працаваць над сабой і вучыць другіх.

Аднак, ёсць паасобныя камуністы, для якіх, па іх думцы, партвучоба не абавязкова. Заглянем у Юр'еўскі сельсовет. Там арганізаваны дзве школы: адна па гісторыі партыі (прапагандыст Эльзе-

рын—
лясны
Як
Па
за'ят
шыню
Мірон
Та
ненні,
вета.
ча-па
У
дыст
школы
такса
Зм
паган
Ко
самас
ночак
У
дзяцц
ваюц
У
«Гейя
прысв
Мі
лепшу
туры,
бліятэ
За
водзе
адной
соцс
Сл
чага
пер,
З'яўл
назв
раў Л
Пр
біраю
парт
і аніза
Па
лін в
парт

рын—заг. райфа), другая кандыдацкая (прапагандыст Бачкароў—лясны тэхнік).

Як-жа праходзяць там заняткі?

Пачнем з гуртка па гісторыі партыі. За апошні час Эльперын да заняткаў рыхтуецца, але слухачы—не. Узяць т. Салодкага—старшыню сельсовета: не мае ніводнага канспекта. Не лепш справа ў Мірончыка—дырэктара соўгаса «Антанопаль».

Таксама дрэнна справа і ў кандыдацкай школе. Зрывы, спазненні, няяўкі цверда ўмацаваліся ў партшколах Юр'еўскага сельсовета. Не дзіўна, што ён цягнецца ў хвасце па выкананню гаспадарча-палітычных кампаній і не зыходзіць з чорнай дошкі.

У Клініцкім сельсавеце камуністы хочуць вучыцца, але прапагандыст тав. Садчанка (дырэктар соўгаса «Шыпяны») зрывае работу школы. Правальваючы работу ў соўгасе, тав. Садчанка правальвае таксама і партвучобу.

Змагаючыся за якасць партвучобы, райком вылучыў у якасці прапагандыстаў 11 чалавек з райпартактыва.

Кожная первічная партарганізацыя прадугледзела ў сваім плане самасправаздачы камуністаў аб рабоце над сабой. Камуністаў-адзіночак заслухоўваюць на бюро райкома.

У дні партвучобы прапагандысты і інструктары райкома знаходзяцца ў первічных партарганізацыях. Пасля з'езджаюцца, абменьваюцца думкамі, падсумоўваюць матар'ялы.

У радзе первічных партарганізацый (торфзаводы «Чырвоны сцяг», «Гея», Жодзінская вузкакалейка) наладжан выпуск насценных газет, прысвечаных партвучобе.

Між паасобнымі партарганізацыямі заключаны соцдагавары на лепшую партвучобу (знаёмства з пэўнымі творамі мастацкай літаратуры, арганізацыя дыспутаў, камплектаванне індывідуальнымі бібліятэкамі і т. д.).

Зараз мы пачалі праверку гэтых дагавароў. 16/VIII на торфзаводзе «Чырвоны сцяг» канферэнцыя слухачоў двух кандыдацкіх і адной школы па гісторыі партыі абгаварыла вынікі партвучобы і соцсаборніцтва.

Слесар механічнага цэха тав. Шэметовіч, маючы 40 год вытворчага стажу (уступіў вясною ў спачуваючыя), заявіў: «Для мяне цяпер, пасля гадовай вучобы, многае стала зразумелым і простым». З'яўляючыся лепшым ударнікам завода, т. Шэметовіч заслужыў назву ўдарніка вучобы; партком завода прэміяваў яго зборам твораў Леніна.

Праводзячы амаль ва ўсіх партшколах паказальныя заняткі, падбіраю зараз для праекцыйнага ліхтара дыяпазітывы па гісторыі партыі ў пасляокцябрскі перыяд. Першыя такія заняткі думаю арганізаваць 5/IX на Жодзінскай ветцы.

Партыя абавязвае нас змагацца за кадры. Наш правадыр тав. Сталін вучыць нас клапаціцца аб жывым чалавеку. Добра наладжаная партвучоба дапаможа вырасці і стварыць кадры.

Штодзенна змагацца за ажыццяўленне сталінскага статута

Прыкладны статут сельскагаспадарчай арцелі, прыняты другім усесаюзным з'ездам калгаснікаў-ударнікаў і зацверджаны СНК і ЦК ВКП(б), з'яўляецца дакументам агромнага палітычнага значэння ў барацьбе за далейшыя вялікія перамогі калгаснага ладу. Выпрацаваны лепшымі людзьмі калгасаў, сумесна з геніяльным празадыром тав. Сталіным, разам з кіраўнікамі партыі і ўрада, прыкладны статут, увабраўшы ў сябе ўвесь вопыт калгаснага будаўніцтва, з'яўляецца магутным рычагом далейшага ўздыму заможнага культурнага калгаснага жыцця.

Сталінскі статут заможнага калгаснага жыцця дае ў рукі калгасаў закон, які дапамагае кожнаму калгасу хутка стаць у рады перадавых. Прыкладны статут адкрыў шлях для хуткага росквіту і ўздыму калгаснага ладу, паказаў, як у арцелі правільна спалучаюцца агульныя інтарэсы калгаса з асабістымі калгасніка і значна палегчыў аднаасобніку магчымасць уступлення ў калгасы.

Толькі за першыя тры месяцы 1935 года ў калгасы Беларусі ўступіла 34.085 і за II квартал—28.646 аднаасобных гаспадарак. Агульны вынік калектывізацыі па БССР на 1 ліпеня г.г.—79,0%. Цэлы рад раёнаў падыходзяць да завяршэння суцэльнай калектывізацыі зк, напрыклад: Халопеніцкі—95,3%, Хоцімскі—93,3%, Лёзненскі 93,2% і інш. Рост калектывізацыі не спыняўся як у час сяўбы, праполкі, так і ў перыяд уборачнай.

Новы прыкладны статут выключна вялікую ролю адыгрывае ў справе падцягвання адстаючых калгасаў да ўзроўню перадавых. Цэлы рад раней адставаўшых калгасаў сталі сёлета ў рады перадавых. Дасягнутыя імі поспехі неабходна замацаваць, не аслабляючы ні на хвіліну далейшай работы.

Многія калгасы, дзе забяспечан разварот партыйна-масавай і палітычнай работы па прапрацоўцы статута, уносяць да яго выключна каштоўныя дадаткі: аб увядзенні правільных севазваротаў, аб вылучэнні зямельных участкаў для ферм, аб палепшанні і развіцці племянной жывёлагадоўлі, аб развіцці паасобных галін сельскай гаспадаркі (рыбалоўнай, швейнашавецкай, цягельнай, бандажнай, шорнай), аб прывядзенні ў культурны выгляд калгасных вуліц, аб насаджэнні пладовых дрэў на прысядзібных участках, аб ахове і пабудове дарог, аб арганізацыі хат-лабараторый і набыцці калгаснай бібліятэкі, аб будаўніцтве лазні, цырульні, клуба, абсталяванні пажарнага дэпо, арганізацыі хат-радзілень і т. д.

Асабліва шырока прапрацоўваецца пытанне аб павышэнні ўраджайнасці. У статут уносяцца канкрэтныя дадаткі: аб агра-меліярацыйных мерапрыемствах, вылучэнні лепшых папярэднікаў, унясенні мінеральных угнаенняў не толькі завозных, але і мясцовых (торфу, гною, попелу і т. д.), аб палепшанні пароднасці жывелы, пашырэнні таварных ферм. У хутарскіх раёнах (Горацкім, Дубровенскім і інш.) ўнесена багата прапаноў аб сцягванні хутароў у калгасны цэнтр.

Прывядзем некалькі характэрных прыкладаў:

Калгас «Пролетарская перамога», Горацкага раёна, прыняў дадаткі: да 4 раздзелу п. 6—«Устанавіць збор попелу з кожнага калгаснага двара. У 1936 годзе засеяць усе палі калгаса чыстагатунковым насеннем. Арганізаваць у калгасе вопытныя работы па яравізацыі, звышранняй сяўбе, закладцы ўчасткаў на розным угнаенні. Правесці прасцейшыя меліярацыйныя работы (спуск вады з блюдцаў палёў і лугоў), падняць цалінныя землі, расчысціць усе лугі калгасаў ад хмызняку і куп'я на працягу 1935-1936 гадоў.

Арганізаваць і абсталяваць у калгасе ленкуток, забяспечыўшы яго газетамі, часопісамі, бібліятэкай і радыё-устаноўкай. З грашовых фондаў калгаса зрабіць 20% адлічэнне ў недзялімы фонд і на гэтыя грошы пабудаваць за зіму стайню, свіран і цялятнік. Арганізаваць у калгасе птушкагадоўлю (развесці качак).

У калгасах Оршанскага раёна за 1935 год навесці знішчаныя ў цэнтры калгаснай сядзібы каля 600 хутароў. Толькі па аднаму калгасу «Прамень соцыялізма» за весну 1935 года знесена ўжо 27 хутароў. Гэта канкрэтная справа праводзіцца і радам іншых калгасаў БССР.

У калгасе «Чырвоны пагранічнік», Старобінскага раёна, калгаснікі ўнеслі і прынялі наступныя дадаткі:

Сістэматычна павялічваць калгасны зямельны масіў за кошт раскарчоўкі і ворыва цалінных зямель, прычым ужо ў 1935 годзе апрацаваць 5 га.

Дабіцца сцягвання ўсіх хутароў на адведзеную калгасу цэнтральную сядзібу. Аказаць дапамогу калгаснікам у перавозцы і ўстаноўцы іх дамоў. У гэтым годзе перавесці 15 хутароў і астатнія ў 1936 г.

Пабудаваць у гэтым годзе, да свята Окцябрскай рэвалюцыі, клуб, арганізаваць хату-лабараторыю, а таксама калгасную бібліятэку з колькасцю не менш 500 кніг за сродкі калгаса. Пабудаваць у гэтым годзе лазню і адкрыць цырульню.

Для палепшання пароды жывёлы калгасных ферм і калгаснікаў набыць у 1935 годзе двух племянных вытворнікаў чырвонай беларускай пароды.

Калгас «Чырвоны сцяг», Дубровенскага раёна, пры распрацоўцы статута ўнёс наступныя пункты:

Пабудаваць калгасную лазню ў 1935 годзе, сцягнуць шэсць хутароў на цэнтральную сядзібу калгаса і закончыць сцягванне ў 1936 годзе; пабудаваць на працягу 1935-36 гг. цялятнік, стайню, кантору, адрамантаваць тры студні, у 1935 годзе азеляніць вуліцу пасёлка, адкрыць цырульню, набыць бібліятэку.

Калгасам імя Тэльмана, Стара-Дарожскага раёна, прыняты наступныя дадаткі:

У 1935 годзе пагалоўе МТФ, замест прынятых дзяржаўным планам 229 шт., давесці да 270 штук; па СТФ замест 108 давесці пага-

лоўе да 150 шт., авечак: 21—30 штук. Раскарчаваць і ачысціць 100 га лугу. Пабудаваць лазню. Закончыць і абсталяваць дом культуры і цырульню ў памяшканні былой царквы. На працягу 1935-36 гг. абсадыць вуліцы фруктовымі дрэвамі.

Калгас «Авангард», Осіповіцкага раёна:

Павышаць ураджайнасць шляхам захавання ўведзенага 8-польнага севазвароту, увесці дакладны ўлік папярэднікаў, абавязкова сць папару і лубінізацыі, знішчэння сметнікаў, глыбокага і своєчасовага ворыва, двух і трохкратнай праполкі ўсіх палявых пасеваў і т. д., каб к канцу другой пяцігодкі атрымаць ураджай: як мінімум, жыта 17 цэнт, пшаніцы 14 цэнт., аўса 13 цэнт., ячменю 16 цэнт., ільनावалакна 4,5 цэнт., бульбы 160 цэнт., кораньплодаў 200 цэнт.

У калгасе «Правда», Бялыніцкага раёна, калгаснікі пастанавілі:

Асушыць у 1935 годзе 40 га балотных зямель. Вывозіць кожны год не менш 100% торфу ў адносінах да колькасці вывезенага гною. Закончыць у 1935 годзе работы па асушцы забалочаных палявых угоддзяў.

Усе гэтыя прапановы сведчаць аб шчырым жаданні калгаснікаў у самы бліжэйшы час ператварыць сваю гаспадарку ў высокапрадукцыйную і перадавую па ўсіх паказчыках, а сваю вёску — у сапраўдны ачаг культурнага жыцця.

Перадавыя калгасы па-большэвіцку выконваюць абавязкі, узятых на сябе пры прапрацоўцы і прыёме Сталінскага статута. Калгасы Оршанскага раёна ўжо даўно разлічыліся з дзяржавай па хлебапастаўках і паспяхова выконваюць іншыя абавязкі. Калгас «Совет», Багушэўскага раёна, закантрактаваў 68 цэнт. ільनावалакна № 10 і на 10.VIII-35 года здае ф. № 12; 87 цэнт. ільнанасення 90% чыстаты і здае 94% чыстаты, абавязаўся здаць ільнатрасту і іншыя прадукты з найлепшымі паказчыкамі.

Тав. Кавалёў — брыгадзір трактарнага атрада № 5 Хоцімскай МТС (калгас «Прагрэс») на малатарні МК 1100 дае 30 тон за 21 гадзіну пры норме 24 тоны за 20 гадзін. Гадавы план ворыва к 10.VIII выканаў на 113% з нагрузкай на трактар 309 гект. замест устаноўленай НКЗ гадавой нормы ў 282 га. Тав. Кавалёў узяў на сябе абавязацельства давесці нагрузку на трактар ХТЗ да 480 га на мяккім ворыве. Цэлы рад фактаў узорнай работы сведчыць аб няўхільным імкненні цалкам выканаць самаабавязацельствы, прынятыя пры абгаварэнні і выпрацоўцы Прыкладнага статута сельскагаспадарчай арцелі.

Калгасы Менскага раёна к 21.VIII выканалі гадавы план абавязковых паставак хлеба дзяржаве, звароту насеннай пазыкі і натураплаты МТС.

Сталінскі статут заможнага калгаснага жыцця ставіць перад намі задачу далейшай барацьбы за высокі ўраджай, дабіцця якога немагчыма без максімальнага ўкаранення агракультуры, без увядзення правільных севазваротаў, культурных спосабаў апрацоўкі зямлі, угнаення глебы, штодзённага догляду за пасевамі і т. д. Калгас робіцца буйным прадпрыемствам, у якім не месца прымітыўным, адсталым, саматужным, некультурным спосабам вядзення гаспадаркі. Сталінскі статут узнімае нашу калгасную гаспадарку на яшчэ вышэйшую ступень культурнай, навуковай арганізацыі вытворчасці.

Велізарныя поспехі ўжо зараз, на самым пачатку рэалізацыі статута сельскагаспадарчай арцелі,—у наяўнасці. Але было-б няправільна і шкодна на іх супакойвацца, бо яшчэ цэлы рад раёнаў і калгасаў рэспублікі дапускае вельмі сур'езныя памылкі пры прапрацоўцы, прыёме, рэгістрацыі і правядзенні статута ў жыццё.

Рад калгасаў Лоеўскага і Хойніцкага раёнаў прапрацавалі статут фармальна, без актыўнага ўдзелу калгаснікаў. На сходах выносіліся пастановы «статут зацвердзіць» або «ухваліць», прычым сходы часта праводзіліся за адзін вечар пры няпоўнай яўцы калгаснікаў. Бывалі выпадкі, калі на сход не з'яўляліся члены праўлення і старшыні калгасаў.

На інструктарскай нарадзе старшынь калгасаў Лоеўскага раёна былі выяўлены моманты фармальнай прапрацоўкі статута і грубага парушэння калгаснай дэмакратыі.

Так, нам. старшыні калгаса імя Гікало—тав. Пецікаў заявіў, што новы статут у іх прапрацавалі толькі на праўленні разам з актывам, а не на сходзе з калгаснікамі.

У Прапойскім раёне настаўнік мясцовай школы т. Каплінскі, вылучаны для прапрацоўкі статута, зачытаў яго з некаторымі каментарыямі, а на заданыя калгаснікамі пытанні адказаў, што з Менска няма ясных устаноў, і ён не можа адказаць на пытанні.

У калгасе «Чырвоны пагранічнік», Бураўскага сельсовета, Дзержынскага раёна, статут распрацавалі па брыгадах, але ніякіх дадаткаў калгаснікі не ўнеслі. Пасля вынеслі статут на зацверджанне агульнага сходу, які праведзен быў фармальна.

У радзе калгасаў Заслаўскага раёна («Роза Люксембург», «Будзённы», «Пяцігодка» і інш.) статут таксама прымаўся фармальна, звычайна выносілася пастанова: «статут сельскагаспадарчай арцелі ўхваліць». У радзе калгасаў пры абгаварэнні статута дапушчаны былі скажэнні, у прыватнасці—спробы ўстанавіць паядоцкі прынцып пры адводзе прысядзібных участкаў.

У калгасах Чачэрскага раёна («Адзінства», імя Варашылава, «Пяцігодка», «Пролетарскі шлях», «Чырвоны сейбіт», «Чырвоны барацьбіт», імя Чарвякова, «1 Мая», «Рашучы», «Хваля рэвалюцыі», «Чырвоны Окцябр» і інш.) прынята пастанова аб бясплатным карыстанні канём для апрацоўкі ўласнай сядзібы калгаснікаў. Такая-ж пастанова прынята і ў калгасе «Перамога», Круглянскага раёна.

Рад калгасаў Кіраўскага раёна выносяць прапановы аб абслугоўванні канём за плату, «выходзячы з колькасці выпрацаваных калгаснікамі працадзён». Напрыклад, за кожныя выпрацаваныя 30 дзён у годзе прадставіць адзін коне-дзень. Некаторыя калгасы перастараліся ў галіне ўстанаўлення платы за карыстанне канём. Так, калгас «Большэвік», Лёзненскага раёна, прыняў пастанову павысіць плату: рубель за кілометр.

Шмат пытанняў узнікае пры ўстанаўленні аплаты для цяжарных жанчын на час іх водпуску. Так, у калгасе «Перамога», Крупскага раёна, рад калгаснікаў прапанавалі ўстанавіць аплату з разліку выпрацаваных за апошнія тры месяцы працадзён. У некаторых калгасах Кіраўскага раёна былі прапановы не прадстаўляць водпуску цяжарным жанчынам, у якіх мала працадзён. У калгасе «Калініна», Парыцкага раёна, прынялі пастанову «аплачваць за водпуск толькі ў тым выпадку, калі пасля водпуску выйдзе на работу»

Тым часам у «Растлумачэнні Наркамзема СССР аб парадку чалічэння ўтрымання калгасніцам на час да і пасля родаў» («Звязда» ад 11 красавіка 1935 года) указана зусім ясна:

«Для вызначэння сярэдняй выпрацоўкі працадзён трэба браць адну дванаццатую частку агульнай колькасці працадзён, выпрацаваных калгасніцай за год да вызвалення калгасніцы ад работы па родах».

У некаторых калгасах у выніку слабай масава-растлумачальнай работы бываюць выпадкі, калі палітычная сутнасць статута зводзіцца да чыста спажывецкіх патрэб калгаснікаў, чым зніжаецца важнасць уздыму іх палітычнай і вытворчай актыўнасці.

Наўрад ці трэба даводзіць шкоднасць падобнай «прапрацоўкі» статута сельскагаспадарчай арцелі.

Тав. Сталін на паседжанні камісіі 2 з'езда калгаснікаў-ударнікаў гаварыў:

«Спалучэнне асабістых інтарэсаў калгаснікаў з грамадскімі інтарэсамі калгасаў—вось дзе ключ да ўмацавання калгасаў».

Алсюль павінна быць зразумела, што зводзіць прапрацоўку і тлумачэнне статута толькі да задавальнення асабістых інтарэсаў калгаснікаў ёсць шкодная палітычная памылка.

Статут сельскагаспадарчай арцелі прадстаўляе кожнаму калгаснаму двару ў асабістае карыстанне прысядзібны ўчастак, размеры якога ўстаноўлены пастановай ЦК КП(б)Б і СНК БССР і зацверджаны сельскагаспадарчым аддзелам ЦК ВКП(б) і Наркамземам СССР.

Пры практычным правядзенні гэтага важнейшага палажэння статута дапушчаны былі ва многіх калгасах сур'ёзныя памылкі. У радзе раёнаў былі спробы звесці прысядзібныя ўчасткі да мінімуму, нават ніжэй $\frac{1}{4}$ га, забываючы на ўказанне тав. Сталіна:

«Вы ніколькі не ўлічваеце асабістых інтарэсаў калгаснікаў, калі вы гаворыце, каб не больш адной дзесятай часткі гектара прысядзібнай зямлі даць калгасніку. Некаторыя думаюць, што карову нельга даваць, іншыя думаюць, што свінаматку нельга даваць. І наогул вы хочаце заціснуць калгасніка. Гэтая справа не выйдзе. Гэта няправільна».

Рад калгасаў зразумелі п. 2 Прыкладнага статута аб прысядзібных участках, як указанне аб усеагульным перадазеле прысядзібнай зямлі калгаснікаў, аб неабходнасці «падстрыгчы» прысядзібныя ўчасткі пад агульны грэбень, а ў радзе калгасаў былі тэндэнцыі падзяліць прысядзібныя ўчасткі па душам.

У пастанове СНК БССР і ЦК КП(б)Б, ухваленай Наркамземам Саюза і сельскагаспадарчым аддзелам ЦК ВКП(б), прадугледжваецца вышэйшы і ніжэйшы прадзел прысядзібных участкаў па раёнах БССР, якія разбіты на 2 групы: з размерам ад 25 да 0,50 га і ад 0,30 да 0,60 га.

У гэтай пастанове чотка ўказана:

«У калгасных двароў, маючых прысядзібныя ўчасткі, якія перавышаюць устаноўленую для раёна гранічную норму, лішкі прысядзібнай зямлі супроць гэтай гранічнай нормы адразаюцца. Калгаснікам, маючым прысядзібныя ўчасткі менш уста-

ноўленага для адпаведнага раёна ніжэйшага прадзелу, прысядзібная зямля можа быць прырэзана да ніжэйшага прадзелу за кошт нявыкарыстаных у сучасны момант прысядзібных зямель, шляхам зніжэння размеру прысядзібнай зямлі аднаасобнікаў на 10 процантаў супроць размеру сядзіб калгаснікаў, а таксама за кошт раскарчоўкі і асваення новых зямель».

Іменна такое правязненне ў жыццё пункта статута аб прысядзібнай зямлі выключае і паядоўвае размеркаванне прысядзібных участкаў, і ўсеагульны перацэнтр прысядзібнай зямлі, і масавыя адрэзкі прысядзібных участкаў, якія ёсць у калгаснікаў.

Тав. Якаўлеў у дакладзе аб выніках 2 ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў на маскоўскім і ленінградскім партыйных актывах, гаворачы аб умацаванні грамадскай уласнасці калгасаў, адзначыў:

«Выходзячы з указанняў тав. Сталіна, калгасны з'езд запісаў у Прыкладным статucie, як умацоўваць грамадскую гаспадарку ў арцелі—гэту аснову самога існавання калгасаў і іх росту. Побач з гэтым Статут вызначыў размеры асабістай гаспадаркі калгасных двароў, размеры прысядзібнай зямлі і колькасць жывёлы ў асабістым карыстанні калгасных двароў».

Ясна, што галоўная ўвага калгаснікаў павінна быць сканцэнтравана на грамадскай гаспадарцы, бо ад яе галоўным чынам залежыць дасягненне заможнага жыцця калгаснікаў.

Шырокая калгасная дэмакратыя павінна стаць асновай усёй работы сельскагаспадарчай арцелі. У раздзеле VIII Прыкладнага статута вельмі чотка аб гэтым запісана: «Агульны сход з'яўляецца вышэйшым органам кіравання арцелі». Далей указана група важнейшых пытанняў, якія вырашаюцца на агульным сходзе ў прысутнасці не менш $\frac{1}{2}$ ці $\frac{2}{3}$ агульнага ліку членаў. Для вырашэння пытанняў аб выбары праўлення і старшыні арцелі, аб выключэнні са складу арцелі, аб размерах розных фондаў абавязкова прысутнасць на сходзе не менш $\frac{2}{3}$ агульнага ліку членаў. Устаноўлена таксама, што рашэнні праўлення арцелі несапраўдны без зацверджання агульнага сходу. Сюды, напрыклад, адносяцца такія пытанні, як прыём вытворчых планаў, каштарысаў, дагавораў, размер фондаў, правілы ўнутранага распарадку, прыём і выключэнне з калгаса. Такім чынам калгаснік адчувае сабе сапраўдным гаспадаром калгаса.

Тав. Якаўлеў у сваіх выступленнях на маскоўскім і ленінградскім партактывах так адзваўся аб старшынях калгасаў, якія не лічацца з думкамі агульнага сходу членаў арцелі:

«К такім людзям прарыў у калгасных справах падбіраецца нечакана, як злодзей ноччу. Такія людзі не разумеюць таго, што калі будзеш новую справу, трэба людзям даць выказаць сваю думку, свой вопыт, трэба людзям даць магчымасць сказаць усё, што ў іх накіпілася, трэба справу весці так, каб кожны калгаснік адчуваў, што калгас—гэта яго гаспадарка».

На жаль, гэтага не разумеюць яшчэ не толькі многія старшыні калгасаў, але і рад раённых арганізацый.

Матер'ялы з месц сведчаць таксама аб тым, што ў паасобных раёнах і калгасах скажваюцца дырэктывы партыі і ўрада, выражаныя ў сталінскім статуте аб калгаснай дэмакратыі. Пастановай Кармянскага РК знят з работы старшыня калгаса «Чырвоны барацьбіт» т. Прахоненка; Мельчыцкім РК знят з работы старшыня калгаса «Х з'езд саветаў» т. Невазнясенка; Брагінскім РК распущана праўленне калгаса «Ударнік» за зрыў плана па жывёлагадоўлі.

Нярэдка выпадкі, калі выключэнне праводзіцца пры любой колькасці сабраўшыхся калгаснікаў, калі паасобныя РВК безадказна адносяцца да разбору скарг на няправільнае выключэнне з калгасаў.

Ва Ёваравіцкім раёне па два месяцы ляжаць не разабранымі скаргі калгаснікаў на няправільнасць выключэння.

Зусім недапушчальны факты бяспрычнага парушэння ў радзе раёна (Кармянскі, Мазырскі, Лоеўскі, Брагінскі і інш.), калгаснай дэмакратыі, адміністрацыйнага пры змяшчэнні з пастоў старшыня калгасаў. Лоеўскі райком партыі прыняў рашэнне і без згоды агульнага сходу члена калгаса адклікаў на іншую работу тав. Теняка старшыню калгаса імя Орлова. Супроць гэтага калгаснікі запраціставалі. Чым гэта не ўзор голага адміністрацыйнага месца масава-палітычнай работы і растлумачэння асноў калгаснай дэмакратыі? Няма патрэбы гаварыць аб тым, што развіццё шырокай калгаснай дэмакратыі не выключае, а наадварот, з'яўляецца магутным сродкам павышэння дысцыпліны ў калгасах. Цвёрдая вытворчая дысцыпліна, аб якой гаворыцца ў Прыкладным статуте сельскагаспадарчай арцелі, грунтуецца не на камандванні, а на пераконанні адстаючых, на правільнай арганізацыі працы, правільным правядзенні здзелшчыны, каб кожны калгаснік быў зацікаўлены ў добрасумленнай і ўдарнай працы. Статут устанаўляе цэлы рад мер выхавання і пакарання тых, хто дрэнна працуе, парушае дысцыпліну. Аднак ужываць гэтыя меры можна толькі пры ўважлівым падыходзе к людзям, нясправным і настойлівым выпраўленні недахопаў у іх і маладзям калгаснікаў.

Каб забяспечыць здаровы рост сельскагаспадарчай арганізацыі калгаснага ладу кадраў, мы павінны развіць калгасную дэмакратыю, забяспечыць рост актыўнасці ўсёй калгаснай масы ў вырашэнні найважнейшых задач арганізацыйна-гаспадарчай, палітычнага амацавання і культурнага калгасам, штодзённых клопатаў аб кадрах.

Вялікае значэнне маюць указанні Прыкладнага статута аб амацаванні і менш за ўсё аб тым, што гэта калгасны і прызначаемых правленнем брыгадзіраў. Трэба ва што-б там ні стала спыніць частую перакідку кіруючага складу, бо гэта адна з галоўных прычын адставання многіх калгасаў.

Гутарка тав. Сталіна з металургамі і прамова на выпуску студэнтаў Чырвонай арміі з асаблівым значэннем перад імі ў сучаснай перыяд баявую задачу — клопат аб людзях, вырашчыванні кадраў.

«Трэба берагчы кожнага з нас і кожнага з іх, злучаючы іх работай, берагчы і вырошчваць, што трэба калгаснаму і асабліва вырошчваць, як садок, і вырошчваць аблітаваць і надаваць дрэва».

Указанні тав. Сталіна маюць выключнае значэнне ў практыцы калгаснай вытворчасці, паколькі калгасныя кадры ў параўнанні з прамысловымі менш вопытныя, маладыя. Калгасная вытворчасць

выро-
лей
клап-
Мата-
вай
гэты
па а-
ад х-
шэн-
каў
уста-

К
калг-
2
стуц-
го, к-
та

К
расі-
ня
зоат-
ваен-
лаус-

3
1935
стаў
(Гор-
рэнк
Нові
клад
даў
(тг.
коўс
мані-

Т

С
рау
мадо
пасл
лате

Я
Паво-
стаў
гасп-

вырошчвае новых людзей, выдатных работнікаў. Трэба толькі смялей вылучаць іх на кіруючую работу і дапамагаць ім. Таксама трэба клапаціцца аб прасоўванні жанчын-калгасніц на кіруючую работу. Матар'ялы з месц паказваюць, што гэтай выключна вялікай справай пры прапрацоўцы і прыёме статутаў займаліся дрэнна. Прабел гэты трэба папоўніць, выпрацаваўшы канкрэтныя мерапрыемствы па арганізацыі ясляў, дзетпляцовак і т. д., каб разгрузіць жанчын ад хатняй працы. Сюды-ж адносяцца і мерапрыемствы па павышэнню культурнага ўзроўню членаў арцель: арганізаваныя курсы, курсы культуры і адпачынку, хат-лабараторый, прасоўванне газет, устаноўка радыё-кропак, поўная ліквідацыя няграмотнасці і т. д.

Калгасныя кадры вырашаюць далейшы поспех справы ўмацавання калгасаў, хуткага ўздыму і сапраўднага росквіту калгаснай гаспадаркі.

2-гі з'езд калгаснікаў-ударнікаў наглядна паказаў, як хутка растуць кадры ў перадавых калгасах. Аграрныя мас-масы падрыхтоўкі і вырошчвання сапраўды кваліфікаваных маістраў сацыялістычнай перабудовы вёскі маюць усе калгасы нашай вялікай краіны.

К прыкладу возьмем Оршанскі раён, дзе з непраў калгасных вырастаюць усебакова развітыя кадры розных спецыяльнасцей. За апошнія гады сталі інжэнерамі 96 чал., тэхнікамі—18, аграномамі—83, зоатэхнікамі—124, настаўнікамі—386, атрадам 74, ветэрачарамі—51, вясковымі спецыялістамі—279. Акрамя гэтага ў раёне 2.300 варашы-наўскіх спракоў.

Звыш 15.000 калгасных сельскагаспадарчых кадраў падрыхтавана за 1935 год, і ўжо многія з іх зрабіліся выдатнымі. Напрыклад, Шуштаў і Таравостава машыністы-завідцы шырока захватілі «ВНІ 15» (Горацкая МТС) знялі 86 гектараў зёму (1 год на машыне). Прахараўнік Нікалай выцэрабіў 9,8 га зёмы за 11 дзён (Багданаўская МТС). Новікава (Тэльманаўская МТС) здала 56 га зёмы машынай. Такія ж, прыкладна, паказчыкі выкарыстання шыроказахватных інжэнераў даў і рад іншых калгаснікаў амаль у першым годзе работы на машыне (т.г. Белья—Бешанковіцкая МТС, Арасценак Мехавіцкая МТС, Лапкоўскі—Боркавіцкая МТС). Гэтыя людзі змеца апрацоўкі і апрацоўкі машыны.

Тав. Сталін на выпуску акадэмікаў РСЧА сказаў:

«Раней мы гаварылі, што тэхніка вырашае ўсе». Але гэта далёка і далёка недастаткова... Тэхніка без людзей, а гэта гэта тэхнікай,—мёртва. Тэхніка на чале з людзьмі, аўладаюшымі тэхнікай, можа і перамаца даць цуды».

Сталінскі статут дае усе магчымасці для росту і вылучэння кадраў з мас калгаснікаў—актыўных будаўнікоў сацыялістычнага гаспадарства. Неабходна толькі адзначыць гэтым спосабам выключную увагу, паставіўшы яе як цэнтральную задачу, вырашэнне якой забяспечыць далейшы рост і ўмацаванне калгаснага ладу.

*

Як-жа натіджана рэгістрацыя прынятых калгасамі статутаў? Паводле даных НКЗБ на 1 ліпеня з 1936 калгасаў Беларусі прарэгістравана ў рэгістрацыйнай для рэгістрацыі 1739 статутаў, сельска-гаспадарчых апрацоўшчыц (у рэспубліцы 10 рэспубліках), што складае толькі 12,6

ад агульнага ліку калгасаў БССР. З гэтай колькасці зарэгістравана ўсяго 767 статутаў.

У пункце 3-м прынятай 2 усесаюзным з'ездам калгаснікаў-ударнікаў і зацверджанай СНК СССР і ЦК ВКП(б) пастанова ад 17/II-35 года ўказана:

«Прапанаваць усім сельскагаспадарчым арцелям у трох-месячны тэрмін на падставе «Прыкладнага статута сельскагаспадарчай арцелі»:

- а) выпрацаваць статут сваёй арцелі;
- б) абгаварыць і зацвердзіць яго на агульным сходзе членаў арцелі з прысутнасцю не менш $\frac{2}{3}$ членаў;
- в) зарэгістраваць статут арцелі ў раённым выканаўчым камітэце саветаў».

Тым часам такія раёны, як Віцебскі, Уздзенскі, Бешанковіцкі, Бабруйскі, Лёзненскі, Чэрыкаўскі, Бялыніцкі і рад іншых, не зарэгістравалі яшчэ ніводнага правільнага статута.

Узяць Віцебскі раён, які меў поўную магчымасць даўным даўно правесці рэгістрацыю ўсіх статутаў. Аднак да 10 жніўня не было зарэгістравана ні аднаго правільнага статута. З грубейшымі памылкамі і скажэннямі зарэгістраван статут калгаса імя Молатава. Так, напрыклад, за брыгадамі замацаваны не земучасткі, а вёскі: «За 1 брыгадай замацаваць вёску «Ціханята» і за другой брыгадай вёскі «Вірацея» і «Старынкi». Няма патрэбы даводзіць шкоднасць такога замацавання зямельных участкаў за брыгадамі.

Цэлы рад раёнаў яшчэ і цяпер з халадком адносяцца да прыняцця статутаў. Можна пачуць такія разважанні: «Зараз гарачая пара: уборка, выкананне абавязацельстваў перад дзяржавай. Няма часу займацца статутам». Падобныя разважанні абсалютна безгрунтоўны, бо Сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі—магутны рычаг у справе паспяховага завяршэння ўсіх работ сельскагаспадарчага года.

Ва многіх раёнах усё яшчэ не прадуман да канца парадак афармлення новага статута, няма клопату аб тым, каб дапамагчы і палегчыць калгасам правядзенне гэтай важнейшай справы. Прадстаўленыя ў РВК для рэгістрацыі статуты часта складзены вельмі неахайна і не маюць выгляду важнейшага дакумента. У Сіроцінскім, Уздзенскім і іншых раёнах да статута прыкладаюць пратакол агульнага сходу, дзе адзначана, што выкрэсліваецца і што дадаецца да новага статута. Рэгіструючы такі дакумент, РВК ставіць подпіс на апошнім лістку статута. А калі пратакол сходу адаш'еца ці згубіцца, то нельга будзе разабрацца, у якім выглядзе прыняты статут. Бывае і так, што дадаткі калгаснікаў запісваюцца на палях Прыкладнага статута, або зусім паміж радкоў. Такі падыход да дакументаў агромнай палітычнай і гаспадарчай важнасці зусім недапушчальны.

ЦК КП(б)Б прыняў цэлы рад мер да такіх раёнаў, якія недаацанілі ўсёй важнасці прыёму і рэгістрацыі сельскагаспадарчых статутаў і фармальна-бюракратычна аднесліся да гэтай справы (Асвея, Лепель, Узда і інш.). Непасрэдна ў ЦК былі выкліканы кіраўнікі звыш 40 раёнаў, 28 раёнаў абслужана асабістым аб'ездам інструктароў ЦК. У выніку справа некалькі пасунулася з прыёмам, рэгістрацыяй і аднаведчым афармленнем статутаў. Але на гэтым супакойвацца нельга, бо ў ходзе

прав
стат

Р
спра
стату
стату
комь
конч
тута

П
наве

К
СССР
СНК
гавар
целі»
па-су
ванне
на б
клад

Н
квант
быта
сама
тымі
склас
туры
кане
яшчэ
лена
выра

Ку
гэтаг
заван
раёна
район
прост

Зг
к 1 ж
2400,
падр

Д
абход
сумн
дальн
сельс
нем
ноў,
ў зям
ферм
мацав

5. Б. л.

праверкі ўстаноўлен цэлы рад дадатковых скажэнняў Прыкладнага статута.

Рашуча пакончыўшы з недаацэнкаю гэтай важнейшай палітычнай справы, цалкам захоўваючы асноўныя ўмовы Сталінскага калгаснага статута, калгасную дэмакратыю, уважліва правяраючы кожны паасобку статут, прадстаўлены на рэгістрацыю, райкомы КП(б)Б і райвыканкомы павінны так арганізаваць работу, каб у бліжэйшы час закончыць поўнасю па ўсіх калгасах раёна прыём і рэгістрацыю статутаў сельскагаспадарчай арцелі.

Падрыхтоўка да выдачы актаў на замацаванне за калгасамі зямлі навечна таксама ў радзе раёнаў наладжана нездавальняюча.

Каля трох месяцаў мінула ўжо з таго часу, як ухвалена НКЗ СССР і сельгасаддзелам ЦК ВКП(б) і апублікавана была пастанова СНК БССР і ЦК КП(б)Б «Аб мерапрыемствах па выпрацоўцы, абгаварэнню і прыняццю калгасамі статутаў сельскагаспадарчай арцелі». Не гледзячы на гэта, у Наркамземе БССР яшчэ не ўзяліся па-сур'ёзнаму за арганізацыю мерапрыемстваў, звязаных з замацаваннем за калгасамі зямлі навечна і выдачай кожнаму калгасу акта на бестэрміновае карыстанне зямлёй з указаннем размераў і дакладных граніц зямлі, якая знаходзіцца ў карыстанні арцелі.

Наркамзем супакойвае сябе старымі лічбамі па землеўпарадкаванню: «У нас на 1 студзеня 1935 года лічыцца 3200 калгасаў, «нібыта» падрыхтаваных да выдачы актаў». Трэба адмовіцца ад такой самасупакоенасці, бо, не гледзячы на землеўпарадкаванасць, з гэтымі калгасамі ўсёроўна прыдзецца прарабіць вялікую работу: скласці карты (калі іх няма), эксплікацыі, зверыць граніцы ў натуре, расставіць гранічныя знакі і т. п. Ды і на гэтым яшчэ не канец. Нарада землеўпарадкавальнікаў паказала, што ў гэтай справе яшчэ не мала блытаніны на месцах. Дробнасць калгасаў, незадавальненасць калгаснікаў межамі і т. д.—усё гэта трэба будзе правільна вырашыць непасрэдна на месцы.

Курсы па падрыхтоўцы 1700 мершчыкаў і 180 чарцёжнікаў да гэтага часу не скончылі сваю работу, бо вучоба дрэнна арганізавана і зацягвалася. НКЗ абмежаваўся тым, што спусціў планы па раёнах, але кантроль за іх выкананнем арганізаваў дрэнна. Рад райвыканкомаў і райза ўказанні Наркамзема аб арганізацыі курсаў проста ігнаруюць.

Згодна рашэнню СНК і ЦК КП(б)Б павінны быць выданы акты: к 1 жніўня 1400 калгасам, к 1 верасня 2.000 і к 1 студзеня 1936 года—2400, а разам—5.800 калгасам. Тэрмін, як бачым, невялікі, аднак падрыхтоўчая работа да выдачы актаў ідзе надта павольна.

Для замацавання за калгасамі зямель на вечнае карыстанне неабходна загадзя ўпарадкаваць калгаснае землекарыстанне, знішчыць сумны вынік хутарскай палітыкі—цэраспалосіцу, доўгазямелле, дальнезямелле і дакладна ўстанавіць зямельныя граніцы кожнай сельскагаспадарчай арцелі. Усё гэта непасрэдна звязана з выяўленнем лішкаў зямель у саўгасах і гаспадарках ОРС'аў розных устаноў, каб перадаць гэтыя лішкі калгасам, якія адчуваюць патрэбу ў зямлі, з замацаваннем за калгасамі пашы для жывёлагадоўчых ферм, якім даводзіцца ганяць жывёлу на далёкую адлегласць, з замацаваннем за калгасамі азёр мясцовага значэння і т. п.

Работы па землеўпарадкаванню павінны праводзіцца зараз паўсюды, самымі баявымі тэмпамі.

«Калі зямельныя органы за гэтую справу не возьмуцца як след, па-большэвіцку, іх сурова будзе караць урад» (Якаўлеў).

Гэта папярэджанне і апублікаваную СНК БССР і ЦК КП(б)Б пастанову аб выдачы дзяржаўных актаў на замацаванне за калгасамі навечна зямлі павінны добра памятаць, няўхільна і актыўна праводзіць у жыццё мясцовыя партыйныя арганізацыі.

Трэба зразумець, што справа землеўпарадкавання павінна быць у цэнтры ўвагі не толькі земорганаў, але і партыйных і савецкіх арганізацый, што вызначанае статутам упарадкавання калгаснай зямлі не абмяжоўваецца нанясеннем яе знешніх граніц на карту, што замацаванне зямлі за калгасамі павышае зацікаўленасць кожнай сельскагаспадарчай арцелі і ўсёй масы калгасаў у тым, каб як найхутчэй уцягнуць у калгасы аднаасобнікаў і ўключыць іх зямлі ў адзіны калгасны масіў.

Следам за выдачай калгасам дзяржаўных актаў на вечнае карыстанне зямлёю ва ўвесь рост ставіцца задача іх унутранага землеўпарадкавання: увядзенне севазваротаў, вылучэнне брыгадам сталых зямельных участкаў і рад іншых работ у барацьбе за палепшанне кожнага ўчастка калгаснай арцелі.

Супакоівацца на некаторых поспехах правядзення сельскагаспадарчых работ нельга і шкодна. У час уборкі бульбы і тэхнічных культур мы абавязаны дабіцца не менш сур'ёзных поспехаў, чым у правядзенні веснавой сяўбы. Барацьба са стратамі пры ўборцы ўсё яшчэ застаецца цэнтральнай задачай. Для вырашэння яе неабходна настойліва ўкараняць у жыццё калгасаў новы статут сельскагаспадарчай арцелі, рашуча паляпшаць партыйнае кіраўніцтва калгасамі.

«Прыкладны статут сельскагаспадарчай арцелі ва многім вызначыў асноўныя задачы перабудовы работы партыйных арганізацый у раёне і калгасе. Правядзенне ў жыццё Прыкладнага статута нямысліма без рашучага палепшання партыйнага кіраўніцтва калгасамі» («Большевик» № 11 за 35 г.).

Да кіраўніцтва партыйных арганізацый прад'яўляюцца зараз як ніколі высокія патрабаванні. У першую чаргу гэта адносіцца да пытанняў павышэння партыйнай плынасці ў барацьбе з класава-варожымі элементамі на вёсцы. Чым большыя нашы поспехі, тым больш звязваюць рэшткі кулацтва, разгортваючы сваю падрыўную работу. Нельга забываць, што гэта барацьба ідзе і цяпер, калі мы праводзім у жыццё Прыкладны статут, які выклікаў новы вытворчы ўздым і энтузіязм самых шырокіх калгасных мас.

Неабходна цвёрда памятаць, што ў жыцці калгаса і калгасніка няма амаль ніводнага пытання, якое-б не было звязана са статутам сельскагаспадарчай арцелі. Вось чаму неабходна штодзенна правяраць яго ажыццяўленне.

Партыйныя арганізацыі павінны штодзенна па большэвіцку кіраваць справай прапрацоўкі, прыёму, рэгістрацыі і практычнай рэалізацыі Сталінскага статута, каб наладзіць светлае, заможнае жыццё ва ўсіх калгасах ордэнаноснай Савецкай Беларусі.

В. Савостаў

Датэрмінова здаць дзяржаве лён высокай якасці

Датэрміновая : здача высокаякаснай ільнапрадукцыі вырашае поспех заканчэння сельскагаспадарчага года. Гэта важнейшая задача стаіць зараз перад кожнай раённай партыйнай і савецкай арганізацыяй, перад кожным калгасам, брыгадай, звяном.

Лён—важнейшая культура нашай Рэспублікі. Адсюль зразумела, чаму партыя і ўрад з такімі клопатамі і ўвагай адносяцца да правільнай арганізацыі працы і аплаты працядня людзей, занятых на ўсіх працэсах культывавання лёну.

Сёлета ўбрані і разаслана чверць мільёна гектараў лёну. Застаўся рашаючы момант яго пярвочнай апрацоўкі. Наша соцыялістычная прамысловасць павінна атрымаць высокаякасную ільнапрадукцыю.

Даныя на 5 кастрычніка сведчаць аб тым, што не ва ўсіх раёнах партыйныя і савецкія арганізацыі зрабілі адпаведныя вывады з пастановы ЦК КП(б)Б і СНК БССР, якая указвае, што «барачьба за лён павінна стаць баявым, найважнейшым звяном работы ў раёне, сельсавеце і калгасе», і папярэджвае раённае кіраўніцтва, што «усякая спроба зацягнуць, адсунуць перапрацоўку лёну, здачу трасты, ільнавалакна дзяржаве спасыланнямі на другія работы будзе расцэнена як праяўленне антыдзяржаўных тэндэнцый».

Праведзеная сёлета выбарачная праверка раду раёнаў (Клімавіцкага, Сіроцінскага, Клічаўскага, Осіповіцкага і інш.) сведчыць аб тым, што арганізацыя працы і аплата на падставе рашэнняў партыі і ўрада пастаўлены ў калгасах нездавальняюча. Нормы выпрацоўкі на ўсіх працэсах работы з ільном не правяраны і не абгавораны нечасна ў вытворчых брыгадах; сярод калгаснікаў і калгасніц не праведзена неабходнае растлумачэнне рашэння ўрада аб аплаце за работу па лёну.

Разам з тым усім даволі добра вядома, што для большэвіцкай арганізацыі працы ў калгасе трэба ў першую чаргу наладзіць правільную работу вытворчай брыгады, ад якой залежыць уся калгасная вытворчасць, бо толькі ў сталай брыгадзе вырашаецца поспех барацьбы за высокі ўраджай.

Сталыя брыгады ліквідуюць абязлічку не толькі ў адносінах інвентара і рабочай жывёлы, але і ўсіх працэсаў работы. Сталыя брыгады адказваюць за даручаныя ім сродкі вытворчасці, за своечасовае і поўнае выкананне вытворчых планаў на сваім участку, за якасць работы і ўраджайнасць. Ад работы самой брыгады залежыць таксама і матэрыяльнае становішча яе членаў, што паляпшае і ўзнімае прадукцыйнасць калгаснай працы.

Асабліва важнай і адказнай з'яўляецца роля брыгадзіра сталай брыгады.

Статут сельскагаспадарчай арцелі прадугледжвае рад заахвочваючых мерапрыемстваў. Так, напрыклад, пункт 15 устанаўляе:

«Калі паляводчая брыгада ў рэзультате добрай работы збірае з замацаваных за ёю ўчасткаў ураджай звыш сярэдняга калгаснага.,—то ўсім членам такой брыгады праўленне арцелі робіць налічэнне прыбытку ў размерах да 10 процантаў усёй колькасці выпрацаваных імі працадзён, выдатным ударнікам у брыгадзе—у размеры да 15 процантаў, а брыгадзіру і загадчыку фермы—да 20 процантаў».

і наадварот:

«Калі паляводчая брыгада ў рэзультате дрэннай работы збірае з замацаваных за ёю ўчасткаў ураджай ніжэй сярэдняга калгаснага., то ўсім членам такой брыгады праўленне арцелі робіць вылічэнне з прыбытку ў размеры да 10 процантаў усёй колькасці выпрацаваных імі працадзён».

Уся сістэма арганізацыі працы ў калгасе, брыгадзе, звяне павінна праводзіцца пад кутом погляду барацьбы за якасць работы, за ўздым ураджайнасці.

Пры праглядзе і аналізе зводкі аб ходзе пярвочнай апрацоўкі лёну па становішчу на 5 кастрычніка вельмі рэзка кідаецца ў вочы, што якраз гэту акалічнасць недаўлічвае цэлы рад раёнаў і не вядзе сапраўды большэвіцкай барацьбы за ўраджай, за высокую якасць ільнапрадукцыі.

Круглянскі, Талачынскі і рад іншых раёнаў дапусцілі ў гэтым годзе расціл лёну з неабмалочанымі галоўкамі. За такую справу вінаватыя павінны прыцягвацца да судовай адказнасці, як парушыўшыя закон аб ахове грамадскай уласнасці. Не менш строга трэба караць і тых, хто наўмысна дапускае змешванне розных гатункаў лёну, або здаровы з хворым.

Яшчэ каля 13% усяго лёну знаходзіцца на сцелішчы. Гэта вельмі адказны момант у працэсе апрацоўкі лёну і патрабуе да сябе самай пільнай увагі. Увесь рэзультат старання выкананых агратэхнічных правіл: добрая апрацоўка зямлі, своєчасовы ранні пасеў, праполка, уборка ў ранняй жоўтай спеласці—усё гэта можа быць зведзена на нішто, калі дапусціць няправільны расціл, дрэнную сушку, мяццё і тропку. Валакно высокай якасці можна атрымаць толькі пры ўмове дакладнага выканання тэхналагічных правіл, што ляжыць на адказнасці намеснікаў старшынь калгасаў, брыгадзіраў і інструктароў па якасці лёну.

За разасланым ільном павінен быць арганізаван самы ўважлівы штодзённы догляд, каб мець магчымасць своєчасова вызначыць, калі траста гатова к пад'ёму. Тым часам рад раёнаў (Мсціслаўскі, Бешанковіцкі, Чаўскі, Лёзненскі, Дубровенскі, Багушэўскі), злачынна ігнаруючы гэта патрабаванне і падымаючы недаляжалую або пераляжалую трасту, нанеслі гэтым самым удар па якасці ільнавалакна.

Радкі лёну, зблытаныя ветрам або жывёлай, павінны зараз-жа выпраўляцца. Калі лён расцелен густа, а сухая пагода не дае патрэбнай вільгаці, зацягвае вылежку, то радкі лёну неабходна перавярнуць ніжняй старонкаю ўверх. Пераварочванне радкоў карысна і ў тым выпадку, калі сцеліва пачне сільна зарастаць травой

Асабліва ўважліва трэба наглядаць за сцелівам, калі набліжаецца канец лёжкі. Рана паднятая, недаляжалая траста дае грубое, нізка-якаснае, з прысохшай кастрою валакно, якое дрэнна прымінаецца, а прадукцыйнасць працы пры мяцці і тропцы зніжаецца да 50%. Акрамя таго, такая траста не прымаецца заводам. Пераляжалая траста дае лёгкае, пухкае і слабое валакно, пры перапрацоўцы якога адыходзіць вельмі многа паклі. Такім чынам мы бачым, якія агромныя страты прыносяць калгасу і дзяржаве несвоечасовы пад'ём трасты.

Аб канцы лёжкі можна меркаваць па агульнаму выглядзе сцеліва, якое набывае тады цёмна-шэры колер, траста лёгка мнецца ў руках, ламаецца з трэскам, а валакно лёгка аддзяляецца ўручную па ўсёй даўжыні сцябла. Канчатковая гатоўнасць трасты к пад'ёму вызначаецца па пробных снапах—«пытках», якія складаюцца са жменняў лёну, узятых з розных месц сцеліва, абавязкова да самога нізу радка. Такія пробныя снопы зараз-жа падсушваецца на печы, прамінаецца на мялцы і атропваецца вопытнай трапальшчыцай. Калі траста добра прамінаецца, а кастра начыста аддзяляецца ад валакна, значыць лён пара паднімаць. Пробы гэтую трэба рабіць не менш двух раз у дзень: раніцай і ўвечары. Гатовую трасту трэба зараз-жа падняць і паставіць на прасушку ў конусы.

Пасля таго, як траста прасохла знадворку, конусы трэба вывернуць з сярэдзіны. Пры звозцы і ўкладцы прасушаная траста, каб не паблыталася, звязваецца ў снапы пярэвясламі з лёну. Трасту нельга вязаць жытняй або яравой саломай, бо пры перапрацоўцы яна засмечвае валакно і зніжае яго якасць. Такой вязкі ільназаводы не прымаюць. Гатовую, прасушаную і адсартаваную трасту неабходна зараз-жа даставіць на ільназавод.

Як відаць са зводкі на 5 кастрычніка, паднята ільнатрасты 87,9%, а здана на ільназаводы толькі 49,7%. Валакна перапрацавана і здана 6,1%. Прыводзім табліцу, якая сведчыць аб вялікім разрыве паміж пад'ёмам трасты і здачай:

	Паднята трасты (у проц.)	Здана на ільназав. (у проц.)
Дрысенскі раён	98,7	30,8
Полацкі	100,0	26,9
Расонскі	97,4	18,2
Асвейскі	91,8	16,4
Сіроцкі	67,7	12,5
Лепельскі	98,5	13,7
Ветрынскі	99,0	30,1
Лёзненскі	72,6	33,0
Халопеніцкі	100,0	14,9
Крупскі	93,8	34,4

З гэтых лічбаў відаць яўнае ігнараванне рашэнняў і ўказаў ЦК і СНК аб дастаўцы ільнатрасты на заводы непасрэдна са сцеліва Траста затрымліваецца калгасамі на сцеліве, нават будучы паднятай і гатовай для здачы. Гэта асабліва небяспечна пры зацяжым дрэнным надвор'і, калі траста можа лёгка загіць і даць слабое, нізкасортнае валакно.

Рад раёнаў і ў мінулыя гады мала клапаціўся аб своєчасовай дастаўцы трасты на ільназаводы, што прыводзіла да вялікіх якасных страт і раскравання лёну непасрэдна са сцеліва. З гэтым недапушчальным злачынствам трэба рашуча пакончыць. правільна расставішы рабочую сілу ўнутры кожнага калгаса, кожнай брыгады. Работу над ільном трэба спалучыць з капаннем і звозкай бульбы, ворывам зябліва, ўборкай гародніны, апрацоўкай канпель і інш. Прымацаваць да кожнага сцеліва неабходную колькасць людзей і коней для перавозкі трасты на ільназаводы. Там, дзе траста апрацоўваецца на мясцовых сушыльна-мяльна-трапальных пунктах, — звесці яе ў правераныя, сухія, добра захаваныя ад дажджу памяшканні недалёка ад пункта апрацоўкі і ўстанавіць кругласутачную ахову.

Каб забяспечыць дастаўку на ільназаводы высокаякаснай ільнапрадукцыі, неабходна арганізаваць праверку паднятай са сцеліва трасты, чым павінны заняцца спецыялісты ільназаводаў, аграномы райза і МТС, лепшыя ільназаводы калгаснікі і інспектары па якасці.

Работа сушыльна-мяльна-трапальных пунктаў у калгасах — надзвычай адказны ўчастак.

У мінулым годзе БССР заняла трэцяе месца ў Саюзе па сялянскай апрацоўцы ільна і выкананню плана здачы валакна дзяржаве.

У гэтым годзе мы маем усе ўмовы для таго, каб наша ордэнаносная рэспубліка заняла адно з першых месц у Саюзе як па тэрмінах выканання здачы (прадажы) дзяржаве, так і па якасці здаваемай прадукцыі лёну. Аб гэтым красамоўна гаворыць добры ўраджай лёну, значна большая аснашчонасць машынамі пунктаў яго пярвічнай апрацоўкі.

Задача раённых партыйных, савецкіх зямельных арганізацый і праўленняў калгасаў — арганізаваць справу апрацоўкі лёну ў калгасах так, каб забяспечыць поўнае выкарыстанне вытворчай магутнасці ўсіх наяўных і новых ільнаапрацоўчых машын і здаць дзяржаве ў тэрмін высокаякаснае ільнавалакно сялянскай апрацоўкі.

Да 1935 г. апрацоўка лёну калгасамі БССР праводзілася ў асноўным ручным спосабам. Сёлета, дзякуючы выключнай увазе ЦК КП(б)Б і СНК БССР, калгасы атрымліваюць 1000 ільнатрапальных машын «Гарлачова» і 50 удасканаленых машын «Антанава», якія даюць высокую якасць работы. Акрамя таго, самі калгасы пабудавалі каля 500 ільнатрапальных машын «Сангалава». Такая ўзброенасць машынамі дае нам поўную магчымасць без асаблівага напружання к 18 гадавіне Окцябра цалкам выканаць план здачы дзяржаве высокаякаснага валакна сялянскай апрацоўкі.

Для гэтага неабходна ў першую чаргу правільна арганізаваць працу ў калгасных брыгадах, мабілізаваць калгасную масу на барацьбу за своєчасовую і добраякасную апрацоўку ільна, цалкам рэалізаваць са складаў Белсельгасснаба ўсе ільнамяльныя і ільна-

трапальныя машыны. Сказанае асабліва адносіцца да Дубровенскага, Сенненскага, Гарадоцкага, Бешанковіцкага і Магілёўскага раёнаў, як вельмі непаваротлівых у гэтай справе.

Да мяльна-трапальных машын неабходна прымацоўваць лепшых правяраных калгасніц-ударніц. Райза і МТС праз сваіх спецыялістаў павінны забяспечыць ім своєчасовы інструктаж. Акрамя таго, неабходна шырока растлумачваць калгаснікам рашэнні партыі і ўрада аб парадку павышэння аплаты па мяццю і сушцы ільна да 2,4 працадня за выкананне дзённай нормы выпрацоўкі і да 2,5 працадня за дзённую норму тропкі лёну ў кілонумарах.

Рашэннем чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б) устаноўлена новая сістэма аплаты калгаснікам і калгасніцам, якія працуюць па ільну. Працадні налічваецца не толькі па вазе, але і па нумарнасці, гэта значыць—па якасці выпускаемай прадукцыі. На падставе гэтага рашэння Наркамзем БССР распрацаваў адпаведную інструкцыю, правільнае растлумачэнне якой у кожным калгасе, брыгадзе, на пункце первічнай апрацоўкі пры наяўнасці добрага ўраджаю ільна павінна забяспечыць значнае павышэнне нумарнасці здаваемага валакна.

Што-ж уведзена новага ў аплату працы за тропку ільна? Прывядзем некалькі прыкладаў:

1. Дапусцім устаноўлена, што калгас мае трасту сярэдняй якасці, прыкладна нумарам 1,5, і адзін калгаснік можа выпрацаваць 10 кгр. доўгага валакна якасцю № 11. Гэта значыць, што дзённая норма выпрацоўкі для данага калгаса ўстанаўляецца ў 11×10 або 110 кілонумароў. За выпрацоўку гэтай нормы налічваецца 2,5 працадня. Калі-ж калгаснік выпрацаваў не 10, а толькі 8 кгр. якасцю № 11, то выходзіць ужо не 110, а толькі 88 кгр., і яму налічваецца толькі 2 працадні.

2. У калгасе ўстаноўлена дзённая норма выпрацоўкі 110 кілонумароў. Калгаснік-жа выпрацаваў не 10 кгр., а толькі 9, прычым якасць валакна не нумар 11, а 9. Тады ён атрымлівае толькі за 81 кілонумар, а іменна—1,84 працадня. Разлік пры гэтым будзе наступны: 2,5 працадня, падзеленыя на звычайную норму выпрацоўкі—110 кілонумароў і памножаныя на 81—тую норму, якую гэты калгаснік выпрацаваў.

Нормы выпрацоўкі ільнавалакна ў кілонумарах устанаўляюцца праўленнем калгаса на падставе пробных распрацовак, якія праводзяцца ў кожнай брыгадзе перад пачаткам тропкі асобна для рознай якасці трасты і зацвярджаюцца агульным сходам калгаснікаў. Пры гэтым норма ручной выпрацоўкі, на трапальных калёсах і машыне Антонава або іншых, устанаўляецца асобна для кожнага віду тропкі.

Для правядзення пробы і ўстанаўлення норм выпрацоўкі ў кілонумарах уся траста ў кожнай брыгадзе павінна быць добра рассартавана па нумарнасці, прыстасоўна да дзяржаўнага стандарта.

У тых калгасах, у якіх калгаснікі дрэнна знаёмы з вызначэннем якасці трасты па нумарах дзяржаўнага стандарта, рассартоўка трасты павінна быць праведзена прыкладна на тры-чатыры гатункі ў залежнасці ад даўжыні, таўшчыні, колеру, ступені вылежкі або вымачкі і пашкоджання хваробамі.

Для пробных распрацовак бярэцца не менш 100 кгр. трасты кожнага нумара або гатунку, якія мае брыгада. Узятая траста апрацоўваецца з захаваннем усіх правіл, устаноўленых для первічнай апрацоўкі лёну

Пры пробных распрацоўках разнастайнай па якасці трасты неабходна для кожнага яе нумара або гатунку ўстанавіць колькасць якасць доўгага валакна, якое атрымліваецца пры перапрацоўцы. Такім чынам вызначаецца выхад доўгага валакна і яго нумар.

Атрыманыя ў выніку пробных распрацовак рознай па якасці трасты лічбовыя даныя выхад доўгага валакна, нумара яго і колькасці кілограмаў, якія добрасумленны калгаснік выпрацоўвае за свой рабочы дзень, кладуцца ў аснову вызначэння нормы выпрацоўкі доўгага валакна ў кілонумарах.

Так, напрыклад, пробнай распрацоўкай трасты 2-га гатунку (у калгасе, які не ведае вызначэння трасты па нумарах) устаноўлена, што пры правільнай апрацоўцы лену выходзіць 18% доўгага валакна нумар 12 і што добрасумленна працуючы калгаснік, захоўваючы нумарнасць выхад валакна, выпрацоўвае з такой трасты 10 кгр. У гэтым выпадку дзённая норма выпрацоўкі будзе ўстаноўлена ў 120 кілонумараў, пры выхадзе доўгага валакна 18%.

У тых-жа раёнах і калгасах, дзе выпрацоўваецца не толькі доўгае валакно, але і кудзеля, нормы выпрацоўкі ільनावалакна ў кілонумарах і выхад валакна ўстанаўляюцца па агульнай колькасці атрымліваемага валакна, г. зн. па доўгаму валакну, разам з кудзеляй.

Наяўнасць у калгасах машын па пярвочнай апрацоўцы валакна і далейшы іх завоз у калгасы ўсё больш і больш будзе выцясняць ручную тропку. Ужо зараз большасць калгасаў ільнаводных раёнаў БССР маюць ільнамяльныя і ільнатрапальныя машыны Антонава, Санталава і Гарлачова. Норма выпрацоўкі валакна ў кілонумарах пры рабоце на гэтых машынах устанаўляецца таксама на аснове пробных распрацовак. Пры гэтым нормы выпрацоўкі звяна ў 8 чалавек, якое працуе на машыне Антонава, будуць прыкладна ў 10—15 раз больш, чым нормы выпрацоўкі аднаго трапальшчыка ўручную.

Новы парадак аплаты прадугледжвае прэміяванне калгаснікаў з перавыкананне нормы ў кілонумарах, як паказчык максімальнай добрасумленнасці і майстэрства.

Інструкцыя Наркамзема БССР прадугледжвае наступны парадак: пры перавыкананні дзённых нормы ў кілонумарах на 10% аплата налічваецца ў падвойным размеры, пры перавыкананні нормы звыш 10% у патройным. Такім чынам адзін толькі лішні процант перавыканання нормы можа падвоіць і патроіць аплату працадзя.

Пры новай сістэме аплаты траста павінна выдавацца трапальшчыцам па вазе. Толькі пры такой умове можна пракантраляваць, ці вытрапан абавязковы процант, акрамя нумарнасці, валакна з таго ці іншага гатунку.

Ад раённых зямельных органаў і МТС цяпер больш чым калі-небудзь патрабуецца штодзённая і ўсямерная дапамога калгасам. Новая сістэма аплаты павінна быць даведзена да самых шырокіх мас калгаснікаў. Гэта—адна з рашаючых умоў барацьбы за дзярміновую задачу высокаякаснай ільнапрадукцыі дзяржаве.

Ужо сёлета рад калгасаў паказаў узоры большэвіцкай барацьбы за гэту справу.

Калгас «Совет», Багушэўскага раёна, яшчэ 9 жніўня здаў 100 кгр ільनावалакна 12—14 нумара. Намеснік старшыні па ільну т. Комусь Дзеніс правільна арганізаваў працу. Яго валакно не было абязлічана: кожная кулітка мела сваю бірку, з указаннем прозвішча трапаль-

шчыцы. Зараз можна ўстанавіць, што лепшую якасць і выхад валакна далі трапальшчыцы: Дзягель Насця. Бабахіна Гануля, Янчанка Марфа і інш.

Калгас «Пролетарый», Бешанковіцкага раёна, першым у раёне забяспечвае здачу высокай якасці ільнатрасты не ніжэй нумара 1,5.

Калгас «Ленінскі шлях», Савінскага сельсовета, Дубровенскага раёна, першым у раёне 12 жніўня здаў 36 кг. валакна выключна нумарам 14. Калгаснікі ўзялі на сябе абавязацельства датэрмінова выканаць план не пазней 1 кастрычніка. І гэта абавязацельства зусім рэальна.

Калгас «Комунар», Латыгальскага с.-с., Сенненскага раёна, ужо здаў 10 цэнт. ільнавалакна сярэднім нумарам 11—14. На чале лепшых ударніц стаіць Бараноўская Альжбета. Ёй споўнілася 70 год, але яна дае рэкордныя нормы: пры ручной тропцы да 18 фунтаў ільнавалакна за 8-гадзінную змену. Кучынская Ганна, Горнак Марфа вытропваюць у дзень па 22 фунты валакна.

Ужо не толькі паасобныя калгасы, а і цэлыя раёны паказалі большэвіцкія метады работы ў выкананні плана здачы ільнапрадукцыі дзяржаве. Так, напрыклад, Кіраўскі раён выканаў план каля 60%; Смілавіцкі—32%. Таксама ўперадзе ідуць Кармянскі, Краснаслабодскі, Оршанскі і інш.

Усе гэтыя канкрэтныя факты ярка пацвярджаюць, што наша рэспубліка мае сёлета ўсе магчымасці датэрмінова выканаць план здачы ільнапрадукцыі, захаваўшы высокую яе якасць, і гэтым самым на справе даказаць, што савецкі лён—лепшы ў свеце.

КНІЖНАЯ ПАЛІЦА

Комуністычны Інтэрнацыянал перад VІІ Сусветным Кангрэсам. (Матар'ялы.) Партвыдавецтва ЦК ВКП(б). 1935 г. С. 605. Ц. 6 руб. 50 к. Тыр. 15.000.

У першых двух раздзелах гэтай кнігі надрукаваны матар'ялы аб рашэннях Выканкома Комінтэрна і яго органаў і аб дзейнасці паасобных секцый Комуністычнага Інтэрнацыянала.

У трэцім раздзеле кнігі змешчаны матар'ялы Комуністычнага Інтэрнацыянала Моладзі. У пачатку раздзела даецца малюнак агульнага становішча КІМ. Асвятляецца барацьба за моладзь, развіццё і становішча паасобных комуністычных саюзаў моладзі. У астатніх раздзелах змешчаны матар'ялы аб сусветным жаночым сакратарыяце, аб кааперацыйным адзеле Выканкома Комінтэрна і аб Інтэрнацыянальнай кантрольнай камісіі.

ЖДАНАЎ А. А. Вынікі чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б) і задачы Ленінградскай партыйнай арганізацыі.

Даклад на сходзе партактыва Ленінграда. Менск, Партвыдавецтва, 1935 г. С. 37. Ц. 15 кап.

Даклад тав. Жданава прысвечаны двум пытанням, якія абмяркоуваліся на чэрвеньскім пленуме ЦК ВКП(б): аб уборцы і загатоўках сельскагаспадарчых прадуктаў і аб службовым апаратам сакратарыята ЦВК СССР і Енукідзе А.

Тав. Жданаў падводзіць вынікі вясновай пасеўкампаніі па Ленінградскай абласці, адзначае поспехі, крытыкуе недахопы і вызначае асноўныя задачы ўборкі і загатоўкі сельскагаспадарчых прадуктаў. Далей тав. Жданаў гаворыць, што такія факты, як забойства т. Кірава, палітычнае і бытавое разлажэнне Енукідзе А., засмечанасць службовага апарата сакратарыята ЦВК СССР, гавораць аб неабходнасці ўзняць класавую пільнасць на ўсіх участках нашай работы.

ЖДАНАЎ А. А. Урокі палітычных памылак Саратаўскага крайкома. Даклад і заключнае слова на пленуме Саратаўскага крайкома ВКП(б). Менск. Белпартвыдавецтва. 1935 г. С. 59. Ц. 40 кап.

У сваім дакладзе тав. Жданаў указаў, што Саратаўскі крайком ВКП(б) дапусціў грубейшую палітычную памылку, вынесшы рашэнне, якім катэгарычна забараняе адбіраць партбілеты ў выключаных першай і другой катэгорыі да зацверджання іх выключэння крайкомам, тым часам як гэта супярэчыць прамым указанням ЦК ВКП(б) аб неадкладным адбіранні партбілетаў у выключаных пярвочнай партарганізацыі і выбыўшых з партыі. Тав. Жданаў прыводзіць факты, якія ярка сведчаць аб запусчанасці ўчота членаў партыі ў саратаўскай краявой партарганізацыі, аб нядбайных адносінах да хавання парт-

дакументаў, аб вялікай цяжучасці складу партарганізацыі і парушэнні тэрмінаў праверкі партдакументаў, устаноўленых ЦК ВКП(б) ад 13 мая г. г.

Далей тав. Жданаў прыводзіць факты заціску самакрытыкі і масавых рэпрэсій, якія практыкаваліся як у краявой, так і ў раённых партарганізацыях, выкрывае памылкі пры правядзенні ў жыццё Сталінскага статута сельскагаспадарчай арцелі і інш.

У заключным слове, побач з заўвагамі па асобных выступленнях, т. Жданаў указвае шляхі і метады выпраўлення грубейшых памылак, дапушчаных Саратаўскім крайкомам ВКП(б).

Д а д а т а к: Пастанова пленума Саратаўскага крайкома ВКП(б) аб правядзенні ў жыццё пастановы ЦК ВКП(б) ад 23 чэрвеня «Аб памылках Саратаўскага крайкома ВКП(б).

ГІКАЛО Н. Ф. Вынікі чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б) і задачы большэвікоў Беларусі.

Даклад на менскім партыйным актыве 17—18 чэрвеня 1935 года. Менск, Белпартвыдавецтва. 1935 г. С. 49. Ц. 25 кап.

У першай частцы свайго даклада т. Гікало адзначае, што адстаючыя рэспублікі, краі і абласці Савецкага саюза, да якіх належала і Савецкая Беларусь, ператварыліся ў перадавыя. Тав. Гікало, адзначаючы нашы поспехі, крытыкуючы недахопы, паказвае шляхі і метады палепшання ўсёй нашай работы.

Далей т. Гікало высоўвае асноўныя задачы большэвікоў Савецкай Беларусі ў рэалізацыі рашэнняў пленума ЦК ВКП(б) аб праполцы, уборцы і загатоўках.

Асаблівую ўвагу партактыва т. Гікало звярчае на рашэнне пленума ЦК ВКП(б) «Аб службовым апярэце сакратарыята ЦВК СССР і аб Енукідзе», заклікае партарганізацыі Беларусі к павышэнню рэвалюцыйнай пільнасці.

КОСАРАЎ А. В. Аб перабудове работы комсомола.

Даклад на XI пленуме ЦК ВЛКСМ IX склікання. Менск, Белпартвыдавецтва. 1935 г. С. 47. Ц. 30 кап.

Тав. Косараў у дакладзе паказвае, як т. Сталін у гутарцы з работнікамі ЦК ВЛКСМ сваімі заўвагамі і тлумачэннямі паварачвае ўсё кіраўніцтва ленінскага комсомола тварам да моладзі, да яе патрэб і запрасаў, выхавання і арганізацыі.

Тав. Косараў вызначае пэўныя шляхі і метады рэалізацыі ўказанняў тав. Сталіна і рашэнняў ЦК ВКП(б) ад 22/II-35 г. «Аб структуры апарата Цэкамола».

Даклад тав. Косарава з'яўляецца кіруючым дакументам для перабудовы работы ленінскага комсомола.

Брыгада Бібліяграфічнага

інстытута БССР

ПАСТАНОВЫ ЦК ВКП(б) І ЦК КП(б)Б

Аб ходзе праверкі партдакументаў

Пастанова ЦК ВКП(б)

І. Аб членах партыі, парушаючых устаноўлены ЦК ВКП(б) парадак пераезду з адной партыйнай арганізацыі ў другую

ЦК ВКП(б) канстатуе, што за апошні час у мясцовых партыйных арганізацыях мелі месца масавыя выпадкі парушэння ўстаноўленага ЦК ВКП(б) парадку пераезду членаў партыі з адной партыйнай арганізацыі ў другую.

Па асобных партыйных арганізацыях вялікая колькасць членаў партыі ўязджае, не знімаючыся з уліку ў той партыйнай арганізацыі, у якой яны знаходзяцца. (За апошнія тры месяцы пераехала, не знімаючыся з уліку, па варонежскай партыйнай арганізацыі 585 чал., данецкай—455 чал., чэлябінскай—432, Сталінграду—364 і т. д.)

Абкомы, крайкомы, ЦК нацкомпартый і раённыя партыйныя арганізацыі не вядуць з гэтым ніякай барацьбы, абмяжоўваючыся складаннем статыстычных зводак аб нязняўшыхся з уліку членаў партыі.

Такое неарганізаванае, самавольнае перасоўванне членаў партыі з адной партыйнай арганізацыі ў другую парушае элементарныя асновы партыйнай дысцыпліны, затrudняе пастаноўку ўліку членаў партыі, стварае лішнюю перапіску паміж партыйнымі арганізацыямі, якія патрабуюць высылкі ўліковых картак і т. п.

Гэта з'ява асабліва нецярпіма зараз, калі праводзіцца праверка партыйных дакументаў. Праверка партыйных дакументаў, дзякуючы такому неарганізаванаму, самавольнаму ад'езду членаў партыі, затrudняецца, дае магчымасць ворагам партыі, ашуканчым шляхам пранікшым у рады ВКП(б), аставацца ў партыі і перашкаджае навядзенню парадку ў нашым партыйным доме, як гэтага патрабаваў ЦК ВКП(б) у сваім лісце ад 13 мая 1935 года.

ЦК ВКП(б) п а с т а н а в л я е :

1. Устанавіць, што кожны член партыі, выехаўшы ў другую партыйную арганізацыю, не зняўшыся з уліку ў той партыйнай арганізацыі, у якой ён знаходзіцца, лічыцца механічна выбыўшым з ВКП(б).

Абавязак райкомы партыі і пярвічныя партыйныя арганізацыі давесці аб гэтым да ведама кожнага члена партыі.

2. Абавязак райкомы ВКП(б) і пярвічныя партыйныя арганізацыі ўсіх прыбываючых да іх не зняўшыхся з уліку членаў партыі на ўлік не прымаць і адбіраць у іх партыйныя білеты.

3. Адмяніць устанавіўшыся ў райкомах парадак, калі член партыі, атрымаўшы дазвол на выезд у другую партыйную арганізацыю, атрымлівае ўліковую картку на рукі. Устанавіць, што ўліковая картка

члена партыі, атрымаўшага дазвол на пераезд з адной арганізацыі ў другую, перасылаецца райкомам фельд'егерскай сувязю на імя сакратара райкома той раённай партыйнай арганізацыі, куды выбыў член ВКП(б).

4. Забараніць райкомам партыі знімаць з уліку тых куністаў, якія не прайшлі праверкі партыйных дакументаў.

Абавязец сакратароў райкомаў адначасова з дазвалам члену партыі пераехаць у другую партыйную арганізацыю, праверыць усе яго партыйныя дакументы і сваё заключэнне разам з уліковай карткай перасылаць у тую партыйную арганізацыю, куды выбыў член ВКП(б).

II. Аб праверцы партдакументаў у членаў партыі, прынятых у ВКП(б) з парушэннем статута партыі

ЦК ВКП(б) канстатуе, што ў ходзе праверкі партдакументаў ва многіх партыйных арганізацыях выяўлены факты парушэння статута партыі пры прыёме новых членаў у ВКП(б).

Замест таго, каб зацвярджаць прыём кожнага новага члена партыі ў райкоме, ва многіх выпадках прыём афармляўся толькі пастановамі пярвічных партарганізацый ці прыёмачных камісій райкомаў.

Адначасова з гэтым выяўлена многа выпадкаў, калі выхадцы з іншых партыі (меншавікі, эсэры, барацьбісты, бундаўцы і т. п.) прымаіся ў ВКП(б) без прадстаўлення іх на зацверджанне ў ЦК ВКП(б), як гэтага патрабуе статут нашай партыі.

У сувязі са шматлікімі запросамі мясцовых партыйных арганізацый, як паступаць з такімі членамі партыі пры праверцы партдакументаў, ЦК ВКП(б) пастанаўляе:

1. Прызнаць няправільным, што ў паасобных партарганізацыях сакратары райкомаў пры праверцы партыйных дакументаў у членаў ВКП(б), прынятых з парушэннем статута партыі (зацверджан толькі пярвічнай арганізацыяй ці прыёмачнай камісіяй райкома), механічна адбіраюць партыйныя білеты.

Абавязец сакратароў гаркомаў і райкомаў у тых выпадках, калі будзе выяўлена, што член партыі прынят у ВКП(б) з парушэннем статута, паміма праверкі сапраўднасці партыйных дакументаў, выясняць таксама, у якой меры правяраемы куніст па сутнасці апраўдвае званне члена партыі. Рэзультаты праверкі ставіць на разгляд бюро райкома і вырашаць пытанне аб астаўленні ў партыі ці адабранні партбілета, як у няправільна прынятага ў ВКП(б).

2. У тых выпадках, калі райком вырашае пытанне аб астаўленні ў партыі члена ВКП(б), у апошняга застаецца стары партыйны білет і захоўваецца партыйны стаж, як ён значыцца ў партбілеце.

3. Абавязец сакратароў гаркомаў і райкомаў ВКП(б) пры праверцы партыйных дакументаў у куністаў, якія знаходзіліся раней у іншых партыях, выясняць, ці быў пры прыёме іх у ВКП(б) поўнасю захован парадак, устаноўлены статутам партыі.

У тых выпадках, калі выхадцы з іншых партый былі прыняты з парушэннем статута, аёкомы, краікомы і ЦК нацкомпартый абавязаны з усёй строгасцю правяраць гэтых членаў партыі і, калі лічаць неабходным, аставіць іх у радах ВКП(б), уносіць свае прапановы на зацверджанне ў ЦК ВКП(б).

III. Аб уліковых работнікаў у райкомах партыі

У сувязі з праверкай партдакументаў многія абкомы, крайкомы і ЦК нацкомпартый ставяць перад ЦК ВКП(б) пытанне аб павелічэнні штатаў уліковых работнікаў у райкомах і аб павышэнні іх зароботнай платы. Гэтыя патрабаванні матывуюцца неабходнасцю паставіць на гэту работу больш кваліфікаваных партыйных работнікаў, паколькі яны, на думку гэтых абкомаў, крайкомаў і ЦК нацкомпартый, павінны весці ўсю работу па прыёму членаў партыі, якія прыбываюць з іншых партарганізацый, прымаць іх на ўлік, вырашаць пытанне аб іх прымацаванні да пярвочнай партыйнай арганізацыі, часам прызначаць іх на работу і т. п.

ЦК ВКП(б) пастанаўляе:

1. Растлумачыць абкомам, крайкомам і ЦК нацкомпартый, што ЦК ВКП(б) ніколі не ўскладаў на ўліковых работнікаў райкомаў абавязку прымаць прыбываючых у партыйную арганізацыю членаў партыі, браць іх на ўлік, накіроўваць іх на работу, прымацоўваць да пярвочных партарганізацый і т. п. Калі ЦК ВКП(б) уводзіў у райкомах штат уліковых работнікаў, ён меў на ўвазе скарыстанне іх толькі на тэхнічнай улікова-статыстычнай рабоце.

2. Адхіліць прапанову абкомаў, крайкомаў і ЦК нацкомпартый аб павелічэнні штатаў уліковых работнікаў у райкомах і аб павышэнні іх зароботнай платы, як такую прапанову, якая ідзе у разрэз з дырэктывамі ЦК ВКП(б) і заахвочвае шкодную практыку безадказных адносін да членаў партыі з боку кіраўнікоў раённых партарганізацый і імкненне іх перадаверыць найадказнейшы партыйны абавязак тэхнічным работнікам.

3. Устаноўце, што першы ці другі сакратар райкома асабіста абавязан прымаць кожнага члена партыі, які прыбывае ў партыйную арганізацыю, правяраць яго дакументы, вырашаць пытанне аб прыёме яго на ўлік, прымацаванні да пярвочнай партарганізацыі і т. п. Роўным чынам кожны ўязджаючы член партыі можа быць знят з ўліку толькі сакратаром райкома.

IV. Аб праверцы партдакументаў у Азова-Чорнаморскім краі

1. Прызнаць, што Азова-Чорнаморскі крайком да апошняга часу нездавальняюча кіраваў праверкай партдакументаў і дапусціў рад памылак у рабоце па рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б) ад 13 мая 1935 года (устаноўленыя ЦК ВКП(б) тэрміны праверкі ў 2 месяцы крайком зменшыў для райкомаў да 1—1½ месяца; пры папушчальнасці крайкома многія з першых сакратароў райкомаў самаўстрэнліся ад кіраўніцтва праверкай).

Бюро крайкома сваім рашэннем ад 15 ліпеня не ўскрыла сваіх памылак і памылак райкомаў у кіраўніцтве і правядзенні праверкі партдакументаў.

2. Прыняць да ведама, што Азова-Чорнаморскі крайком, пасля выкліку ў ЦК другога сакратара крайкома тав. Малінава са справаздачай, прыняў меры да выпраўлення дапушчаных ім памылак і адмяніў свае няправільныя рашэнні.

Зацвердзіць пастанову бюро Азова-Чорнаморскага крайкома ад 29 ліпеня аб ходзе праверкі партыйных дакументаў, якая ўскрывае недахопы кіраўніцтва крайкома і райкомаў работай па праверцы партдакументаў і намячае меры да выпраўлення недахопаў.

3. Задаволіць просьбу Азова-Чорнаморскага крайкома аб прадоўжанні тэрміну сканчэння праверкі партдакументаў па Азова-Чорнаморскаму краю да 1 верасня 1935 года.

V. Аб праверцы партдакументаў па Вінніцкай обласці

1. У сувязі з нездавальняючай работай па правядзенню праверкі партдакументаў у партыйных арганізацыях Вінніцкай обласці, зацвердзіць рашэнне ЦК КП(б)У аб адмене па ўсёй Вінніцкай обласці няправільна праведзенай праверкі партдакументаў і неабходнасці паўторнага яе правядзення.

2. Прадоўжыць тэрмін сканчэння праверкі партдакументаў па Вінніцкай обласці да 1 кастрычніка 1935 года.

3. Абавязаць ЦК КП(б)У, па сканчэнні праверкі партдакументаў па Вінніцкай обласці, разгледзець пытанне аб магчымасці астаўлення на партрабоце другога сакратара Вінніцкага абкома тав. Бегайло і ўнесці свае прапановы ў ЦК ВКП(б).

VI. Аб праверцы партдакументаў ва узбекістанскай партарганізацыі

1. Прызнаць, што праверка партдакументаў у партыйных арганізацыях Узбекістана да апошняга часу праходзіла нездавальняюча. Многія райкомы партыі не растлумачылі камуністам сэнсу праверкі, усёй важнасці захавання чыстаты рады партыі і не прынялі мер да ачышчэння ад чуждых людзей, ашуканчым шляхам заўладаўшых партбілетам. У радзе раёнаў сакратары райкомаў поўнасю самаўстраніліся ад праверкі.

2. Прыняць да ведама паведамленне другога сакратара ЦК КП(б) Узбекістана тав. Цехера аб тым, што ЦК Узбекістана прыняў меры да ўстранення недахопаў у правядзенні праверкі партдакументаў. У прыватнасці—прыняць да ведама, што па партыйных арганізацыях Кандскага, Калінінскага, Бетавацкага, Янгі-Юльскага, Шырабадскага, Якабакскага і Куйбышэўскага раёнаў праверка партдакументаў ЦК Узбекістана адменена і праводзіцца паўторна.

3. Прапанаваць ЦК Узбекістана абмеркаваць пытанне аб неабходнасці адмены праверкі па партыйных арганізацыях Шурчынскага, Сары-Асыйскага, Папскага, Магідскага, Касанскага і Ікрамаўскага раёнаў, дзе, згодна маючымся ў ЦК ВКП(б) матар'ялам, праверка праводзілася недастаткова пільна. Свае прапановы паведаміць у ЦК ВКП(б).

4. Задаволіць просьбу ЦК Узбекістана аб прадоўжанні тэрміну сканчэння праверкі партдакументаў па узбекістанскай партыйнай арганізацыі да 15 верасня 1935 года.

VII. Аб праверцы партыйных дакументаў у малдаўскай партарганізацыі

1. Прызнаць, што праверка партдакументаў у малдаўскай партыйнай арганізацыі праведзена нездавальняюча. Абком партыі не кіраваў праверкай, не выпраўляў скажэнняў, дапушчаных райкомамі ў ходзе праверкі партдакументаў, і звёў усю работу па рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б) ад 13 мая да тэхнічнай зверкі дакументаў. З прычыны ўсяго гэтага праверка партдакументаў па малдаўскай партарганізацыі не дала ніякіх рэзультатаў. Райкомы дагэтуль не ведаюць членаў сваёй арганізацыі, не прымаюць мер да ачы-

шчэння радоў партыі ад людзей, ашуканчым шляхам заўладаўшых партбілетам, і партыйная работа ў обласці застаецца па-ранейшаму запушчанай.

2. Адмяніць праверку партдакументаў па малдаўскай партыйнай арганізацыі і абавязаць абком правесці яе паўторна.

Устанавіць тэрмін сканчэння праверкі партдакументаў у обласці і кастрычніка 1935 года.

3. Зняць з партработы загадчыка аддзела кіруючых парторганаў Малдаўскага абкома тав. Пасахлярава за тое, што ён не забяспечыў належнага правядзення ў жыццё пастановы ЦК ВКП(б) ад 13 мая 1935 года.

4. Абавязаць ЦК КП(б)У, па сканчэнні праверкі партдакументаў у малдаўскай партыйнай арганізацыі, абмеркаваць пытанне аб магчымасці застаўлення на партработе другога сакратара абкома тав. Голуб.

5. Прапанаваць ЦК КП(б)У:

а) камандзіраваць загадчыка АКПО ЦК КП(б)У тав. Гаўрыленка ў Малдаўскі абком для аказання дапамогі ў правядзенні праверкі партдакументаў;

б) умацаваць апарат Малдаўскага абкома вопытнымі партыйнымі работнікамі.

VIII Аб выключэнні з партыі сакратароў Неверкінскага райкома, Куйбышэўскага края, Федзяева А. Н і Часцінскага райкома, Сverdлоўскай обласці, Усцюжанінава С. С.

1. Зацвердзіць прапанову Куйбышэўскага крайкома аб выключэнні з партыі сакратара Неверкінскага райкома—Федзяева А. Н. за тое, што ён, не праводзячы сам асабіста фактычнай праверкі партдакументаў, падпісаў акт, у якім аказаўся запісаным, як правяраны член партыі, аферыст Харскі, які ніколі не меў партбілета і не знаходзіўся ў партыі.

2. Зацвердзіць прапанову Сverdлоўскага абкома аб выключэнні з партыі сакратара Часцінскага райкома—Усцюжанінава за тое, што ён парушыў дырэктыву ЦК ВКП(б) аб праверцы партдакументаў, перадаверыў правядзенне праверкі спецыяльна арганізаванай ім камісіі і пакінуў партыйныя дакументы ў яўных жулікаў і прахадзімцаў.

(«Правда»)

Аб ходзе праверкі партдакументаў па добрушскай партыйнай арганізацыі

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што, не гледзячы на рад указанняў ЦК ВКП(б) і неаднаразовыя папярэджанні з боку ЦК КП(б)Б аб неабходнасці пільнай праверкі партыйных дакументаў, сакратар РК КП(б)Б тав. Бангайціс і бюро добрушкага РК не зразумелі палітычнай сутнасці праверкі, звёўшы ўсю работу па праверцы да тэхнічнай зверкі партдакументаў, у рэзультате чаго быў змазан палітычны змест праверкі і партыйная арганізацыя не была мабілізавана на выкрыццё ворагаў партыі, жулікаў і чуждых партыі людзей.

Сама праверка была праведзена з вялікай паспешнасцю і павярхоўна, у выніку чаго ўжо пасля праверкі партыйных дакументаў камісіяй ЦК былі выяўлены ў партыйных дакументах 110 камуністаў буйнейшыя дэфекты, па якіх сакратар РК тав. Бангайціс не толькі не правёў ніякага расследвання, але гэтыя дэфекты нават не былі ім ускрыты і ў актах было ўказана, што ў гэтых камуністаў дэфектаў не выяўлена.

Бюро ЦК асабліва падкрэслівае той факт, што пасля таго, як сакратаром РК тав. Бангайцісам былі правераны партыйныя дакументы камуністаў і акты аб праверцы дакументаў гэтых камуністаў былі зацверджаны на бюро РК, пры пастаноўцы пытання аб зацверджанні актаў на пленуме РК пленум адхіліў прапанову РК аб зацверджанні актаў, тым самым прызнаў работу РК па праверцы партыйных дакументаў незадавальняючай. На самым пленуме была пастаўлена пад сумненне партыйнасць 50 камуністаў, партыйныя дакументы якіх былі правераны і акты на якіх былі зацверджаны на бюро РК.

Бюро ЦК адзначае, як выключна станоўчы факт, адхіленне пленумам РК актаў, прадстаўленых т. Бангайцісам і бюро РК на зацверджанне і прапанову пленума РК—аб дадатковай праверцы партдакументаў раду камуністаў, што лішні раз падкрэслівае, што Бангайціс не зразумеў усёй палітычнай важнасці правадзімай работы па праверцы і прадставіў на зацверджанне пленума акты на камуністаў, партыйнасць якіх знаходзілася пад вялікім сумненнем і патрабавала сур'ёзнай і дэталёвай праверкі.

Ужо пасля праверкі партыйных дакументаў паступілі заявы:

па камуніста **Прыступіна Івана Аляксеевіча**—старшыню рабачкома саюза «Аносарудня», што ён дэзертаваў з Чырвонай арміі, прымаў удзел у грабёжах і забойстве сялян, удзельнічаў у бандзе, з'яўляецца мжэпартызанам брат яго асуджан за контррэвалюцыйную дзейнасць

на 10 год. Прыступін-жа сакратаром РК быў правэран і партыйныя дакументы яму былі звернуты без усякіх заўваг;

на Врублеўскага Іосіфа Лаўрэнцьевіча—што з 1911 па 1919 год ён знаходзіўся ў радах ППС, змагаўся супроць Чырвонай арміі, брат яго служыць у контрразведцы;

на Цыганкова Александра Іванавіча—што ён з'яўляецца ілжэпартызанам, прымаў удзел з 1917 па 1920 г. у грабях і бандыцкіх шайках.

І рад другіх заяў, выкрываючых камуністаў, як ворагаў партыі.

Усе гэтыя факты ў перыяд правэркі партыйных дакументаў не фігуравалі, аб іх сакратар РК тав. Бангайціс не ведаў, і гэтыя людзі, партыйнасць якіх патрабавала сур'ёзнай і глыбокай правэркі, прайшлі правэрку партыйных дакументаў без усякіх заўваг, і партбілеты былі ім звернуты.

Бюро ЦК асабліва падкрэслівае, што, не гледзячы на наяўнасць раду сігналаў аб засмечанасці партарганізацыі Добрушскай фабрыкі і актывізацыі на гэтай фабрыцы класава-чуждых элементаў, сакратар РК тав. Бангайціс падышоў да правэркі партыйных дакументаў камуністаў Добрушскай фабрыкі фармальна-бюракратычна, не мабілізаваў партыйную арганізацыю на сапраўднае выкрыццё чужакоў, пралезлых у партыйную арганізацыю Добрушскай фабрыкі.

Сакратар парткома тав. Малярэвіч, замест дапамогі сакратару РК у рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б) і пільнай правэркі партыйных дакументаў кожнага камуніста на Добрушскай фабрыцы, непартыйна падышоў да правэркі партдакументаў і не забяспечыў актыўнага ўдзелу ўсяго партыйнага актыву ў выкрываючай рабоце, у выніку чаго на фабрыцы ёсць рад людзей, якія ў свой час былі выключаны з партыі і ў якіх партыйны білет да гэтага часу не адабраны.

Выходзячы з гэтага, бюро ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Адмяніць праведзеную правэрку партыйных дакументаў па добрушскай партыйнай арганізацыі.

2. Прапанаваць сакратару РК тав. Бангайцісу правесці паўторную прапрацоўку закрытага ліста ЦК ВКП(б) ад 13 мая на бюро РК, на партыйным актыве, у пярвочных партыйных арганізацыях і з камуністамі-адзіночкамі, а таксама паўторную пільную правэрку партыйных дакументаў, растлумачыўшы партыйнай арганізацыі ўсю выключную палітычную важнасць правадзімай паўторнай правэркі партыйных дакументаў, мабілізаваўшы ўсіх членаў партыі на шырокае выкрыццё аферыстаў, жулікаў, трацкістаў, шпіёнаў, ашуканчым шляхам пралезлых у партыю.

3. За фармальныя адносіны з боку сакратара райкома тав. Бангайціса да правэркі партыйных дакументаў, за ігнараванне дырэктыў ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б тав. Бангайціс заслугоўвае выключэння з партыі, аднак ЦК лічыць магчымым пакінуць адкрытым пытанне аб партыйнасці тав. Бангайціса з тым, каб на працягу верасня паўторна праверыць работу тав. Бангайціса па рэалізацыі ім ліста ЦК ВКП(б) і ў залежнасці ад таго, як ён выправіць дапушчаныя памылкі і арганізуе правэрку ў адпаведнасці з лістом ЦК ВКП(б)—будзе вырашана пытанне аб яго партыйнасці.

4. Папярэдзіць усіх членаў бюро добрушкага РК аб тым, што калі імі не будзе аказана дапамога сакратару РК у рэалізацыі закрытага ліста і імі не будзе забяспечана пільная сур'ёзная правэрка

партдакументаў, бюро ЦК вымушана будзе таксама паставіць пытанне і аб партыйнасці ўсіх членаў бюро РК.

5. Маючы на ўвазе наяўнасць раду кампраметуючых матар'ялаў на сакратара парткома тав. Малярэвіча і непартыйны падыход да праверкі партыйных дакументаў — адхіліць тав. Малярэвіча ад работы сакратара парткома, прапанаваўшы тав. Бангайцісу правесці самую пільную праверку партдакументаў тав. Малярэвіча.

6. Прапанаваць тав. Бангайцісу і бюро РК шырока растлумачыць усей партыйнай арганізацыі, што паўторная праверка партыйных дакументаў праводзіцца таму, што сакратар РК тав. Бангайдзіс і бюро РК не забяспечылі большэвіцкай рэалізацыі ліста і фармальна падыхлі да праверкі партыйных дакументаў.

7. Абавязаць тав. Бангайціса закончыць праверку партыйных дакументаў к 1 кастрычніка і к 15 верасня прадставіць бюро ЦК дакладную запіску аб рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б).

8. Для растлумачэння гэтага рашэння добрушскай партыйнай арганізацыі камандзіраваць у Добруш тав. Гершона.

Аб ходзе праверкі партыйных дакументаў у дзержынскай партарганізацыі

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што, не гледзячы на неаднаразовыя папярэджанні з боку як бюро ЦК, так і пленума ЦК, сакратар Дзержынскага РК КП(б)Б тав. Дамброўскі не забяспечыў большэвіцкай рэарганізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б) і правёў праверку партыйных дакументаў у дзержынскай партарганізацыі фармальна.

Бюро ЦК асабліва падкрэслівае, што ў Дзержынскім раёне, як пагранічным, сакратар РК тав. Дамброўскі павінен быў забяспечыць найбольш пільную, найбольш глыбокую і сур'ёзную праверку партыйных дакументаў. Маж гым, тав. Дамброўскі не толькі не ўлічыў асаблівасцей раёна, як пагранічнага і нацыянальнага, а стаў на шлях фармальнай праверкі партыйных дакументаў і не мабілізаваў партарганізацыю на выкрыццё ўсіх жулікаў і прахадзімцаў, ашуканчым шляхам пралезшых у партыю.

Тав. Дамброўскі не зразумеў таго, што асноўным і рашаючым у праверцы партдакументаў з'яўляецца праверка ўсяго жыццёвага шляху і твару кожнага члена партыйнай арганізацыі. Тав. Дамброўскі стаў на шлях фармальнай зверкі партыйных білетаў з другімі дакументамі, у рэзультате чаго, як устаноўлена абследваннем АКПО ЦК, не былі ўскрыты ў перыяд праверкі буйнейшыя дэфекты ў партдакументах, якія падлягалі пільнаму расследаванню.

У большасці пярвічных партарганізацый у перыяд праверкі партдакументаў не было крытыкі і самакрытыкі накіраванай на выкрыццё жулікаў і прахадзімцаў, у рэзультате чаго чуждыя партыі людзі аставаліся нявыкрытымі і партбілеты іх лічыліся правэранымі.

Бюро ЦК звяртае ўвагу ўсёй партарганізацыі Дзержынскага раёна на тое, што гэтыя факты сведчаць аб наяўнасці ў арганізацыі кругавой парукі, дапамагаючай класэваму ворагу скарыстаць партбілет у контррэвалюцыйных мэтах. Ужо пасля праверкі партыйных дакументаў і зацверджання актаў на бюро РК, у райком паступілі сур'ёзныя кампраметуючыя матар'ялы на паасобных камуністаў, што засталася не ўскрытым пры праверцы партдакументаў. Паступілі даныя на камуніста Руткоўскага, абвінавачваючы яго ў забойстве двух чырвонаармейцаў у час польскай акупацыі і службе ў белых; сваякі Руткоўскага высланы за контррэвалюцыйную дзейнасць. Былі звернуты без сур'ёзнай і пільнай праверкі партдакументы камуністу Зенкевічу, сваякі якога высланы з Уздзенскага раёна за контррэвалюцыйную дзейнасць. Не было праведзена сур'ёзнага і пільнага вывучэння аўтабіяграфічных даных камуністаў: Дабравольскага, Хармац і Аборскага, якія маюць за граніцай сваякоў і падтрымліваюць з імі сувязь. Не было праведзена дастаткова пільнай і глыбокай праверкі партдакументаў выхадцаў з брацкіх компартый.

Наяўнасць у дзержынскай арганізацыі фактаў масавага прыёму ў

партыю (на адным з паседжанняў прыёмачнай камісіі прынята ў пар-
тыю 156 чал.) абавязвала сакратара РК тав. Дамброўскага забяспе-
чыць асабліва пільнае вывучэнне аўтабіяграфічных даных камуністаў
і праверку іх дакументаў, што зроблена не было. Прыём камуністаў
з парушэннем статута партыі ў перыяд праверкі не быў выяўлен.
Між тым, у дзержынскай партыйнай арганізацыі мелі месца знач-
ныя парушэнні статута партыі ў перыяд прыёму. Пяць пратаколаў
прыёмнай камісіі зусім не былі зацверджаны на бюро РК, многія
пратаколы прыёмнай камісіі бюро райкома не былі нават падпісаны.

Толькі фармальна праведзенай праверкай партыйных дакументаў
і недастаткова глыбокай прапрацоўкай ліста ЦК ВКП(б) і рашэння
ЦК КП(б)Б можна вытлумачыць той факт, што ў дзержынскай парт
арганізацыі ў перыяд праверкі партдакументаў не былі выяўлены
і вылучаны новыя кадры і адсутнічае колькі-небудзь прыметны
зрух у палепшанні партыйна-арганізацыйнай работы.

У сувязі з гэтым бюро ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Адмяніць праверку партдакументаў у дзержынскай партаргані-
зацыі.

2. Абавязаць сакратара Дзержынскага РК КП(б)Б тав. Дамброў-
скага правесці паўторную прапрацоўку ліста ЦК ВКП(б) на бюро РК
і партактыве, у пярвочных партарганізацыях і з камуністамі-адзіноч-
камі і паўторную праверку партыйных дакументаў усёй партыйнай
арганізацыі, мабілізаваўшы партарганізацыю на шырокае выкрыццё
чуждых партыі людзей, якія ашуканчым шляхам пралезлі ў партыю.

3. За фармальнае правядзенне праверкі партыйных дакументаў, за
незабяспечанне мабілізацыі партыйнай арганізацыі на выкрыццё
жулікаў і прахадзімцаў, у рэзультате чаго партыйныя дакументы
былі звернуты людзям, патрабуючым сур'ёзнай і пільнай праверкі,
абвясціць сакратару Дзержынскага РК КП(б)Б тав. Дамброўскаму
вымову.

4. Указаць бюро Дзержынскага райкома на тое, што бюро за-
мест дапамогі тав. Дамброўскаму ў пільнай праверцы партыйных
дакументаў стала на шлях фармальнага зацверджання актаў, чым
спрыяла таму, што закрыты ліст ЦК ВКП(б) аказаўся рэалізаваным
фармальна.

5. Папярэдзіць тав. Дамброўскага і членаў бюро Дзержынскага
РК, што, калі імі не будзе забяспечана сур'ёзнай і глыбокай пра-
веркі партыйных дакументаў і не будзе мабілізавана ўся партыйная
арганізацыя на выкрыццё жулікаў і прахадзімцаў, бюро ЦК выму-
шана будзе паставіць пытанне аб партыйнасці тав. Дамброўскага і
членаў бюро РК, як не здолеўшых забяспечыць правядзенне важней-
шага ўказання ЦК ВКП(б).

6. Абавязаць тав. Дамброўскага закончыць праверку партдакумен-
таў к 1 кастрычніка і прадставіць ЦК к 15 верасня дакладную за-
піску аб ходзе рэалізацыі закрытага ліста ЦК і данага рашэння
бюро.

7. Бюро ЦК заклікае дзержынскую партарганізацыю, працуючую
на асабліва сур'ёзным участку, прыняць самы актыўны ўдзел у ра-
боце па праверцы партыйных дакументаў, шырэй разгарнуць кры-
тыку і самакрытыку, павысіць рэвалюцыйную пільнасць, да канца
выкрыць усіх чужакоў і прахадзімцаў, залезшых у партыю.

8. Для растлумачэння данага рашэння камандзіраваць у Дзер-
жынскі раён тав. Рубінштэйна.

Аб ходзе праверкі партыйных дакументаў у старадарожскай партарганізацыі

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што сакратар старадарожскага РК КП(б)Б тав. Рыкаў не зразумеў усёй палітычнай важнасці правядзімай партыйнай работы па праверцы партыйных дакументаў, не ўлічыў асаблівасцей Старадарожскага раёна, дзе ў мінулым фармаваліся першыя атрады Балаховіча, і не мабілізаваў усёй партарганізацыі на выкрыццё чуждых партыі людзей, жулікаў і прахадзімцаў, ворагаў партыі, ашуканчым шляхам заўладаўшых партыйным білетам.

Прапрацоўка закрытага ліста ЦК ВКП(б) у старадарожскай партыйнай арганізацыі прайшла фармальна, выкрываючая работа, крытыка і самакрытыка разгорнуты не былі, у рэзультате чаго у райком не паступіла ні адной заявы выкрываючага характару. У партыйнай арганізацыі ёсць факты кругавой парукі, у выніку чаго ашуканчым шляхам пралезшыя ў партыю класава-чуждыя элементы застаюцца нявыкрытымі. Так, члены партгрупы асветнікаў, ведаючы лішэнцаў, ведаючы аб сувязі Ерэнбурга са сваімі бацькамі-лішэнцамі, што член партыі **Ерэнбург** з'яўляецца выхадцам з сям'і гандляроў, не толькі не выкрылі яе, як чалавека, ашукаўшага партыю, але нават рэкамендавалі яе на работу ўчотчыкам РК.

Сама праверка партыйных дакументаў сакратаром РК тав. Рыкавым праводзілася недастаткова глыбока і пільна. Ужо па сканчэнню праверкі партыйных дакументаў інструктарам АКІО ЦК быў выкрыты прайшоўшы 11 мая праверку партыйных дакументаў Паленкоў, жучок і аферыст, які 25 жніўня быў выключан з партыі і арыштован.

У выніку фармальнага падыходу да праверкі партыйных дакументаў сакратар РК тав. Рыкаў не толькі не правёў расследвання па 50 буйнейшых дэфектах, выкрытых ва ўліковых картках катуністаў, але гэтыя дэфекты у тав. Рыкава засталіся нават не прызначанымі. Тав. Рыкаў груба парушыў указанне ЦК ВКП(б) аб недапушчальнасці ўнясення паправак ва ўліковыя карткі. На партыйных дакументах катуністаў Духіна, Максімавай і Мельнікава, прыбыўшых у Старадарожскі раён з другіх партыйных арганізацый, была пастаўлена т. Рыкавым на ўліковых картках пячатка Старадарожскага райкома без усякага расследвання, дзе і калі былі прыняты ў партыю гэтыя таварышы, без расследвання прычын выезду Духіна, Максімавай і Мельнікава з другіх раёнаў.

Выходзячы з гэтага, бюро ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Адмяніць праверку партыйных дакументаў па старадарожскай партыйнай арганізацыі.

2. Прапанаваць тав. Рыкаву правесці паўторную прапрацоўку закрытага ліста ЦК ВКП(б) на бюро РК, раённым партыйным актыве, у першых партыйных арганізацыях і з камуністамі-адзіночкамі, а таксама паўторную праверку партдакументаў ва ўсёй партарганізацыі, растлумачыўшы партыйнай арганізацыі ўсю выключную палітычную важнасць правадзімай партыйнай работы па праверцы партдакументаў, мабілізаваўшы ўсю арганізацыю на выкрыццё жулікаў, чуждых партыі людзей, ашуканчым шляхам атрымаўшых партбілет.

3. За фармальныя адносіны да рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б) сакратар старадарожскага РК КП(б)Б тав. Рыкаў заслугоўвае сур'ёзнайшага партыйнага спагнання, але, улічваючы, што ў працэсе праверкі партыйных дакументаў тав. Рыкавым выкрыты і выключаны з партыі, як ворагі пролетарскай дыктатуры, якія са зброяй у руках змагаліся супроць савецкай улады—Табала, Жук, Хадароўскі, Кукліцкі.—абмежавацца ўказаннем т. Рыкаву на неабходнасць мабілізацыі ўсёй партыйнай арганізацыі на далейшае выкрыццё ворагаў партыі і пільную праверку аўтабіяграфічных даных і жыццёвага шляху кожнага камуніста, маючы на ўвазе, што ў старадарожскай партыйнай арганізацыі праверка партыйных дакументаў павінна насць выключна пільны і глыбокі характар.

4. Бюро ЦК КП(б)Б указвае членам бюро і пленуму старадарожскага РК КП(б)Б, што яны фармальна, па-чыноўніцку падышлі да рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б), дапусціўшы грубейшую палітычную памылку, зацвердзіўшы акты і лічачы правэранымі партдакументы на асоб, якія пасля былі выкрыты, як актыўныя ворагі партыі.

5. Папярэдзіць сакратара РК т. Рыкава і ўсіх членаў бюро старадарожскага РК, што, калі яны не забяспечаць глыбокай і сур'ёзнай праверкі партыйных дакументаў і мабілізацыі ўсёй партыйнай арганізацыі на выкрыццё ўсіх прахадзімцаў і жулікаў, бюро ЦК прымушана будзе паставіць пытанне аб іх партыйнасці.

6. Абавязаць т. Рыкава закончыць паўторную праверку партыйных дакументаў к 1 кастрычніку і к 15 верасня прадставіць у ЦК дакладную запіску аб ходзе рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б) і данага рашэння бюро ЦК КП(б)Б.

7. Для растлумачэння данага рашэння бюро ЦК КП(б)Б камандзіраваць у Старадарожскі раён тав. Картукова.

Аб ходзе праверкі партыйных дакументаў па чаускай райпартарганізацыі

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што, не гледзячы на ўказанні ЦК ВКП(б) і рад папярэджанняў ЦК КП(б)Б, сакратар чаускага РК тав. Геўрасеў і бюро РК не зразумелі палітычнай сутнасці ўказання ЦК ВКП(б) ад 13 мая «Аб праверцы партдакументаў», падышлі да праверкі фармальна, ліберальна, не мабілізавалі пільнасці партарганізацыі, у рэзультате чаго была змазана важнейшая палітычная задача праверкі—выкрыццё жулікаў, прахадзімцаў, класава-чуждых элементаў, ашуканчым шляхам пралезшых у партыю.

Бюро асабліва падкрэслівае, што райком партыі і тав. Геўрасеў ілжыва інфармавалі ЦК КП(б)Б аб поўнай рэалізацыі ліста ЦК ВКП(б) ад 13 мая і што партарганізацыя гатова к прыему, прасіўшы выслать камісію ЦК КП(б)Б.

Сакратаром РК т. Геўрасевым былі правераны і не выкрыты Сурэмкін—парторг пярвiчнай партарганізацыі Сухараўскага сельсовета—выхадзец з заможнай сям'і, які мае кулацкае радство, не плаціў 1½ гады партыйных узносаў; Судзенкоў—выключаны з партыі пярвiчнай арганізацыяй 16 мая за п'янства і разлажэнне, прашоў праверку 7 чэрвеня; Шэрбакоў—п'яніца, разлажыўшыся элемент, мае кулацкае радство і сувязь з кулакамі, і яшчэ рад класава-чуждых элементаў. Рад камуністаў прашлі праверку партыйных дакументаў без прапрацоўкі ліста ЦК ВКП(б).

У час прапрацоўкі ліста ЦК ВКП(б) і праверкі партдакументаў не паступіла ў РК выкрываючых матар'ялаў і не былі выяўлены наяўныя ў партарганізацыі чуждыя партыі людзі.

Выходзячы з гэтага, бюро ЦК КП(б)Б—**пастанаўляе:**

1. Адмяніць праведзеную праверку партдакументаў па чаускай раённай партарганізацыі.

2. Правесці паўторную прапрацоўку ліста ЦК ад 13 мая на бюро РК, райпартактыве, у пярвiчных партарганізацыях і з камуністамі-адзіночкамі і паўторную праверку партдакументаў па ўсёй раённай партарганізацыі, шырока растлумачыўшы партарганізацыі выключную палітычную важнасць правадзімай работы па праверцы партдакументаў, мабілізаваўшы актыўнасць усёй партарганізацыі на выкрыццё ўсіх прахадзімцаў, жулікаў, чуждых элементаў, пралезшых ашуканчым шляхам у партыю.

3. За фармальныя адносіны да рэалізацыі ліста ЦК ВКП(б), а таксама парушэнне ўказання ЦК ВКП(б) абвясціць сакратару РК тав. Геўрасеву суровую вымову з папярэджаннем, што, калі ён неад-

кладна не выправіць дапушчаных памылак і не забяспечыць большэ-
віцкай рэалізацыі ліста ЦК ВКП(б), тав. Геўрасеў паставіць сябе па-
за радамі партыі.

4. Абвясціць суровую вымову бюро чаўскага РК КП(б)Б за фар-
мальна-бюракратычны падыход да зацверджання актаў праверкі, у
рэзультате чаго былі зацверджаны акты на яўна чуждых для партыі
людзей.

5. Прапанаваць тав. Геўрасеву і бюро РК шырока растлумачыць
усёй партарганізацыі, што паўторная праверка партдакументаў пра-
водзіцца па віне сакратара РК КП(б)Б і бюро, якія змазалі палітыч-
нае значэнне рэалізацыі ліста ЦК ВКП(б) і падышлі да праверкі
фармальна.

6. Камандзіраваць у чаўскую партарганізацыю для растлумачэння
данага рашэння тав. Гераўкера.

Аб ходзе праверкі партдакументаў па лельчыцкай партарганізацыі

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што сакратар лельчыцкага РК КП(б)Б т. Асінскі і бюро райкома, замест большэвіцкай рэалізацыі ліста ЦК ВКП(б) аб праверцы партдакументаў, сталі на шлях ігнаравання ўсіх указанняў ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б аб самай дасканалай, глыбокай праверцы партдакументаў кожнага камуніста і вывучэнні аўтабіяграфічных даных і жыццёвага шляху камуніста.

Замест мабілізацыі ўсёй партыйнай арганізацыі на выяўленне і выкрыццё жулікаў і прахадзімцаў, ашуканчым шляхам пралезшых у партыю, сакратар райкома т. Асінскі правёў прапрацоўку закрытага ліста ЦК ВКП(б) у партарганізацыі фармальна. На куставым сходзе камуністаў-адзіночак Лельчыцкага сельсовета спрэчкі былі накіраваны на абмеркаванне пытанняў аб райбольніцы, гаспадарчых пытанняў, і камуністам-адзіночкам не была растлумачана ўся палітычная важнасць правадзімай партыйнай работы па праверцы партдакументаў і неабходнасць шырокага выкрыцця і вытнання з партыі жулікаў і прахадзімцаў. У пярвочнай партарганізацыі РВК ліст ЦК ВКП(б) зусім не абмяркоўваўся. У партарганізацыі МТС абмеркаванне ліста было пастаўлена чацвёртым пытаннем парадку дня пасля пытанняў аб рабоце рэдакцыі, выписцы газет і інш. Значэнне партактыва ў справе мабілізацыі партарганізацыі на ачышчэнне партыі ад чуждых людзей райкомам было змазана: замест мабілізацыі партактыва на выкрыццё жулікаў і прахадзімцаў сход партактыва абмежаваўся агульнымі размовамі аб пільнасці і не прыняў нават ніякага рашэння па лісту ЦК ВКП(б).

У рэзультате такіх фармальна-бюракратычных адносін да рэалізацыі важнейшага палітычнага дакумента закрытага ліста ЦК ВКП(б), у райком паступіла ўсяго толькі дзве заявы выкрываўчага характару, але нават і гэтыя заявы да гэтай пары сакратаром раённага камітэта не расследваны. Да гэтай пары засталася нерасследванай заява на кандыдата партыі Варабей, якая абвінавачваецца ў тым, што яна ў 1919 годзе ў час заняцця тэрыторыі раёна белапалаякамі выдала апошнім камуніста, які быў расстрэлян. Не праведзена ніякага расследвання па заяве на кандыдата партыі т. Боба, што ён паходзіць з кулацкага асяроддзя.

Сама праверка партдакументаў т. Асінскім была зведзена да простага фармальнай зверкі і супастаўлення партбілета з другімі дакументамі. У час праверкі было парушана важнейшае ўказанне ЦК ВКП(б) аб зверцы ўсіх партбілетаў са справачнікам ануляваных партбілетаў, і ні адзін партбілет са справачнікам зверан не быў.

Усё гэта прывяло к таму, што праверку прашлі рад куністаў, у якіх у партдакументах аказаліся буйнейшыя дэфекты, і сапраўднасць і прыналежнасць гэтых дакументаў даным куністам паграбавалі сур'ёзнага расследвання. Так у партдакументах куніста Круцько—пам. дырэктара МТС па палітчасці—т. Асінскі не знайшоў ніякіх дэфектаў, між тым, як выснілася, у партбілеце Круцько адсутнічаюць маркі аб праходжанні чыстак партыі 1929 і 1933 гг.; ва ўліковай картцы Круцько ёсць рад падчыстак і выпраўленняў; адсутнічае пячатка на ўліковай картцы; ва ўліковай картцы ўказана, што Круцько прымаўся харкаўскай партарганізацыяй у 1919 годзе, пры праверцы-ж партдакументаў Круцько выснілася, што Круцько ў той час у Харкаве не быў і працаваў у Казлове. Сам Круцько паходзіць з-за граніцы. Таксама прашоў праверку без дэталёвага расследвання ўсіх аўтабіяграфічных даных член партыі Данецкі, у адносінах якога, як паходзячага з-за граніцы, састаяўшага ў ППС, патрабавалася сур'ёзная праверка ўсёй яго работы ў мінулым, прабывання ў Чырвонай арміі і самога факту ўступлення ў партыю.

Усе гэтыя буйнейшыя дэфекты для райкома засталіся незаўважнымі, і ва ўказаных гаварышоў партбілеты не былі затрыманы.

Праверкай актаў і ўліковых картак у лельчыцкай партарганізацыі устаноўлена, што па 83 буйнейшых дэфектах, выяўленых ва ўліковых картках, сакратаром райкома т. Асінскім не толькі не праведзена ніякага расследвання, але нават гэтыя дэфекты не былі ўскрыты і адлюстраваны ў актах.

Сакратар райкома т. Асінскі груба парушыў дырэктыву ЦК аб недапушчальнасці ўнясення выпраўленняў ва ўліковыя карткі. Замест сур'ёзнага і глыбокага расследвання кожнага дэфекта тав. Асінскі ўносіў выпраўленні ва ўліковыя карткі (ставіў пячаткі на ўліковых картках, дзе гэтакія адсутнічалі, адзначаў ва ўліковай картцы партарганізацыю, дзе быў прынят куніст, на падставе адной толькі заявы, данай куністам і т. д.).

Выходзячы з гэтага, бюро ЦК КП(б)В пастанаўляе:

1. Адмяніць праверку партдакументаў па лельчыцкай партарганізацыі.

2. Абавязаць сакратара лельчыцкага РК КП(б)В т. Асінскага правесці паўторную прапрацоўку ліста ЦК ВКП(б) на бюро райкома, партактыве, у першых партарганізацыях і з куністамі-адзіночкамі і паўторную праверку партдакументаў усіх куністаў, растлумачыўшы партарганізацыі, што паўторная праверка праводзіцца таму, што сакратар РК тав. Асінскі падышоў да праверкі партдакументаў фармальна і груба парушыў дырэктыву ЦК.

3. За фармальнае правядзенне праверкі партдакументаў абвясціць сакратару лельчыцкага РК КП(б)В т. Асінскаму суровую вымову, папярэдзіўшы яго, што ў выпадку, калі ім неадкладна не будуць выпраўлены дапушчаныя ім буйнейшыя палітычныя памылкі і калі не будзе забяспечана мабілізацыя партарганізацыі на шырокае

выкрыццё і ачышчэнне партарганізацыі ад жулікаў і прахадзімцаў, т. Асінскі паставіць сябе па-за радамі партыі.

4. Папярэдзіць членаў бюро лельчыцкага РК КП(б)Б, што калі імі не будзе забяспечана глыбокая і дасканалая праверка партдакументаў кожнага камуніста, ЦК вымушан будзе паставіць пытанне аб магчымасці іх далейшага прабывання ў партыі.

5. Абавязаць т. Асінскага закончыць паўторную праверку партдакументаў да 1 кастрычніка, прадставіўшы ў ЦК к 15 верасня дакладную запіску аб ходзе рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б).

6. Для растлумачэння гэтага рашэння ЦК камандзіраваць у лельчыцкую партарганізацыю тав. Чарнушэвіча.

Аб ходзе праверкі партдакументаў па грэскай партарганізацыі

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што сакратар грэскага РК тав. Гнілякевіч і бюро РК, замест большэвіцкай рэалізацыі ліста ЦК ВКП(б) ад 13 мая і мабілізацыі ўсёй партарганізацыі на выкрыццё жулікаў і прахадзімцаў, ашуканчым шляхам атрымаўшых партбілеты, сталі на шлях фармальнай праверкі партбілетаў, у рэзультате чаго чуждыя партыі людзі аказаліся правэранымі і ім былі звернуты партбілеты. Былі правэраны і, як запісана ў актах праверкі, «без дэфектаў»: камуніст Беліцкі, працуючы ў саўгасе «14 партызан», які, па маючыхся даных, жанат на дачцы высланых кулакоў і сам у 1926-28 годзе меў наёмных батракоў. Звернут партбілет без усякага расследвання Харытончыку—старшыні Грэскага сельсовета, які дэзерціраваў з Чырвонай арміі і на якога маюцца даныя аб нелегальным пераходзе ім граніцы. Не праведзена ніякага расследвання ў адносінах камуністаў Яцко, Астрэйка Я. А., Давыдоўскага Г. П., якія не служылі ў Чырвонай арміі і заставаліся на тэрыторыі, занятай белымі.

Сакратар РК тав. Гнілякевіч праводзіў праверку кабінетна, не мабілізаваў камуністаў на выкрыццё, у рэзультате чаго ў перыяд праверкі ў РК не было падана ні адной заявы выкрываючага характару. Райком і асабіста тав. Гнілякевіч не павялі рашучай барацьбы з маючымі сярод камуністаў фактамі сямейнасці і кругавой парукі.

Бюро ЦК лічыць, што ўсе гэтыя факты з'яўляюцца вынікам не-большэвіцкіх адносін сакратара РК Гнілякевіча да выканання важнейшай палітычнай задачы выкрыцця і ачышчэння радоў партыі ад прахадзімцаў і жулікаў, ашуканчым шляхам атрымаўшых партбілеты, што мае асаблівае значэнне для грэскай партыйнай арганізацыі, якая з'яўляецца прыгранічнай.

Выходзячы з гэтага, бюро ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Адмяніць праверку партдакументаў па грэскай партарганізацыі.
2. Абавязаць тав. Гнілякевіча правесці паўторную прапрацоўку ліста ЦК ВКП(б) на бюро, актыве і пярвочных партарганізацыях, а таксама ў другі раз праверку партдакументаў усіх членаў і кандыдатаў грэскай партарганізацыі.
3. Пры паўторнай прапрацоўцы ліста ЦК ВКП(б) і пры праверцы партдакументаў забяспечыць шырокае разгортванне крытыкі і самакрытыкі і мабілізаваць партарганізацыю на шырокае выкрыццё жулікаў, прахадзімцаў і чуждых партыі людзей.

4. Абавязаць усе РК і ГК, куды прыбылі камуністы з грэскай партарганізацыі, падвергнуць партдакументы гэтых камуністаў у другі раз пільнай праверцы.

5. За фармальнае правядзенне праверкі партдакументаў абвясціць сакратару грэскага РК т. Гнілякевічу суровую вымову, папярэдзіўшы яго, што, калі ім неадкладна-ж не будуць выпраўлены памылкі і не забяспечана самая дакладная праверка партдакументаў, а таксама разгортванне выкрываючай работы, ён паставіць сябе па-за радамі партыі.

6. Абавязаць тав. Гнілякевіча растлумачыць партарганізацыі, што праверка ў другі раз партдакументаў праводзіцца па яго віне.

7. Папярэдзіць членаў бюро грэскага РК, што калі імі не будзе забяспечана большэвіцкая рэалізацыя ліста ЦК ВКП(б), бюро ЦК КП(б)Б паставіць пытанне аб іх партыйнасці.

8. Абавязаць тав. Гнілякевіча к 5 верасня інфармаваць ЦК дакладной запіскай аб ходзе рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б) і данага рашэння.

9. Камандзіраваць у Грэскі раён для растлумачэння данага рашэння тав. Пасюкевіча.

Б
ВКП
наси
раві
зуме
даку
сутн
прах
У
і са
нута
скім
зада
адка
ноч
шля
З
наси
гер
цягу
тык
ніза
ных
дэф
Б
бац
Пар
гэт
не
мун
зац
так
вык
пам

Аб ходзе праверкі партдакументаў па журавіцкай партарганізацыі

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што, не гледзячы на ўказанні ЦК ВКП(б) і рад папярэджанняў з боку бюро ЦК КП(б)Б аб неабходнасці дасканалай, сур'езнай праверкі партдакументаў, сакратар Журавіцкага РК КП(б)Б тав. Данцыгер і бюро Журавіцкага РК не зразумелі палітычнай важнасці ўказання ЦК ВКП(б) аб праверцы партдакументаў, падышлі да праверкі фармальна-канцэлярскай, чым па сутнасці змазалі важнейшую палітычную задачу выкрыцця жулікаў, прахадзімцаў, ашуканчым шляхам атрымаўшых партбілеты.

У партарганізацыі ліст ЦК быў прапрацаван фармальна, крытыка і самакрытыка, а таксама выкрываўчая работа ў арганізацыі разгорнута не была. На куставым сходзе камуністаў-адзіночак у Курганскім сельсавеце пасля зачытання ліста ЦК ВКП(б) член бюро Сідараў задаў камуністам пытанне—ці зразумелі яны ліст, і, атрымаўшы адказ, што зразумелі,—закрыў партыйны сход. З камуністам-адзіночкам Кавалёвым ліст ЦК ВКП(б) быў «прапрацаван» на возе па шляху ў Журавічы.

Замест выкліку кожнага камуніста ў райком і праверкі сапраўднасці кожнага партбілета і па сутнасці кожнага камуніста, т. Данцыгер праводзіў праверку на-хад, правяраўшы 13 камуністаў на працягу гадзіны. Тав. Данцыгер груба парушыў дырэктыву ЦК, практыкуючы выезд для праверкі партдакументаў у пераходны партарганізацыі (саўгас «Чырвоны маяк»). У рэзультате такіх антыпартыйных адносін да рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б) буйнейшыя дэфекты пры праверцы партдакументаў выяўлены не былі.

Ва ўліковай картцы камуніста Парфенава прозвішча, імя і імя па бацьку занова напісаны па падчышчанаму месцу. Ва ўліковай картцы Парфенава няма ўказанняў, якой арганізацыяй прынят, а ў акце гэтыя буйнейшыя дэфекты не адлюстраваны, прычына іх узвікнення не расследавана і ў акце запісана: «дэфектаў не выяўлена».

Такіх нявыяўленых пры праверцы дэфектаў выяўлена ў 51 камуніста.

Выходзячы з гэтага, бюро ЦК пастанаўляе:

1. Адмяніць праверку партдакументаў у журавіцкай партарганізацыі.

2. За фармальныя адносіны да рэалізацыі ліста ЦК ВКП(б), а таксама парушэнне ўказання ЦК ВКП(б) т. Данцыгер заслугоўвае выключэння з партыі, але, улічваючы, што т. Данцыгер прызнаў свае памылкі, абмежавацца абвешчэннем т. Данцыгеру суровай вымовы.

з папярэджаннем, што, калі ім не будуць неадкладна выпраўлены памылкі і не будзе забяспечана па-большэвіцку рэалізацыя ліста ЦК ВКП(б), тав. Данцыгер паставіць сябе па-за радамі партыі.

3. Правесці ў другі раз прапрацоўку ліста ЦК ВКП(б) на бюро РК, раинпартактыве, пярвічных партарганізацыях і з камуністамі-адзіночкамі, і ў другі раз праверку партдакументаў, шырока растлумачыўшы партарганізацыі ўсю выключную важнасць праводзімай работы, мабілізаваўшы актыўнасць партарганізацыі на выкрыццё і сіх прахадзімцаў, аферыстаў, жулікаў, чужакоў, пралезшых у партыю і ашуканчым шляхам атрымаўшых партбілеты.

4. Прапанаваць т. Данцыгеру растлумачыць усёй партарганізацыі, што паўторная праверка партдакументаў праводзіцца па віне сакратара РК КП(б)Б, які парушыў і сказаў дырэктыву ЦК ВКП(б) па праверцы дакументаў.

5. Для растлумачэння данага рашэння партарганізацыі камандзіраваць у Журавіцкі раён члена ЦК т. Рубінштэйна.

Бм
арган
ВКП(б)
было
касці
На сх
ЦК В
тычна
дакум
соўга
комун
пасля
якія
Та
арган
грацк
веркі
сям'і
крад
С
мер
харак
тых
вічны
даны
рысто
нізац
Аб
парт
ЦК В
пры
не пр
Ерыг
парт
дэфе
Такса
пры
ўліко

Аб ходзе праверкі партыйных документаў па глускай партарганізацыі

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што ў радзе пярвочных партыйных арганізацый Глускага раёна палітычнае значэнне закрытага ліста ЦК ВКП(б) і правадзімай партыйнай работы па праверцы партдакументаў было растлумачана зусім незадавальняюча, а праверка значнай колькасці камуністаў у глускай партарганізацыі праведзена фармальна. На сходах у пярвочных партарганізацыях МТС і НКУС закрыты ліст ЦК ВКП(б) быў пастаўлены 4-м пытаннем, у рэзультате чаго палітычнае значэнне ліста было па сутнасці змазана. Пры праверцы партдакументаў камуністаў з партарганізацыі РВК, раёнспажыўсаюза, саўгаса «Вяснова» зусім не былі ўлічаны выступленні паасобных камуністаў, выкрываючых чужакоў, пралезшых у партыю. Ужо пасля праверкі партдакументаў былі ўскрыты чужыя партыі людзі, якія прайшлі праверку і білеты якіх не былі затрыманы.

Так, былі правераны і звернуты партдакументы Ліўшыцу з партарганізацыі Леспрамгаса, які, як гэта пасля выяснілася, аказаўся трацкістам, утоіў свой удзел у трацкісцкай апазіцыі. Ужо пасля праверкі партдакументаў Чырліна апошні быў выкрыты, як выхадзец з сям'і гандляра-лішэнца, утайўшы гэта ад партыі, які займаўся раскраваннем памольнага збору і падробкай документаў.

Сакратаром Глускага райкома т. Краўчанка не прымаецца ніякіх мер к хутчэйшаму аперацыйнаму расследаванню заяў, выкрываючага характару, паданых на камуністаў, і расследаванне большай часткі гэтых заяў не даведзена да канца. Райком не даводзіць да ведама пярвочных партарганізацый рэзультатаў расследавання аб кожнай з паданых заяў, і кожны факт выкрыцця жучка і прахадзімца не выкарыстоўваецца раённым камітэтам для далейшай мабілізацыі партарганізацыі на ачышчэнне партыі ад чуждых людзей.

Абследаваннем становішча ўліковых картак і актаў па праверцы партдакументаў у Глускім райкоме, праведзеным інструктарам АКПО ЦК КП(б)Б, устаноўлена, што буйнейшыя дэфекты на 25 камуністаў пры праверцы партдакументаў выкрыты не былі, і па гэтых дэфектах не праведзена ніякага расследавання. Ва ўліковай картцы камуніста Ерыга няма ўказання, якой партарганізацыяй ён прынят у члены партыі, не запісана, дзе Ерыга працаваў з 1917 па 1928 год. Гэтыя дэфекты не былі ўскрыты і па іх не праведзена ніякага расследавання. Таксама не праведзена ніякага расследавання ў адносінах сапраўднасці прыналежнасці партдакументаў камуністу Альтшулеру, у якога ва ўліковай картцы адсутнічае час прыёму ў партыю, няма адзнак,

якой арганізацыяй прынят, прозвішча Альтшулера выпраўлена, а імя і па бацьку напісана другім чарнілам. У адносінах партдакументаў камуніста Ісмаковіча ў акце значыцца, што дэфектаў няма, між тым як абследваннем устаноўлена, што ва ўліковай картцы Ісмаковіча выпраўлены імя і па бацьку і не ўказаны чысло і месяц уступлення ў партыю.

Такія-ж буйнейшыя дэфекты ўскрыты і ў партдакументах другіх камуністаў, і гэтыя дэфекты сакратаром райкома ў час праверкі выяўлены не былі.

Выходзячы з гэтага, бюро ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Адмяніць праверку партдакументаў па пярвічных партарганізацыях МТС, РО, НКУС, РВК, соўгаса «Вяснова», райспажыўсаюза і леспрамгаса, а таксама ў адносінах усіх тых камуністаў, у якіх у партдакументах выяўлены дэфекты, не ўскрытыя пры праверцы партдакументаў сакратаром райкома, прапанаваўшы тав. Краўчанка правесці ў другі раз прапрацоўку закрытага ліста ЦК ВКП(б) і праверку партдакументаў ва ўказаных пярвічных партарганізацыях і ў паасобных камуністаў.

2. Указаць т. Краўчанка і бюро глускага райкома на тое, што выкрываўчая работа ў партарганізацыях разгорнута зусім недастаткова.

Прапанаваць т. Краўчанка правесці адзіны партдзень і раённы партсход, дзе абмеркаваць ход праверкі партдакументаў і данае рашэнне ЦК КП(б)Б, мабілізаваўшы камуністаў на шырокае выкрыццё жулікаў і прахадзімцаў, ашуканчым шляхам атрымаўшых партбілеты.

3. Абавязаць т. Краўчанка к 10 верасня закончыць расследванне ўсіх паданых заяў, рэзультаты расследвання абмеркаваць на бюро і давесці да ведама пярвічных партарганізацый.

4. Папярэдзіць т. Краўчанка, што, калі ім не будзе забяспечана сур'ёзная і глыбокая праверка партдакументаў камуністаў, па якіх бюро ЦК адмяніла праверку, ЦК вымушан будзе паставіць пытанне аб адмене праверкі па ўсёй партарганізацыі і прыцягненні сакратара да найстражэйшай партадказнасці.

5. Абавязаць т. Краўчанка прапанаваць данае рашэнне ва ўсіх пярвічных партарганізацыях і к 10 верасня прадставіць у ЦК запіску аб ходзе рэалізацыі закрытага ліста ЦК ВКП(б).

Аб ходзе ўборкі і пярвочнай апрацоўкі лёну

Пастанова СНК БССР і ЦК КП(б)Б

Паводле даных на 20 жніўня абмалот, расціл і мочка лёну па БССР праходзіць выключна недавальняюча. Пры выкананні цераблення лёну на 95,7 проц. разаслана і замочана 46,4 проц. і паднята са сцелішчаў 4,1 проц.

Такое недапушчальнае адставанне з расцілам лёну, а таксама недавальняючы ход усёй работы па лёну ёсць рэзультат недаацэнкі і няўвагі да гэтай важнейшай гаспадарча-палітычнай задачы з боку ўсіх партыйных і савецкіх арганізацый.

Асабліва недавальняючае становішча работы па лёну, як гэта паказала праверка, адзначаецца ў Шклоўскім, Дубровенскім і Талачынскім раёнах, дзе ўстаноўлена, што пытанням лёну раённыя партыйныя і савецкія органы не ўдзяляюць амаль ніякай увагі; ні ў адным з гэтых раёнаў не выканана пастанова чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б. У гэтых раёнах адзначаюцца вялікія страты пры малацьбе (Дубровенскі раён, калгас «Прамесь Окцябра»), гніенне лёну ў снапах (калгас «1 Мая», Талачынскага раёна).

ЦК і СНК лічаць, што такое становішча стварае яўную пагрозу вялікіх страт і рэзкага зніжэння колькасці валакна, ставячы пад пагрозу выкананне плана здачы ільнасемя і ільнавалакна высокай якасці дзяржаве.

ЦК і СНК патрабуюць ад усіх райкомаў і РВК, дырэктароў МТС і ўсіх партыйных і савецкіх арганізацый неадкладна і рашуча павярнуцца тварам да лёну, барацьба за лён павінна стаць баявым, найважнейшым звязом работы ў раёне, сельсавеце, калгасе.

ЦК і СНК патрабуюць ад партыйнага і савецкага кіраўніцтва, дырэктароў МТС, каб лён на працягу двухдзённага тэрміну быў поўнасю выцераблен і не асталося-б ні аднаго гектара на полі.

ЦК і СНК абавязваюць закончыць малацьбу лёну да 1 верасня і не пазней 3 верасня закончыць паўсямесна расціл або замочку лёну як у калгасах, так і ў аднаасобных гаспадарках.

ЦК і СНК абавязваюць райкомы і РВК правесці выдзяленне ў кожным калгасе спецыяльных участкаў для расцілу і ўстанавіць, што за якасць лёжкі, своєчасовасць падняцця са сцелішчаў адказваюць: па калгасу—старшыня калгаса і яго намеснік па лёну і ў брыгадах—брыгадзір паляводчай брыгады.

ЦК і СНК адзначаюць зусім недапушчальнае становішча арганізацыі ільнамяльных пунктаў і катэгарычна патрабуюць ад дырэктароў МТС, загадчыкаў райза і старшынь калгасаў сканчэння абсталявання ільнамяльных пунктаў і сушылак не пазней 1 верасня. Нар-

камзему да 1 верасня праверыць у радзе раёнаў ход арганізацыі гэтых пунктаў і далажыць ЦК і СНК.

Прапанаваць РК і райвыканкомам праверыць ход рэалізацыі ільна-трапальных машын і мялак са складаў Белсельгасснаба і абавязаць іх закончыць рэалізацыю ўсіх машын і ўстаноўку іх у калгасах у дэкадны тэрмін.

Адначасова ЦК і СНК абавязваюць закончыць вытворчасць ільна-трапальных машын «Санталава», згодна планам, зацверджаным Соўнаркомам для кожнага раёна.

ЦК і СНК абавязваюць Белзаготлён у бліжэйшую дэкаду праверыць падрыхтоўку ільназагатоўчых пунктаў па асноўных ільнаводных раёнах.

ЦК і СНК папярэджваюць раённае кіраўніцтва, што ўсякая спроба зацягнуць, адсунуць пераапрацоўку лёну, здачу трасты і ільнавалакна дзяржаве спасыланнямі на іншыя работы будзе расцэнввацца, як праяўленне антыдзяржаўных тэндэнцый.

Уся работа па лёну павінна быць пабудавана на аснове разгортвання палітычнай і гаспадарчай ініцыятывы калгаснікаў.

ЦК і СНК абавязваюць райкомы і РВК забяспечыць поўнае растлумачэнне калгаснікам, асабліва жанчынам, апошняй пастановы партыі і ўрада аб ільне і ўсіх перавагах і матар'яльнай зацікаўленасці працуючых на ільне.

Як цэнтральны, так і раённы калгасны друк абавязаны сістэматычна асвятляць ход работы па лёну, даючы паказ лепшых прыкладаў ўдарніцтва, соцпаборніцтва, і бязлітасна выкрываць малейшыя спробы класавых ворагаў, сабатажнікаў і гультаяў сарваць або затармазіць правядзенне мерапрыемстваў па лёну.

ЦК і СНК папярэджваюць сакратароў РК і старшынь райвыканкомаў Талачынскага раёна—тт. Каменштэйна і Конікава, Дубровенскага раёна—тт. Мышалава і Мацко і ў асаблівасці Шклоўскага раёна—тт. Ермакова і Козінцава, што па рэзультатах першай дэкады ўборкі і пераапрацоўкі лёну ЦК і СНК будуць судзіць аб тым, наколькі яны па-большэвіцку зразумелі даную пастанову ЦК і СНК.

Для праверкі і аказання дапамогі раёнам у справе лепшай арганізацыі пярвічнай апрацоўкі лёну, камандзіраваць у раёны тт. Картукова, Бенека, Гваздзіцкага, Смольскага і Савостава.

ЦК і СНК чакаюць ад усіх раёнаў рэспублікі ў бліжэйшыя-ж дні рашучага пералому ва ўсёй рабоце па лёну.

Старшыня СНК БССР Галадзед

Сакратар ЦК КП(б)Б Валковіч

Уп. Галоўлітбел № 3312.
Тыраж 11,353 друк. зн. (6¼ арк.)
Здана ў набор 15/IX-35 г.
Падпісана да друку 14/X-35 г.

Рэдкаленя

{ К. Мінкін (адк. рэдактар)
Д. Конік
Г. Рубінштэйн

ацыі

іль-
заць
х у

ына-
Соў-

раве-
вод-

роба
акна
а, як

сорт-

ўнае
новы
насці

эма-
ккла-
шыя
атар-

лкан-
овен-
скага
кады
тым,
СНК.
гані-
арту-

дні

д

ч

актар)

ЦАНА 40 кап.

80000002382428